

ILUSTROWANY DZIENNIK ŚLĄSKI

POLSKA ZACHODNIA

Redaktor nac.: Edward Rumun, (tel. 350-85). Druk: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, Batorego 2 i Kościuszki 15. Tel. 308-78 i 304-26. Red. odpow.: Wilhelm Cholewa.

Redakcja: Katowice, ul. Batorego 4, parter. Telefony: do godz. 18-tej 337-67 i 350-85 po godz. 18-tej 304-26 i 308-78 Rękopisów nie zwraca się.	Administracja: Katowice, ul. Kościuszki 15, ofic. II p. Telefon: 337-67, 350-85. P. K. O. Katowice 303.551. Przyjmowanie abonamentu i ogłoszeń.	Reprezentacje: Chorzów: Gimnazjalna 21, tel. 411-33. Bielsko: Nad Niprem 2, Tel. 36-57. Lubliniec, Kilińskiego 7, I. p. Cieszyn: Stary Targ 4, II p. Tel. 1485. Rybnik, Al. 3 Maja 27, tel. 169.	Abonament z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową mieście 2 zł 50 gr Przyjmują: Administracja, Reprezentacje, Poczta (listowi), Agenci i Kioski.
--	--	--	---

CENNIK OGŁOSZEŃ: za 1 m/m (1 lin — 70 m/m) na stronie tytułowej zł 1.00, w tekście zł 0,80, nekrologi do 100 m/m — zł 35.00, 100—200 m/m za 1 m/m jednolamowy zł 0,60, ponad 200 m/m za 1 m/m jednolamowy zł 0,80. — Ogłoszenia w dziale ogłoszeniowym za 1 m/m (1 lin — 58 m/m) zł 0,50. Drobne ogłoszenia w dziale ogłoszeniowym za słowo zł 0,20 (dla poszukujących pracy zł 0,10, matrymonjalne zł 0,30).

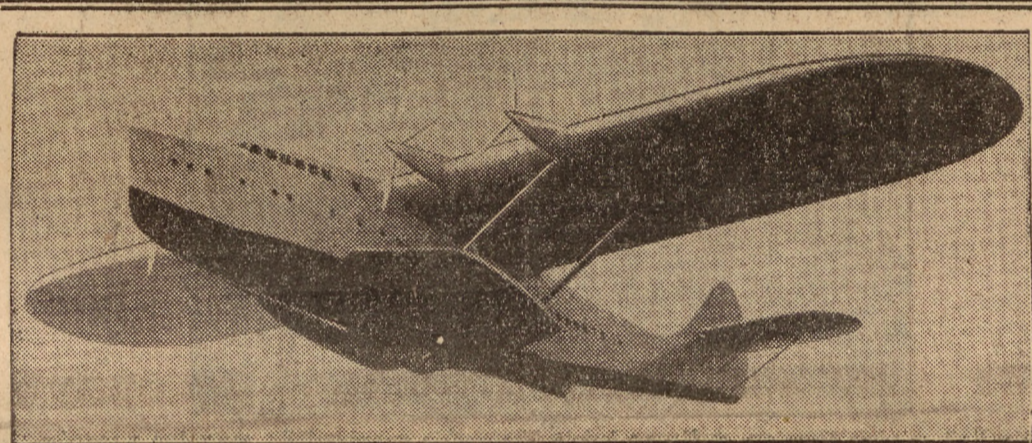
Dozbrojenie i zmniejszenie bezrobocia zadaniem nowego Rządu

WARSZAWA. (tel. wł.) Dokonana zmiana Rządu była w dniu wczorajszym przedmiotem ożywionych dyskusyj i komentarzy w warszawskich kołach politycznych i dziennikarskich. Powszechnie podkreślają w kołach politycznych, iż tak jak wszystkie rządy w okresie po przewrocie majowym, również i rząd Generała Sławoj-Składkowskiego powołany został do spełnienia pewnych ściśle określonych zadań, wywołanych koniecznością chwili. Od maja 1926 r. począwszy, każdy kolejny Rząd w Polsce powołany był do rozstrzygnięcia pewnych kompleksów zagadnień, poczem po spełnieniu swego zadania ustępował miejsca nowemu rządowi, któremu powierzono w pierwszym rzędzie najpilniejsze zadania z innej dziedziny życia państwowego.

Zadaniem rządu premiera Kościłkowskiego było osiągnięcie równowagi budżetowej i podniesienie wpływów skarbowych. Z powierzonego sobie zadania wywiązał się Rząd premiera Kościłkowskiego w warunkach wyjątkowo ciężkich i trudnych, pogorszonych jeszcze bezpodstawnymi nadziejami różnych środowisk na zmianę systemu rządzenia. Pewne grupy bowiem pojmowały z gruntu fałszywie hasło współpracy Rządu ze społeczeństwem, rozumiejąc je jako zaproszenie do targów o wzięcie udziału w rządzeniu. Obok ciężkiego położenia gospodarczego i rozwiązywania palących problemów natury gospodarczej i finansowej, ostatni Rząd borykał się musiał z konfliktami natury społecznej i politycznej. Mimo piętujących się trudności udało się Rządowi premiera Kościłkowskiego zapewnić równowagę budżetową i wprowadzić na odpowiednie tory akcje uzdrawiania finansów państwowych. Rząd premiera Kościłkowskiego spełnił więc zadanie, do którego był powołany.

Obecnie wzmaga się tempo wyścigu zbrojeniowego, postawilo Polskę wobec konieczności dostosowania swojej gospodarki do celów obrony Państwa. Zgodnie więc z wymogami sytuacji, Rząd Generała Sławoj-Składkowskiego powołany został dla podniesienia i rozszerzenia siły obronnej Państwa zarówno w dziedzinie przemysłu, jak i technicznego wyposażenia armii. Z pro-

blemem tym łączy się ściśle zagadnienie zwiększenia możliwości pracy i zmniejszenia nasilenia bezrobocia, przez wykorzystanie niewyżyskanych dotychczas sił narodu

Na wystawie samolotowej w Sztokholmie zademonstrowano nowy typ samolotu, wytworzonego przez zakłady samolotowe Dornier. Samolot ten zaopatrzony jest w 8 motorów Diesla o sile 800—1000 H. P. każdy. Rozwinać może w nieprzerwanym locie na trasie 4 do 5 tysięcy kilometrów szybkość 250—300 km. na godzinę.

Głos francuski o decydującej roli Polski na Wschodzie

PARYŻ. Na łamach paryskiego „Journalu” ukazał się artykuł, omawiający sytuację polityczną i gospodarczą Polski. Na wstępie artykułu stwierdza, że w kształtowaniu się współczesnej polityki międzynarodowej pozycja Polski na Wschodzie Europy posiada znaczenie co najmniej tak duże, jak na Zachodzie rozwój stosunków angielsko-włoskich lub włosko-dunajskich. Zanalizowałszy dwie przeciwne tendencje, charak-

teryzujące zdaniem pisma, polskie programy gospodarcze, a mianowicie stosowanie restrykcji finansowych i deflacji oraz politykę intensywnego podnoszenia wytwórczości, „Journal” podkreśla dominującą jego zdaniem okoliczność, a mianowicie, że niezależnie od różnych programów dwa czynniki pozostają w Polsce niezmiennie: armia, dowodzone przez gen. Rydza Śmigłego oraz polska polityka zagraniczna.

Pakt śródziemnomorski pod auspicjami Anglii i Francji przeciw Włochom?

RYM. Korespondent „Tribuny” donosi z Londynu, że minister Eden, który pozo stał w Genewie 48 godzin po odroczeniu przez Radę Ligi sprawy zatargu włosko-abisyńskiego do dnia 15 czerwca, poświęcił dwa dni rozmowy z przedstawicielami mniejszych państw na temat zagadnień strategicznych na Morzu Śródziemnym. W rozmowach tych przedstawiciele Turcji, Grecji i Jugosławii przedstawili mu projekt regionalnego paktu śródziemnomorskiego, któryby był zawarty pod auspicjami Anglii i Francji. Zdaniem kół londyńskich, projekt ten zrodził się miał z obawy mniej-

szych państw przed Włochami, które po zdobyciu Abisynji mogłyby zwrócić swą ekspansję na Bliski Wschód. Państwa te nie uzgodniły jednak kwestii, czy do udziału w tym pakcie zaproszone być mają Włochy, ale to zagadnienie zreferować ma min. Eden w Londynie rządowi angielskiemu. Podobno jednak min. Eden nie jest zwolennikiem przy spieszenia zawarcia paktu śródziemnomorskiego z udziałem Włoch. Natomiast zupełnie inne stanowisko zajmuje, jeżeli chodzi o Niemcy, które pragnie wciągnąć do jakiegoś nowego europejskiego paktu bezpieczeństwa.

Anglicy boją się ściągać podatki od Arabów w Palestynie

KAIR. Według nadeszłych tu z Jerzego limy wiadomości, sytuacja w Palestynie jest w dalszym ciągu bardzo poważna. — Podczas demonstracji w Jaffie dwóch Arabów zostało zabitych, a ośmiu rannych. W Jeruzolimie nie doszło do żadnych poważniejszych wydarzeń, lecz surowe zarządzenia policyjne są w dalszym ciągu stosowane. Żydzi protestują przeciwko działalności politycznej prezydenta Jeruzolimy dr Khadi. Propozycja wysokiego komisarza

wysłania natychmiast delegacji Arabów do Londynu została odrzucona przez najwyższy komitet arabski, zarówno jak propozycja utworzenia mieszanego komitetu arbitrażowego angielsko-palestyńskiego na wzór komitetu arbitrażowego w Egipcie. Według niepotwierdzonych dotychczas wiadomości, rząd ma czasowo zrezygnować ze ściągnięcia podatków, aby nać pretekstów do nieposuszeństwa ludności.

dla produkcji, związanej z obronnością kraju. Walka z bezrobociem jest więc drugim zadaniem Rządu Generała Sławoj-Składkowskiego. Jest to więc jeden z powodów, dla którego złożono odpowiedzialną niezmiernie w tych warunkach tekę ministra opieki społecznej w doświadczonych ręce p. Premiera Kościłkowskiego.

Trzecim wreszcie zadaniem Rządu Generała Sławoj-Składkowskiego, łączącym się ściśle z walką z bezrobociem, jest wykorzystanie do celów produkcyjnych młodych pokoleń, wchodzących w życie, a które często dzisiaj stają u progu życia wobec perspektywy przymusowej bezczynności.

Żywo komentują również w warszawskich kołach politycznych fakt, że przy ostatniej zmianie Rządu poraz pierwszy głos zabrał u boku Prezydenta Rzeczypospolitej Generalny Inspektor Sił Zbrojnych General Rydz Śmigły, Naczelny Wódz armii polskiej. Podkreślają tutaj, iż zabranie głosu przez Generała Rydza Śmigłego było tembardziej wywołane koniecznością, iż Rząd ten powołany jest do rozstrzygnięcia zagadnienia wzmocnienia obronności Państwa. Równocześnie podkreślają duże znaczenie wewnętrzne, jak i zewnętrzno-polityczne tego faktu i ściśle z tem łączą wzięcie udziału przez Generała Rydza Śmigłego we wczorajszym posiedzeniu Rady Gabinetowej. Zdaniem kół politycznych General Rydz Śmigły zaakcentował w ten sposób rolę, jaką wkłada na Niego odpowiedzialność za obronność Państwa. Zdaniem kół politycznych zabranie głosu przez Naczelnego Wodza przy ostatniej zmianie rządu zapewni niewątpliwie Rządowi Generała Sławoj-Składkowskiego powiększenie pewności w działaniu, a dla społeczeństwa oznacza to znaczne pogłębienie konsolidacji wewnętrznej.

ZAPRYSIĘŻENIE RZĄDU.

WARSZAWA. Wczoraj o godz. 10 rano odbyło się na Zamku zaprzysiężenie przez Pana Prezydenta nowego rządu.

MIN. RACZKIEWICZ PRZYSZŁYM AMBASADOREM W PARYŻU?

WARSZAWA. (tel. wł.) W warszawskich kołach politycznych twierdzą ogólnie, iż b. minister spraw wewnętrznych p. Raczkiewicz po wycofaniu się z rządu, uda się na dłuższy urlop wypoczynkowy. W kołach politycznych przypuszczają, iż po powrocie z urlopu b. ministra Raczkiewicza nie jest wykluczone, iż p. Raczkiewicz powołany zostanie na jedną z placówek dyplomatycznych, a mianowicie wymieniana tutaj m. in. Raczkiewicza jako przyszłego ambasadora Polski w Paryżu.

AUSTRIA PROWADZI 2 : 1.

WIEN. (tel. wł.) W drugim dniu spotkania tenisowego Polska — Austria w rozgrywkach o puchar Davisa rozegrano grę podwójną. Austria wystąpiła w swym najlepszym składzie: Baworowski — Metaxa, Polska w składzie: Hebda — Tarłowski. Zwyciężyła para austriacka w trzech setach, które brzmiały 6:1, 6:2, 6:4.

Kto wygrał?

100.000 zł na nr.: 96798.
 10.000 zł na n-ry: 13740 22788 62286 94688
 128912 131495 150902 174423
 5.000 zł na nr.: 188577.
 2.000 zł na n-ry: 18036 43889 43796 47959
 53963 54394 58086 64843 79373 85751 93271
 104220 116396 116528 123506 124279 143064
 161337 163325 170093 177262 183923 189498
 1.000 zł na n-ry: 2175 2751 15201 17146
 22468 22740 33723 42202 43340 57707 68547
 69147 72591 77360 92541 105405 107082 107712
 110239 114856 117548 119935 121330 123664
 125626 128362 129194 134224 135623 141829
 151984 153877 166870 170507 173436 173555
 175859 176924 180782 183244 184834 186797.

Miljardowe deficyty budżetów Rzeszy niemieckiej?

Od 1934 r. Niemcy nie ogłaszały budżetów

BERLIN. Podsekretarz stanu w Min. skarbu Rzeszy Reinhardt wygłosił w Eisenach mowę, w której podkreślił nieustanny wzrost wpływów podatkowych w ciągu lat ostatnich i zapowiedział, że wpływy te wzrosną do dalszych poważnych sum w roku następnym.

Wdanych, przytoczonych przez min. Reinhardta, dzienniki niemieckie dopatrują się dowodów zdrowej polityki finansowej Rzeszy. Mowa powyższa daje powód do różnych komentarzy. Tak więc zwracają uwagę, że od r. 1934 budżet państwowy Rzeszy nie jest ogłaszany, a raczej podawana jest do wiadomości publicznej tylko strona dochodowa, która istotnie jest coraz większa. W r. 1934 wpływy były większe o 1.200 milionów, niż w r. 1933, a w r. 1935 wzrosły o dalsze 1.445 milionów. Wzrost ten wiąże z uruchomieniem wielkich kredytów na zwalczanie bezrobocia i na potrzeby zbrojenia. Jednakże w tym samym czasie wydatki zwiększyły się jeszcze bardziej tak, iż budżet stał się zamknięty był deficytem. Co do deficytu w nowym budżecie, pewne wskazówki pod tym względem zdaje się zawierać mowa Reinhardta, który oświadczył, że w roku budżetowym 1936/37 musi być osiągnięty wzrost wpływów co najmniej o 1 miliard (!), z czego 500 milionów dałoby się uzyskać w drodze dalszego ożywienia życia gospodarczego, a drugie 500 milionów z oszczędności, używanych na administracji państwowej.

W zapowiedziach tych, niektóre koła dopatrują się oznak zwrotu w kierunku projektów finansowych z przed kilku miesięcy, których nie zdołano jednak wtedy przeformułować. Była wówczas mowa o zrównoważeniu budżetu przez wprowadzenie nowego podatku majątkowego, podwyższenie ewentualnie podatku obrotowego oraz przez redukcję uposażeń urzędników. Ze słów p. Reinhardta wynika, że te lub podobne projekty stają się znowu aktualnymi. Wyrazem nowej tendencji jest m. in. rzekome porozumienie między dr Schachtem a Goeringiem w sprawie gospodarki surowcowej i dewizowej. Dojść miano przytem do wniosku, że nakreślenie t. zw. koniunktury państwowej i hojne rozdzielanie kredytów jest nastawione do utrzymania, wskutek czego konieczne jest położenie większego nacisku na normalne źródła dochodów budżetowych. Pociągnęłyby to za sobą konieczność pewnych mało popularnych zarządzeń finansowych. Dla przeprowadzenia tych zarządzeń prezes banku Rzeszy dr Schacht pragnie zapewnić sobie poparcie Goeringa. Zwolennicy nowej polityki spodziewają się, że podwyższenie obciążeń podatkowych i redukcja wydatków personalnych zapewni w każdym razie zrównoważenie budżetu wyczerpanego.

W związku z temi pogłoskami, niepo-

twierdzonymi przez źródła urzędowe, należy dodać, że jeden z dzienników berlińskich (Acht Uhr Abendblatt), został niedawno skonfiskowany za podanie w sensacyjnej formie o planach podwyżki podatków o jeden miliard marek.

WYMIANA DEPEZ MIEDZY P. PREZYDENTEM A KRÓLEM RUMUNJI.

WARSZAWA. Z okazji święta narodowego Rumunii P. Prezydent R. P. wysłał do króla Karola następującą depezę: „W dniu święta narodowego Rumunii pragnę wznosić wobec J. K. M. gorące życzenia Jego szczęścia osobistego oraz pomyślności dla sojuszniczego narodu, jakie składam wraz z całą Polską. W odpowiedzi P. Prezydent otrzymał następujący telegram:

„P. Prezydentowi i sojuszniczemu narodowi składam najszczerze podziękowania moje i całej Rumunii za życzenia nadesłane mi z okazji naszego święta narodowego“.

Zagadka nagłego usunięcia ks. Starhemberga z rządu

BERLIN. Sprawozdawcy wiedeńscy tutejszych pism przynoszą szereg nowych szczegółów, oświetlających w sprzeczny sposób zaszłe onegdaj w Austrii zmiany polityczne.

Zdaniem korespondenta „National Ztg“ — ewentualne przeciwnactwo Starhemberga, który na prowincji ma jeszcze zwolenników, spotkałoby się z jaknajśmieszniejszą reakcją prezydenta i kanclerza związkowego, którzy jako legitymiści w głębi serca, widzieliby w tym wypadku ratunek w prze-

kazaniu władzy Ottonowi Habsburgowi. Korespondent twierdzi, że ludność Austrii przyjęła z radością ustąpienie Starhemberga, który uchodził za przeciwnika reformy stosunków parlamentarnych, oddawna przez lud wyczekiwanej. Coprawda zachodzi obawa, że koła katolickie, które doszły teraz do władzy, zachowają się opornie wobec „postulatów niemieckiego ludu Austrii“.

„Nacht Ausgabe“ i „Lokal Anzeiger“ twierdzą, że bezpośrednią przyczyną odejścia Starhemberga był niezwykle serdecz-

ny telegram gratulacyjny, wystosowany przezeń do Mussoliniego z okazji aneksji Abisynji. Przedstawiciele dyplomatyczni W. Brytanii, Francji i Czechosłowacji zwrócili się wówczas rzekomo do rządu wiedeńskiego zapytaniem, czy podziela on opinię Starhemberga. Pod naciskiem tych mocarstw rząd wiedeński zdecydował się na radykalne posunięcie wewnętrzno-polityczne.

KS. STARHEMBERG W RZYMIE!

RZYM. W piątek wieczorem przybył tu książę Starhemberg, powitany na dworcu przez posła austriackiego przy Watykanie i Kwirynale i przedstawicieli ministerstwa spraw zagranicznych oraz milicji fałszystowskiej. Oświadczenia, że pobyt księcia Starhemberga w Rzymie ma charakter prywatny. Uchodzi jednak za bardzo prawdopodobne, że książę Starhemberg przylety będzie przez Mussoliniego.

SCHACHT ZABIEGA O POŻYCZKĘ W LONDYNIE.

BERLIN. „Berner Tagblatt“ donosi, że dr. Schacht zamierza jakoby uzyskać w Londynie pożyczkę dla Niemiec. Wysłanie jego narazie jest bezskuteczne. Dziennik twierdzi, że długi zagraniczne Rzeszy od roku 1933 wzrosły o przeszło 5 mld. franków.

GOEMBOESZ WYJECHAŁ NA URLOP.

BUDAPESZT. Premier Goemboesz, który od dłuższego czasu cierpi na zapalenie nerckie, udał się na 6-tygodniową kurację do jednego z uzdrowisk na jeziorze Balaton. Przed wyjazdem premier był przyjęty przez regenta. Otrzymał on dłuższą konferencję z członkami rządu w szczególności z ministrem spraw zagranicznych Kanya.

WŁOSI BUDUJĄ W ABISYNI 7 AUTOSTRAD.

RZYM. Władze włoskie opracowały plan gospodarczy rekonstrukcji Abisynji. Przewidziana jest m. in. budowa siedmiu autostrad. Specjalna szosa ma połączyć Addis Abebę z portem Assab na morzu Czerwonym. Kolonizacja włoska oparta będzie na podstawie poszanowania prawa własności tubylców. Powstać mają w Abisynji trzy administracyjne jednostki: Addis Abeba, Harrar i Dżemal.

AWANS SYNÓW MUSSOLINIEGO.

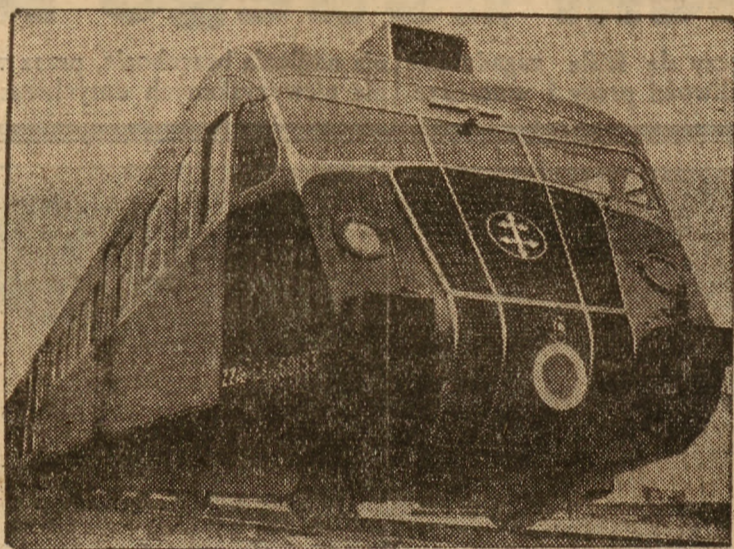
RZYM. Synowie Mussoliniego Bruno i Vittorio otrzymali nominacje na poruczników aeronautyki. Byli sekretarzem partii faszystowskiej Farinacci, który pełnił funkcje porucznika aeronautyki na froncie północnym, udekorowany został srebrnym medalem wojennym. Synowie Mussoliniego, Farinacci oraz zięć Mussoliniego hr. Ciano powracają w tych dniach z Afryki do Neapolu.

WSZYSCY REZERWIŚCI LOTNICY POWOŁANI WE WŁOSZECH.

WIEDEN. Oficerowie, podoficerowie i żołnierze rezerwy służby lotniczej we Włoszech zostali powołani do szeregów na przeciąg 4 miesięcy dla odbycia wyszkolenia uzupełniającego.

ZABICI I RANNI W ROZRUCHACH ANTYŻYDOWSKICH — ARABI.

JERUZOLIMA. Według nieoficjalnych danych w czasie ostatnich zajęć w Jaffie zginęło 2 Arabów a 25 osób jest rannych. W manifestacji brało udział przeszło 10 000 Arabów. W Jeruzolimie w ciągu piątku ewakuowano ze starej dzielnicy miasta przeszło 900 żydów. Według informacji ze źródeł żydowskich, doszło do rozruchów również w Hebronie, Beisanie, Acronie i Tukarenie. W Acronie zostało rannych 14 Arabów.

Na linii między Paryżem a Nancy koleje francuskie naprowadziły nowy typ wagonów.

Sowiety za parytetem swej floty z niemiecką na Bałtyku

LONDYN. Rząd sowiecki zawiadomił oficjalnie rząd brytyjski, iż przyjmuje zaproszenie w sprawie rokowań o umowę morską pomiędzy Związkiem Sowieckim a W. Brytanią, odpowiadającą w głównych punktach umowie londyńskiej w sprawie jakościowego ograniczenia zbrojeń na morzu i wymianie informacji o programach budowy, zawartej w marcu pomiędzy W. Brytanią, Stanami Zjednoczonymi i Francją. Z ramienia Związku Sowieckiego rokowania te prowadzić będzie attache morski ambasady sowieckiej w Londynie Czekuński przy współudziale rzeczoznawców. W informacji, którą w tej sprawie złożył ambasador sowiecki w Londynie Małkij, stałemu podsekretarzowi stanu w Foreign Office Vansittartowi, rząd sowiecki czyni dwa zastrzeżenia: 1. Rząd sowiecki oświadcza, że postanowienia ewentualnej umowy muszą być identyczne z odpowiednimi klauzulami umowy brytyjsko-niemieckiej, a w każdym razie postanowienia umowy

brytyjsko-sowieckiej nie mogłyby zobowiązać rządu sowieckiego do niczego, co wykraczałoby poza ramy zobowiązań niemieckich wobec Anglii. Rząd sowiecki ustanawia więc pod względem jakościowym zasadę parytetu pomiędzy Rzeszą i Związkiem Sowieckim na Bałtyku, 2. rząd sowiecki oświadcza, że postanowienia ewentualnej umowy z W. Brytanią nie mogą dotyczyć sowieckich sił morskich i wodnych Dalekiego Wschodu. Rząd sowiecki, o ile chodzi o jego flotę wojenną na Pacyfiku, przyjąć może na siebie tylko zobowiązania, które obejmowałyby ewentualną umowę sowiecko-japońską. Rząd sowiecki zachowuje więc sobie wolną rękę na Dalekim Wschodzie, zastrzegając sobie prawo budowy takich samych jednostek morskich, co Japonia oraz wstrzymanie informacji o swym programie budowy na wodach Dalekiego Wschodu, o ile nie uzyska wzajemności w tej sprawie ze strony Japonii.

Anglia zabiega o dobre stosunki z Blumem

LONDYN. W Londynie przywiązują dużą wagę do spotkania, jakie nastąpiło w Paryżu między ministrem Edenem i Blumem. Aczkolwiek ze względu na ograniczony czas, jaki miał do dyspozycji Eden, bawiący w Paryżu tylko przejazdem, rozmowa ta nie była wyczerpująca i stanowiła raczej nawiązanie pierwszego kontaktu z szefem przyszłego rządu francuskiego, to jednak sam fakt odbycia rozmowy w chwili, gdy Blum nie jest jeszcze premierem wskazuje

na chęć rządu brytyjskiego nawiązania z rządem Bluma od samego początku jaknajlepszych stosunków.

Pośrednikiem w doprowadzeniu do tego spotkania był podobno znany francuski polityk socjalistyczny Grombach, dobrze znany Edenowi z Genewy, gdzie przebywa zazwyczaj na posiedzeniach Ligi Narodów, jako obserwator ze strony francuskiej partii socjalistycznej.

Trąba powietrzna w powiecie kieleckim

KIELCE. Obraz spustoszeń, jakie wyrządziła w powiecie kieleckim szalejąca w środę wieczorem burza, połączona z trąbą powietrzną i gradobiciem, przechodzi wszystko, co pamiętają najstarsi mieszkańcy. We wsi Korzecko pod Kielcami szalejąca huragan zniósł 25 zagród włościańskich, pozostałych kilkanaście zagród doznało bardzo poważnych uszkodzeń. Ofiar w ludziach nie było. Bez dachu nad głową pozostało kilkadziesiąt osób. We wsi Dębno od uderzenia pioruna spłonął dom Antoniego Klity oraz stodoła, we wsi Miągowa od uderzenia pioruna spłonął dom i 2-stodoły.

Padający w kieleckim w czasie burzy grad wielkości orzecha włoskiego zniszczył doszczętnie zasiewy na polach 9 wsi. Ogółem poszkodowanych zostało około 500 gospodarstw na przestrzeni przeszło 1000 ha. Pola tych wsi uległy zniszczeniu, tak, że tegoroczne żniwa zapowiadają się katastrofalnie. Również w sadach i ogrodach huragan i grad poczyniły ogromne spustoszenia, wyrывая z korzeniami i łamiąc drzewa owocowe. Straty sięgają znacznych sum. Specjalne komisje gminne rejestrują na miejscu wysokość szkód.

POŚWIĘCENIE „BATOREGO” W GDYNI.

WARSZAWA. Dnia 17 bm. odbędzie się w Gdyni uroczyste poświęcenie nowego statku motorowego „Batory”. Z ramienia Ministerstwa Przemysłu i Handlu w uroczystości weźmie udział podsekretarz stanu dr. Doleżał i szereg wyższych urzędników. „Batory” wyruszy następnie w pierwszą podróż do Nowego Jorku. W charakterze delegata Rządu w podróży weźmie udział wiceminister Doleżał.

SZWECJA ZBROI SIĘ W POWIETZU

SZTOKHOLM. Komitet obrony kraju, popierany przez znaczną większość opinii publicznej, ma wystąpić na najbliższej sesji parlamentarnej z wnioskiem o zwiększenie floty powietrznej o 257 samolotów, w tej liczbie 144 samoloty do bombardowania.

ŚWIĘTO ZWYCIĘSTWA LEWICY FRANCUSKIEJ.

PARYŻ. Komitet porozumiewawczy ugrupowań wchodzących w skład frontu ludowego, po stanowił zorganizować w niedzielę 7 czerwca w całej Francji wielką manifestację, dla uczczenia zwycięstwa wyborczego lewicy.

ZAPOTRZEBOWANIE NA STENOTYPISTKI W NIEMCZECH.

BERLIN. Według doniesień NSK (partyjnej korespondencji prasowej) wzrosło w Niemczech, zwłaszcza w przedsiębiorstwach średnich, zapotrzebowanie na stenotypistki. Walkujących po sad nie można często obsadzić. Tak samo odczuwany jest brak odpowiednich kandydatek na posady asystentek techniczno-lekarskich, nauczycielek gospodarstwa domowego oraz dyplomowanych nauczycielek handlowych.

WYPADEK SAMOCHODOWY PREMERA HISZPAŃSKIEGO.

MADRYT. Były premier Leroux uległ wraz z żoną wypadkowi samochodowemu w chwili, gdy lechał do swej wili w San Rafael. Państwo Leroux doznał poważnych ran głowy i twarzy od odłamków zbitej szwy.

Obrazki sąsiedzkie

Co się robi w obcym mieście? — Ano zwyczajnie! Wyszukuje mieszkanie, ogląda pobieżnie ciekawsze objekty i odszukuje znajomych. Znajomych swoich i znajomych nasyżych. Bo to już taki zwyczaj, że przed wyjazdem za granicę wszyscy zaopatrują odjeżdżającego w adresy i zapewnienia: „ale oni nie ucieszą!” Z tem cieszeniem jest rozmawiać. Przeważnie nie wiadomo jak, bo adresatów, albo niema w domu, albo są akurat bardzo zajęci i strasznie im przykro. Jest to więc pewnego rodzaju loteria, który numer z ośmiu adresów wyciągnąć, by wygrać. Ciągnę... i trafiam na swego dawnego znajomego. Przynajmniej, że z wyniku losu jestem chwilowo zadowolony. Wybrałem jednego z niegdyś pierwszorzędnej grupy sportowców niemieckich, doskonałego turystę i równie doskonałego w tej dziedzinie wychowawcę. A ponieważ był to jednocześnie człowiek o wielkim patriotyzmie i zastużonym przeszłości z lat wojny, sądziłem, że rozmowa z nim wyjaśni mi poważnie treść nastawienia tego rodzaju ludzi, na panujące w Niemczech stosunki.

Zatrzymując się przed drzwiami, spodziewałem się szerokiego napisu: wódz, kierownik, komendant i t. p. Zastałem skromny tylko napis: imię i nazwisko. Zadzwoniłem, podałem swoje i już siedzę w wielkim gabinecie. Uderza mnie półmrok, panujący w pokoju i przesłonięte szerokie okna, mimo, że nazewnątrz pali słońce i zeuszą garnie się zieleń. Z boku biurka, drży niebieskie światło lampy. Lekko rozsuwają się drzwi. W ich jasnych ramach na tle znowu szary i cienia staje kontur: zgarbionego człowieka. Widzę wyraźnie: siwą głowę i czarne koła okularów. Coś nie jest w porządku. Wstaję i powtarzam nazwisko.

„Ah! Cóżto, nie poznajesz mnie?!“ — Nastaje długie kłopotliwe milczenie.

A później rozpoczyna się może dla nich zwykłe, lecz dla nas niezwykle opowiadanie. Więc był pacyfistą, wierzył w Ligę i we własny naród, w wieczny pokój w kulturę, w rozwój ludzkości, w postęp i sam z nim szedł

Pod światło

Oczywista szykana

Zarządzenia dewizowe, które od dłuższego czasu obowiązują w Niemczech, stwarzają bardzo dużo niedogodności, które również odczuwa mocno mniejszość polska w Niemczech, a to tembardziej, że o ile organizacje niemieckie, czy osoby narodowości niemieckiej ostatecznie mogą otrzymać w pewnej mierze pozwolenia na wywóz dewiz, o tyle Polacy w Niemczech na tem polu, podobnie jak i na innych, są pomijani. Daje się to odczuwać szczególnie przy organizowaniu wycieczek, czy pielgrzymek do Polski, nie wspominając już wcale o wnioskach osób prywatnych, jawnie przyznających się do polskości. Są to rzeczy tak często się zdarzające, że pisać o nich za każdym razem trudno.

Obecnie jednak zaszedł fakt, który wykracza daleko poza drobną szykana i który nie powinien minąć bez echa. Oto, jak donoszą dzienniki polskie w Niemczech, odmówiono pozwolenia dewizowego delegacji Polaków w Niemczech, wyjeżdżającej na uroczystości wileńskie. Delegacja stawiała wniosek do „Landesdevisenstelle“ w Berlinie o udzielenie pozwolenia na wywóz skromnej sumy do Polski, potrzebnej na koszty, związane z podróżą do Wilna. Wobec kategorycznej odmowy ze strony Urzędu Dewizowego, Związek Polaków w Niemczech zwrócił się z interwencją do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Niestety, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Rzeszy nie znalazło uzasadnionej potrzeby udzielenia pozwolenia na wywóz śmiesznej sumy, potrzebnej delegacji Polaków z Niemiec, jadącej do Wilna, aby złożyć hołd Sercu Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego. Ponieważ wyraźnie wniosek o pozwolenie złożony został z podkreśleniem, że pozwolenie to potrzebne jest nie dla osób prywatnych, ale dla delegacji polskiej w Niemczech na uroczystości wileńskie ku czci Wodza Narodu Polskiego, odmowa Ministerstwa nabiera cech nie tylko bardzo nieprzyjemnych, lecz wprost drażniących. Fakt powyższy należy dobrze zapamiętać.

Ekipa szybowcowa ze Śląska wyjechała do Budapesztu.

Wczoraj wyjechała z Katowic do Budapesztu ekipa, złożona z 10 pilotów szybowcowych, która weźmie udział w międzynarodowym zjeździe szybowcowym. Z ekipą wyjechał sekretarz Okręgu L. O. P. P. — p. Stopczyński.

i do niego się podciągał. Miał za sobą lata pracy na polu, które znał. Nastąpił przewrót, a za nim szereg propozycji, których nie odrzucał. Wręcz przeciwnie próbował kolejno je przyjmować. Wszystkie jednakowo były nie do przyjęcia. Wszystkie prowadziły do tego z czym poprzednio przez całe lata walczył, do: ręcznego granatu, maski i karabinu maszynowego.

— „Tak proszę Ciebie!... mogę mówić o pokoju wersalskim, o klęsce narodu niemieckiego, spadły nie tyle z jego ile z jego wódzów, winy, mogę w sposób ludzki domagać się pomocy dla mej ojczyzny, ale nie mogę się zgodzić, by naród mój wychowywano tak, że tylko w wojnie będzie widział poprawę swego losu, że ją sam wywoła i że sam za nią odpowie przed sądem dziejów. Myślałem o wielkim społeczeństwie przyszłości, a nie o gromadzie zbirów.“

— „I, co?“

— „Miesiąc temu wyszedłem z obozu koncentracyjnego. Żona wcześniej; ujęto się za nią ze względu na dyplomatyczne pokrewieństwo. Natychmiast wyjechała. Mnie nie pozwolono.“

Trudno pocieszać. Wogóle nawet mówić było ciężko. Żeby jakoś wybrnąć z sytuacji, wspominam o pacce nieagresji. Że przecież coś jest. I znowu zapada ciężkie milczenie. Aż dopiero przy pożegnaniu dostaję odpowiedź: „Jeżeli maruje się o dobrych swych ludzi, to czegoż mają spodziewać się obcy? Nie wierzyć! Nie wierzyć! Chyba, że się ocknie naród!“

A można było tego uniknąć?

Ból zębów jest przeważnie następstwem nierregularnej lub niewłaściwej ich pielęgnacji. Zęby tylko wtedy będą zdrowe i piękne, jeżeli przy oczyszczeniu usuwane będą resztki jedzenia, sprzyjające powstawaniu bakterii.

Czyszczenie zębów Kalodontem — oto właściwy sposób ich pielęgnacji. Łagodna piana czyści gruntownie zęby, delikatna pasta poleruje emalię, a Sulfuricinoleat skutecznie zwalcza kamień nazębny i zapobiega jego tworzeniu się.

Uwaga! Wypróbujcie nowy eliksir Kalodont, oszczędny w użyciu, skoncentrowany, o wybitnych własnościach antyseptycznych. Duży flakon zł. 3.—

KALODONT

PRZECIWI
KAMIENIOWI
NAZĘBNEMU

Życiorys nowego premiera

WARSZAWA. Dr. Felicjan Sławoj-Skłodkowski urodził się dnia 9 czerwca 1885 r. w Gąbinie, woj. warszawskim. Ukończył gimnazjum filologiczne w Kielcach oraz wydział medycyny Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Od r. 1905 należy do organizacji niepodległościowych i bojowych P. P. S. Bierze czynny udział w dniu 13 lutego 1905 r. w zbrojnej manifestacji na Placu Grzybowskim w Warszawie, w czasie której zostaje aresztowany i oddany pod sąd. Po zwolnieniu z więzienia, bierze żywy udział w pracach organizacji niepodległościowych ziem kieleckiej i radomskiej. W r. 1914 wstąpił do Legionów polskich, z którymi przebył całą kampanię bojową, jako lekarz baonowy, a następnie, jako lekarz pułkowy w 1 i 5 pułku piechoty legionowej. Dnia 21 lipca 1917 r.

zostaje z rozkazu gen. von Beselera internowany w Benjaminowie, gdzie przebywał zgorą rok. Po zwolnieniu z Benjaminowa przeprowadza rozbrojenie Niemców na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, następnie przez szereg miesięcy pełni funkcje dowódcy okręgu wojskowego w Dąbrowie Górniczej. W r. 1918 wstąpił do wojska polskiego w stopniu kapitana-lekarsza. W lutym 1919 r. mianowany zostaje majorem, w maju tegoż roku podpułkownikiem, a w maju 1920 r. pułkownikiem. W r. 1923 wyjechał do Paryża, gdzie ukończył roczny kurs wyższej szkoły wojennej. Po powrocie z Paryża w 1924 r. mianowany został generałem brgady i zajmuje szereg wyższych stanowisk w służbie wojskowo-sanitarnej. W kwietniu 1924 r. został mianowany szefem departamentu sanitarnego M. S. Wojsk., skąd w maju 1926 r. powołany został na stanowisko Komisarza rządu m. st. Warszawy, a dnia 2 października tegoż roku mianowany zostaje Ministrem Spraw Wewn. Na stanowisku Ministra Spraw Wewnętrznych pozostaje od 2 października 1926 r. do 7 grudnia 1929 r. i od dn. 3 czerwca 1930 r. do dnia 22 czerwca 1931 r. W sierpniu 1931 r. został mianowany drugim wiceministrem spraw wojskowych i na stanowisku tem pozostawał do chwili obecnej. W r. 1935 zostaje wybrany posłem na Sejm z okręgu kaliskiego. W dniu 1 stycznia 1936 r. otrzymuje nominację na generała dywizji.

Ogłosił szereg prac drukiem. Do najbardziej znanych należą: „Moja służba w 1-szej brygadzie“, „Benjaminów“ i „Strzępy meldunków“.

80 LAT PRZODUJE
ETERNA
ANTYMAGNETYCZNY

WYTWORNY PRECYZYJNY

Wycieczka architektów ze Śląska Opolskiego

W dniu wczorajszym bawiła w Katowicach wycieczka architektów ze Śląska Opolskiego w liczbie 30 osób. Między nimi przybyło czterech burmistrzów większych miast i kilka pań. Wycieczkę podejmował Związek Architektów Polskich w Katowicach

Goście zwiedzili gmach Województwa Śląskiego, a w nim Biuro Planu Regionalnego i inne. Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe, kąpielisko na Buglowiznie i budowlę miejskie; gości oprowadzali architekci: pp. Piotrowski, Szajer, Dietz i Szmítke.

Później jądzie do pracy — wcześniej wraca do domu, — bo ma rower...

PAŃSTWOWYCH WYTWORNI UZBROJENIA
Biuro Sprzedaży Rowerów
Warszawa, Krak. Przedmieście 13

Wyciąg na Górę Wyzwolenia w Piekarach Śląskich

Z dniem 15 maja rb. został uruchomiony wyciąg techniczny na Górę Wyzwolenia tak, że obecnie wycieczki z całego Śląska i okolicy, biorące udział w sypaniu kopca, będą miały u łatwiony dostęp

Komitet wzywa wszystkie organizacje, które dotąd nie brały udziału w sypaniu kopca i apeluje gorąco o jak najliczniejszy udział w sypaniu kopca

Komitet prosi o zgłaszanie przyjazdu wycieczki dwa wcześniej do Urzędu Gminnego w Piekarach Śl. Komitet wyjaśnia, że urzędnicy mogą brać udział w sypaniu w godz. popołudniowych Dojazd do kopca jest ułatwiony tramwajem tranzytowym, autobusem i pociągami. Ze względu na to, że kopiec ma być skończony w lipcu 1937 r., ku uczczeniu 15. rocznicy wkroczenia wojsk polskich na Górny Śląsk, uroczystość poświęcenia kopca będzie potężną manifestacją, podobną do tej, jaka odbyła się w Katowicach w dniu 3 Maja ku uczczeniu 15. rocznicy wybuchu Powstania Śląskiego

FOTO APARATY KODAKA

i inne od zł. 2,50 tygodn. Na raty

tylko w firmie

GRIMM i KAMIENSKI KATOWICE
3 Maja 23.
Telefon 324-55.

Bez zaliczki Duży wybór. Fachowa obsługa.

4293

ODZNACZENIA LOTEWSKIE.

RYGA. Kapituła Orderu Trzech Gwiazd nadała w elka wstęgę tego Orderu podsekretarzo wi tauu w M. S. Z. ministrowi Szembekowi. — Poza tem w związku z zawarciem umowy o opiece społecznej nadano wielką wstęgę Orderu Trzech Gwiazd b. ministrowi opieki społecznej Paciorekowskemu oraz krzyże komandorskie tegoż orderu: dyr. dep. Opieki społecznej Nacelnicznikoffowi, nacz. Langrodowi, nacz. Zielińskiemu i radcy Fiszlowitzowi. Krzyż komandorski Orderu Trzech Gwiazd otrzymali docent Kruszyński i b. korespondent PAT. w Rydze redaktor Stok.

SŁOWACY PRZECIWI SOKOŁOM CZESKIM.

BRATISŁAWA. Słowackie koła katolickie zajmują się żywo sprawą zjazdów sokołów czeskich do Słowacji, które mają się odbyć z końcem czerwca. Katolicy słowaccy podkreślają, że Sokoli mają przybyć do Słowacji nie dla poznania kraju, lecz dla propagowania idei sokolskich, co ze względu na antykatolicki charakter sokoła czeskiego jest dla Słowaków niepożądane. Katolicy Słowacy zapowiadają kontrakcję, celem uniemożliwienia zamierzeń sokołów. W szczególności zjednoczenie młodzieży katolickiej wydało okólnik, w którym, wskazując na antykatolickie stanowisko Sokoła i na prowokacyjne zachowanie się sokołów na terenie Słowacji, wzywa młodzież słowacką do przeciwstawienia się tendencjom sokoła i uniemożliwienia jego ekspansji na terenie Słowacji.

Mamusiu, musisz prac! Radionem!

Ja nie chcę, abyś się męczyła i denerwowała, chcę, aby moja mamusia śmiała się i w dzień prania. Dlatego musisz używać do prania Radionu, jest on przecież taki łatwy w użyciu: wystarczy rozpuścić go w zimnej wodzie, 15 minut gotować bieliznę, płukać najpierw w gorącej, potem w zimnej wodzie — i bielizna będzie śnieżnobiała.

wyrób firmy
Schicht-Lever
S. A.

RADION pierze wszystko

Dwie monografie o śląskich bohaterach

Panuje przekonanie, że kilkanaście lat, dzielących nas od aktywnych i chlubnych prac oraz walk wyzwolenych o Śląsk, jest okresem zbyt małym i świeżym, by mógł wydać obiektywną i ścisłą ocenę piśmienną tego fragmentu historii wyzwolenia ziem polskich. — Autorami opracowań najnowszych dziejów Śląska są przede wszystkim sami uczestnicy akcji o jego wyzwolenie. Historia Śląska czeka swego pisarza. Obecnie należy zanotować, że pokładane nadzieje w młodym pokoleniu, młodych historykach nie zawiodły. Oto ostatnio dał się poznać na Śląsku utalentowany monografista, autor prac o bohaterach śląskich — mgr. Mieczysław Tobiasz. Jest on wychowankiem Uniwersytetu Jagiellońskiego, jednym z młodych i aktywnych historyków. — W kwietniu i maju b. r. mgr. Tobiasz wydał dwie piękne prace, szkice monograficzne, o Piotrze Niedurnym i o Wincentym Janasie.

Praca o Niedurnym obejmuje bardzo dobry plastyczny skrót chlubnej działalności Niedurnego na polu budzenia niepodległości Śląska i znakomicie ujęty, żywy i serdecznie napisany obraz konfliktu z wrogiem. Styl Tobiasza w operowaniu nastrojami, w oddaniu faktu historycznego przypomina Wołoszynowskiego.

Łatwość i żywość językowa sprawia, że czytelnik pochłania stronicę broszury. Autor pokazuje środowisko Niedurnego — Hutę „Pokój” w Nowym Bytomiu i warunki pracy w krótkich przekrojach, jakby zdjęciach migawkowych, podchwytanych na gorąco. Poznajemy okres przedpowstańczy, jako spontaniczny odruch i pęd ku wolności, podsycony przez wiarę i umiłowanie sprawy przez takich bohaterów, jak Niedurny czy ks. Wajda. Za sprawę tę płacą oni męczarniami i śmiercią. Oto, jak Tobiasz opisuje zgon bohaterskiego hutnika śląskiego:

„Przydrożnych mieszkańców budził tej nocy warkot motoru auta, połączony ze strasznym krzykiem ludzkim. To Becker i jego towarzysze kopią butami Niedurnego i wśród przekleństw, mordują go...

Omdlałego, ociekającego krwią, wnoszą, trzymając pod ramię, do więzienia w Bytomiu. Dyżurnujący tu oficer, gdy go w takim stanie zobaczył, w obawie przed odpowiedzialnością, krzyknął:

„Zabierzcie tego chłopca, róbicie z nim co chcecie, ja o niczym nie chcę wiedzieć!”

Klnąc jeszcze więcej, ta sama grupa wniosła Niedurnego spowrotem do auta. Znowu warkot motoru, znowu przeraźliwy krzyk

ludzkie, budził mieszkańców przy tej samej drodze Bytom — Szombierki tej nocy...

Nad ranem, niedaleko folwarku w Szombierkach, znaleziono Niedurnego w śniegu. Był jeszcze ciepły.

Stróża folwarku opowiadali, że słyszeli w okolicy około 1-szej w nocy kilka strzałów.

Zmasakrowany przeleżał jeszcze dwa dni w kostnicy, zanim władze zdecydowały się wydać go rodzinie.

Monografia Wincentego Janasa daje barwny pogląd na idealnie piękne życie młodego Ślązaka, który za sprawę narodową poniósł męczennicką śmierć z rąk niemieckich prześladowców. Tragizm ludu śląskiego w Tobiasza „Nauczycielu W. Janasie” jest przedstawiony bez fałszywego patosu, bez zbytecznych frazesów. Autor operuje faktami i tem uzyskuje najlepszy efekt. Pracowicie zebrane szczegóły są zestawione ściśle, zmontowane na zasadach stworzonych przez najlepszych autorów biografii. Monografia pozbawiona balastu literackich dłużyżym, znowu w dobrych i trafnych skrótach pozwala poznać życie, myśl i serce Janasa.

Tło podmalowujące środowisko i warunki, w jakich wychowywał się przyszły męczennik sprawy polskiej zawiera wstęp historyczny o Śląsku i o rodzinnym mieście Janasa — Rudzie Śląskiej.

„Gdy w połowie XVIII wieku Śląsk dostaje się w ręce pruskie, właścicielem Rudy jest Franciszek Wolfgang Stechow, który w 1751 r. utworzył majorat Piawnice-Biskupice. Córka jego wychodzi za mąż za hr. Ballestrema, w którego rodzinie Ruda pozostaje do 1916 roku. W roku tym gmina wcieliła majątek dworski w swój obszar na mocy umowy z rodziną Ballestremów.

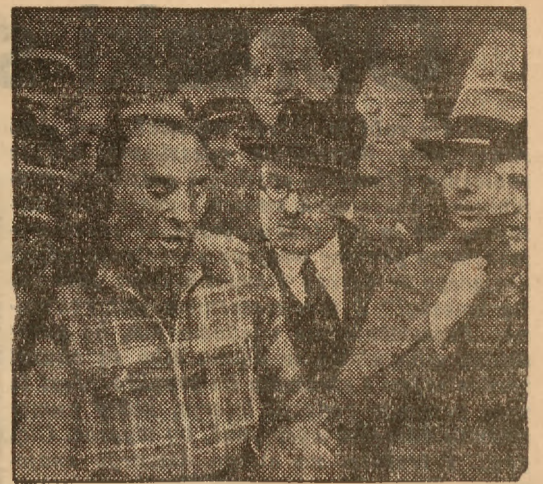
Dziwić się trudno, że miejscowość o tak pięknej tradycji, wywodzącej się od starych, polskich rodów szlacheckich, ma też i swego bohatera narodowego, którego krew, przeleżała za polską sprawę, jest niejako symbolem walki Rudy o swą polskość.

Bohaterem tym jest nauczyciel — Wincenty Janas.

„marzył, że uda mu się kiedyś tego doznać, że nikt już nie będzie bił polskich dzieci za czytanie książek w ich ojczystym języku.”

„Nie żorzącąc, nie narzekając, z jakimś dziwnym spokojem w duszy poszedł śladami swego ojca, tak samo, jak on w pocie czoła i trudzie, pracować na kopalni.”

Marzenia Janasa urzeczywistniają się. Istnieje wtedy w Krakowie organizacja „Eleuzis”, stworzona przez Lutostawskiego, której celem jest wyszukiwanie takich, jak Janas. Oficjalnie organizacja miała za cel szerzenie wśród młodzieży absolutnej, „poczwórnej” abstynencji (od picia, palenia, rozpusty, gier hazardowych) — w rzeczywistości była szkołą patriotów polskich. Janas dostaje się na rok przed wojną do seminarjum nauczycielskiego „Eleuzis” w Krakowie. Niestety powołany do armii niemieckiej wraca na Śląsk, by stąd wyruszyć na kampanję w nieswojej sprawie. Wraca do Rudy w czasie, gdy powstała konspiracyjnie, ze względu na istniejące jeszcze władze niemieckie, Polska Organizacja Wojskowa, w celu przyłączenia Śląska do zmartwychwstałej Polski. Teraz Janas zaczyna działać, pomny, że „wojnę z Francuzami zwyciężył pruski nauczyciel”. Niejedno śląskie dziecko w Rudzie jemu zawdzięczało, że nauczyło się biegle czytać po polsku, — niejedną głowę, oddany w piebiscyście za Polską, jest jego zasługą.

Donosiliśmy w swoim czasie, że z lotniska paryskiego uciekł samolotem lotnik Drouillet, chcący lecieć do Addis Abeby, aby umożliwić ucieczkę negusowi. W drodze lotnik zmuszony był lądować na terytorium włoskim, gdzie został aresztowany, a obecnie przekazany władzom francuskim. Widzimy go na zdjęciu z lewej strony.

Ale wnet „Grenzschutz” wytropił tajnego nauczyciela. Co się dzieje potem — wiemy. Warto jednak zacytować z pracy Tobiasza opis ostatnich wstrząsających chwil życia Janasa (20 na 21 sierpnia 1919 roku):

„Nastąpiła rewizja, podczas której znaleziono jedynie 3 polskie chorągiewki. A jednak żołnierze obili Jana i okrwawionego rzucili pod płot przed domem z taką siłą, że zwałił się z nóg. Potem włożyli mu do ręki te chorągiewki i chcieli go ciągnąć przez ulicę, każąc mu śpiewać: „Hoch Deutschland, nieder mit Polen”. A gdy się temu sprzeciwił, stukli go tak, jakby kto słomę wymłócił, według własnego wyrażenia patrzącej na to wszystko siostry.

Mimo to jednak umiał płaczącej i załamującej ręce powiedzieć przez zaciśniętą zęby: „Bądź mężna — to wszystko dla Polski.”

Skopany stoczył się z pagórka, na którym stał dom i począł uciekać pomiędzy domami. Ostatkiem sił oparł się o okno domu niemca Schwartza, prosząc o ratunek. Przy oknie stała córka tegoż, a zobaczywszy Janasa w tak oplakany stan, poleciała do ojca, który litością zdjęty, kazał go przywołać. Następnie ułożyli go na kanapie i przykryli kocem. Może udałoby się Janasowi umknąć z życiem, gdyby nie to, że zobaczyła go tam jakaś kobieta, idąca do kościoła, i zawołała do żołnierzy, wskazując dom Schwartza: „Co za świnia polska się tam znowu ukryła?”

Żołnierzom nie trzeba było tego zapytania dwa razy powtarzać. Pobiegli we wskazanym kierunku, wywlekli Jana i dokonali mordu.”

Końcowym akordem obudwu monografii jest śmierć. Symbol kresu poświęcenia, najbardziej przekonujący, najbardziej prawdziwy.

Może dobrze, że właśnie teraz wyszły te skromne prace o ludziach, których przeznaczeniem było prześladowane życie i męczennicka śmierć dla Polski. Dobrze, że dzisiaj ukazały się te broszury, dzisiaj kiedy nie wszyscy chcemy pamiętać z kim, a przede wszystkim z czem walczyli bohaterowie wolnego polskiego Śląska.

E. R-s.

ANTONI MARCZYNSKI.

„Gaz 303”

POWIEŚĆ SENSACYJNO - HUMORYSTYCZNA.

116)

— Dowiedźcie się, ilu bezrobotnych ma Anglja, Niemcy, Stany Zjednoczone, nie mówiąc o pozostałych krajach. Dowiedźcie się o kryzysie gospodarczym, który cały świat ogarnął, a który obłąkani dyktatorzy chcą zażegnać wojnami!... Tu, masz, czytaj... Oto wymowne cyfry, ile ci bankruci wydają na szaleńcze zbrojenia... George, chłopce kochany, czy jeszcze nie wierzysz? Dwadzieścia milionów bezrobotnych w Europie; z rodzinami da ci to przeszło sto milionów! Czwierć całego zaludnienia, czwarta część mieszkańców, rozumiesz?

Zadyszał się trochę, ale niecierpliwym ruchem dłoni zgasił zamiar asystenta, pragnącego coś odpowiedzieć, i ciągnął dalej z zapalem:

— Pół roku temu liczyliśmy się z koniecznością prowadzenia ofensywy aż do Atlantyku. Juro to będzie niepotrzebne, bo czas pracuje dla nas; on ich rozgromi najskuteczniej, a klęskę przyspieszy ta broń.

Tu Rusanow zamachnął się w stronę okna, wskazując potężny, szary gmach, przysłaniający widok na okolicę laboratorium. Gmach ten posiadał również bardzo niewinną nazwę, mianowicie „Zakłady graficzne Stalingradu”, lecz to, co fabrykowały owe zakłady graficzne, mogło się stać groźniejsze dla wrogów dzisiejszej Rosji, niż tysiące bomb napelnionych straszliwym gazem „303”...

— Falszywe banknoty, — mruknął George Scanlan.

Profesor Fedor Rusanow znowu wsunął dłoń do kieszeni.

— Znasz chyba dobrze noty bankowe swej ojczyzny, — rzekł, — wręczając ulubionemu asystentowi zwitek angielskich banknotów, w odcinkach różnej wartości, zaczynając od jednego funta szterlingów; — powiedz-że mi teraz, które z tych są prawdziwe, a które naszej roboty, — zaproponował z uśmiechem.

Scanlan oczywiście nie rozróżnił dobrych pieniędzy od fałszywych, i sam profesor nie byłby dokazał tej sztuki, gdyby nie małe kółeczko, nakreślone zwykłym ówkiem, którym dla „wewnętrznego” użytku naznaczono fabrykaty stalingradzkie.

— Mistrzowska robota, no przynaj, George, a błąd tylko ten, że należało rozpocząć od podrabiania franków i dolarów. Bo w twojej ojczyźnie już niewiele złota pozostało, biedny chłopcze... Ale naprawiłem te omyłki; w ciągu miesiąca wyjdzie stąd miliard franków!... Ha, ha, ha. Brudny, mały bourgeois francuski wścieknie się, kiedy wreszcie spostrzeże, iż jego oszczędności są tylko kupą papieru!

Przez kilkanaście minut rozwodził się nad spodziewanymi skutkami tej inflacji, w jędrnych słowach malował sceny bankructw, demolowań banków, ogólnego krachu gospodarczego, powrotu do wymiennego handlu, wypraw zgłodniałych mieszczuchów na wiejskie spchlerze, walk bratobójczych... aż zniecierpliwiony Scanlan przerwał mu wkońcu:

— Przypuśćmy, że tak będzie, profesorze... Ale jeżeli na to liczy się, to w jakim celu fabrykujemy w naszym ciągu gazy trujące?

Fanatyk miał i na to odpowiedź... Widząc co się święci, burżuazja za pośrednictwem stojących na jej żołdzie rządów zmilitaryzuje niespokojne żywioły i rozpęta zawieruchę wojenną. Czyż istnieje coś prostszego, jak wywołać wojnę?

— I właśnie dlatego, — kończył Rusanow z uśmiechem; — by burżujom pokrzyżować szyki, potrzebne

nam są również i takie argumenty, jak gazy trujące, uważasz? A „poczuja” je właśnie na tyłach swoich armij!

George Scanlan zrezygnował z polemiki, uważał ją za stratę czasu. Zato z głupia frant zagadnął profesor, kiedy według jego obliczeń, zatriumfuje ostatecznie światło idące od wschodu, nad zgnilym zachodem.

— Kiedy ostatecznie zatriumfuje, trudno odrzec — mruknął profesor w zamyśleniu; — ale to wiem, że ta największa gra, jaką zna historia, rozpocznie się z wiosną!... I masz moje słowo na to, że nim rok upłynie, bramy Stalingradu otworzą się przed tobą... Powrócisz do swojej Anglii, która wówczas będzie republiką socjalistyczną, członkinią olbrzymiej federacji eur-azjatyckiej... Powrócisz do swoich, George, niepocziwy chłopcze, któryś się chciał wyrzec tej chwili radości... No, cóż, cieszysz się? Masz tam kogo na wyspach co cię powita, jak brata?

— Miałem ojca i żonę, — odparł cicho, — czy mam ich jeszcze dzisiaj, nie wiem.

— Napewno, — twierdził profesor, optymista na miarę... Rafała Królka. — Napewno żyją i będą szaleć z radości, gdy wrócisz... A czy wrócisz, czy ujrzysz starą piękną Anglję, zależy wyłącznie od ciebie!

George Scanlan, choć myślał szybował daleko stąd sływał i wchłaniał każde słowo profesora. Nie mógł się więc powstrzymać od żartobliwej uwagi, że jako Anglik stwierdza z przyjemnością, iż szef zmienił tak radykalnie opinię o jego ojczyźnie; dawniej nazywał ją ponurą krainą mgieł, twierdząc reakcji i kółanstwa i znacznie drastyczniej, a teraz użył wyrażenia „stara, piękna Anglja”. Jakież powód tej rewizji poglądów?

Rusanow uśmiechnął się przyjaźnie i musnął wąsami.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Polityka przeciwieństw

Sytuacja polityczna w Europie jest od pewnego czasu tak skomplikowana, koniunktura tak niepewna, brak stabilizacji tak ustabilizowany, że w politycznych działaniach i zamierzeniach rządów, państw, dyktatorów znajduje się coraz więcej paradoksów. Paradoksalne są bowiem poczynania, których cechą główną jest to, że sprzeczne są one z charakterem rządu, z dalszymi celami polityki danego państwa, ba, nawet z polityką zeszłego tygodnia. Zupełną płynność stosunków politycznych, predomina cja polityki faktów dokonanych, niechęć do prowadzenia wojny u jednych, ryzykanctwo u drugich — wszystko to stwarza nastroje znane z pola wyścigowego, gdzie decyzja postawienia na takiego a takiego konia ulega zmianie kilkakrotnie w ostatniej chwili.

Polityka europejska świeci przykładami tego rodzaju. Nowy, przyszły premier republiki francuskiej, wyszły z wyborów przywódca partii socjalistycznej, Blum, którego awersja do rządu i osoby Hitlera jest ugruntowana i szczerą, będzie musiał uchylić w polityce zewnętrznej wybór między dwiema dyktaturami: włoską i niemiecką — atwией i ze względu na interesy Francji przed przyszłymi mu pogodzenie się z Mussolinim. Ale względy na sojusz z Anglią nie pozwalają na popieranie Italii — wroga Nr. 1 imperium brytyjskiego. Więc nie pozostanie p. Blumowi nic innego prawdopodobnie jak utrzymanie przyjaźni z Anglią, która ze swej strony ciągnie Francję do porozumienia się i ugody z Niemcami. To paradoks nielada w sytuacji: która opierać musi przychodzący do władzy premier i gabinet socjalistyczny z udziałem radykałów i z poparciem komunistów.

Paradoksem siemniejszym jest też wywołanie starciem się antagonizmów po pokonaniu Absynii i anektowaniu tego państwa polityką Italii wobec Austrii. Dogmatem nie wrzucalnym polityki Duce w stosunku do Austrii było utrzymanie jej niezawisłości wobec Niemiec i obrona tego państwa przed Anszlusem. Broniąc Austrii przed wchłonięciem jej przez Niemcy, broniła Italia swoich granic przed zachłannością imperjalizmu germańskiego; w obronie tej posunęła się tak daleko, że przed dwoma laty postawiła nad Brennerem, tuż przy granicy Tyrolu austriackiego, trzy dzwizy w gotowości bojowej, gdy pucz narodo-socjalistyczny i groźba Anszlusu wisiały nad Austrią.

Dzisiaj — inaczej. Mussolini, w walce z Anglią, nie waha się przed wyciągnięciem ręki do Berlina: jaki to będzie przyjaciel — niewiadomo, wiadomo jednak, że odbierze się go Anglii i skieruje przeciw niej za wysoka cenę odstąpienia Austrii. Bo Italia pod trzymuje już tylko dla pozorów Austrię, gotowa wydać ją na łup starszemu bratu z nad Szprewy. Uczyni to za cenę własnego bezpieczeństwa w niedalekiej przyszłości, za cenę zagrożenia pokoju w Europie — byle wygrać walkę z Anglią i utrzymać prestiż nowotworzonego się imperium rzymskiego. Szeregiem paradoksów naszpikowana jest też polityka ZSRR, który dla utrzymania

nia pokoju i nieangażowania się przedwczesnego w wojnę na dwóch frontach, podtrzymuje np. gotowość militarną Czechosłowacji, sprzymierza się z Francją dla jej potęgi militarnej, szuka sprzymierzeńców w małej entencie i w związku państw bałkańskich — wszystko po to, aby zabezpieczyć swój front zachodni w przewidywaniu wojny na froncie wschodnio-azjatyckim. Poparcie okazywane Lidze Narodów zwalczanej tak długo i konsekwentnie przez ZSRR, było

też konsekwencją antagonizmu między ZSRR, a Niemcami.

Coraz ostrzejsze przeciwieństwa, wylaniające się niespodziewanie z odmetów charakternej polityki europejskiej prowadzą do takich sytuacji i działań paradoksalnych, jak wyżej opisane. Są one wyrazem i odbiciem niebezpieczestw, grożących pokojowi, zniemniają brak stabilizacji i równowagi na kontynencie, gdzie wszyscy są sobie wrogami.

Przygotowania w Anglii do koronacji Edwarda VIII

Data koronacji króla Edwarda VIII nie jest jeszcze nawet w przybliżeniu określona, a już są w toku prace przygotowawcze do tej uroczystości, już pracują niektóre gałęzie przemysłu pełną parą. Fabryki porcelany, włókiennicze, metalowe pracują na trzy zmiany; zamówienia, które otrzymały, wymagają czasu, np. fabryki wyrobów metalowych muszą przygotować 7 milionów kubków blaszanych dla młodzieży szkolnej, które będą rozdzielone między uczniów. W fabrykach porcelany przygotowuje się serwisy, wazon, talerze, filiżanki upominkowe, których deseń i ozdoby zastosowano do uroczystości narodowej. Ożywiona praca w fabrykach, gdzie przygotowuje się materiały na chórągwie; zapotrzebowanie jest olbrzymie, tak wielkie, iż niektóre fabryki nie mogą podjąć nawałowi pracy, nie przyjmują już obstatunków. Kilka firm handlowych przesłało z tej racji zamówienia na większe dostawy materiału flagowego do Niemiec. Przędzalnie w Lancashire zajęte są fabrykacją chustek z portretem króla, których będzie puszczone w obieg kilkadziesiąt milionów. Fabryki galanterji przygotowują również olbrzymie ilości rozmaitych drobiazgów okazyjnych. Tak więc śmiało można powiedzieć, iż rok 1936 będzie wyjątkowo dobrym dla wielu gałęzi przemysłu angielskiego, a w pierwszym zdaje się rzędzie dla przemysłu hotelarskiego, gdyż Londyn będzie przeladowany po brzegi gośćmi ze wszystkich krańców świata, gdy przyjdzie tydzień koronacyjny. Złoto napływać będzie strumieniami do stolicy Wielkiej Brytanji, a zarobią na tem wszyscy.

Przeciw PIĘGOM
Krem i Mydło
LESZNICERA

Wytwórca:
Apt. Drancz i Ska, Bielsko

BOLU GŁOWY KOWALSKINA
dla dorosłych, ze sm. - Palm.
Fabr. Chem. - Farm. - Ap. Kowalski Warszawa

Matuzalemowie starożytności pod znakiem zapytania

Słynny archeolog angielski, sir Leonard Woolley, który prowadził roboty przy wykopaliskach miasta Ur w Mezopotamji, ogłosił sensacyjny artykuł w sprawie możliwości istnienia biblijnych Matuzalemów. Twierdzi on mianowicie, że niemożliwie sędziwy wiek patriarchów biblijnych daje się wytłumaczyć tożsamością imion odców i wnęków, przyczem w chronologii pominięto zupełnie pośrednie ognia rodzinne. Tak więc, twierdzi sir Woolley, jeden z odców Ur, Mes - Anni - Padda, miał jakoby

panować 80 lat, gdy w rzeczywistości panowanie jego trwało znacznie krócej, albowiem do okresu jego rządów dołączono okres rządów syna jego, który miał to samo imię, jak o tem przekonali archeologów wykopaliska z Ur. Sir Woolley przytacza więcej takich przykładów i twierdzi na ich podstawie, iż prawdopodobnie było dwóch Abrahamów i kilka generacji Matuzalemów, których wiek jest wynikiem dowańia.

R. W. HOROSZKIEWICZ.

W Trzecim Powstaniu

(Ciąg dalszy).

— Pancerkę ściągnij do Sławęcice, — lepiej żeby tam stała, jak trzeba, zawsze może podjechać — mówił oficer operacyjny.

Zawarczało znów auto.

— Fojkis jedzie.

Czarny szczipły dowódca katowickiego pułku wysiadł przy rozmawiającej grupie. Z nim razem drobny, żywy, ruchliwy adiutant Pietera.

— Ta sanitariuszka jest ranna. Biła się w linji. Dostała po ręce. — Po zameldowaniu woj skowej sytuacji opowiadał Fojkis b.ewne szczegóły. A już nadchodziły kompanie piechoty, za karzone, zmęczone, ale śpiewające i radosne.

Idący na czele typowy żołnierz piechoty — smagły, opalony, dowódca zabrzskich kompanji. Nawrot, zameldował:

— Wszystka w porządku.

— Dziękuję Wam bardzo, — powiedzcie ludziom, że się spisal znakomicie. — Oficer operacyjny dowództwa dywizji po żołniersku, silnie, uściśnął rękę Nawrotowi.

— Jeden z najlepszych naszych kompanijnych — zwrócił się do Fojkisa.

— Tę piosenkę składali powstańcy, ślascy wojownicy — śpiewały przedchodzące szeregi.

— No i na nas czas, — wracamy do pałacu. Nje wszystkie jednak wieczory kończyły się równie szczęśliwie. W kilka dni, po opisanym tu dniu 24 maja — dowództwo I Dywizji Powstańczej wydało rozkaz następujący „M. p. dnia 31 maja godz. 12. Rozkaz operacyjny nr. 8. Mimo trwania pertraktacji rozejmowych nieprzyjaciel zaatakował W. Strzelce, zajął Roznajatów”.

Był to drugi okres ataków niemieckich. Ludyga-Laskowski chciał koniecznie utrzymać

Sławęcice, jako miejsce postoju dowództwa dywizji. Dwa „Wschód” jednak rozkaz wydał już dawniej, przeniesienia d-twa dywizji do Rudzienia, kategorycznie powtórzyło. Wiedząc jak to źle moralnie podziała na oddziały w Sławęcicach, już przyzwyczajone szukać oparcia, opamiętał Ludyga chwilę przeniesienia s.e. Wyśłał do Rudzienia tabory, kancelarje, — musiał wreszcie jednak i sam wyjechać. Deszcz właśnie padał, gdy ostatni kołmi opuszczał zajazd przed pałacem. D-two pułku lokujące się tutaj po dywizji, zaciągało swój telefon, rozkładało papiery.

W Rudzience zato ruch zapanował. Było tu wogóle dużo zmian. Pozycję kędzierzyńską obejmował po drugim pułku, pułk czwarty. Pierwszy pułk odchodził na odpoczynek, pod rozkazy dywizji przychodził pułk siódmy, — nadchodziły też wieści o zmianach w wyższych dowództwach. Do Rudzienia zjeżdżali szybko a na krótko, coraz nowi dostojnicy, toczyły się różne narady... Co do sytuacji bojowej, obawy Ludygi-Laskowskiego poczęły się sprawdzać. Najbliższy po opuszczeniu przez dowództwo dywizji Sławęcice, atak niemiecki na nie, powiódł się. Wyparty z Zalesia trzeci pułk Niemczyka cofnął się aż do Ujazdu. Na stacji kolejowej Sławęcice, ostatnie rozkazy do kontrataku na wieś dawał oficer operacyjny dywizji. Łączność z Kędzierzynie została przerwana. Sobolita obecnie doradca dowódcy czwartego pułku Gaidzika, nadarmo próbował ją naważać. Pojechał jeszcze patrol konny przez las pod Sławęcice. Strzelał zrzadka w lesie jakiś ostatni k. m. powstańczy.

Popołudniu stację kolejową Sławęcice obsadzili Niemcy. Naszym nie pozostało nic innego, jak trzymać jeszcze stację Rudziencec, do obrony trudną i linje gościńca.

Nadchodził wieczór. Na wzgórku ustawiona stara armata, po oddaniu kilku strzałów, zamil-

ła. Na stacji i wzdłuż gościńca ustawione waraty, patrzyły wdał, w kierunku niewidnych już prawie wież i dachów sławęcickiego pałacu.

Gościńcem wśród patroli, — jechał skrzypacy wóz. To matka i żona wiozły jednego z poległych, który przed kilku godzinami jeszcze na torze kolejowym strzelał z karabinu maszynowego, — na rodzinny cmentarz. Obie kobiety i woźnica szli obok wozu, podtrzymując go uważnie na wybojach.

Siedzący na szkarpach przydrożnego rowu oficerowie powstałi i odkryli głowy, chyłąc czoła przed tym żołnierzem — powstańcem, który opuszczał pozycję — trupem.

Kędzierzyn

Najmniej nawet obeznanemu z walkami trzeciego powstania górnośląskiego, nie obca jest nazwa Kędzierzyn.

Miasteczko to, leżące po prawym brzegu Odry, o kilka km. od samej rzeki, stacja węzłowa linji kolejowych, łączących Opole z Raciborzem i Gliwicę z Głogowem — stało się terenem zaczętych walk. Były wprawdzie w powstaniu i inne walki, nie mniej krwawe, pod Gogolinem, św. Anną, czy Deszowicami, były i długie oblężenia — cernowania miast, ale walki pod Kędzierzynie szczęśliwe, największą sławą się cieszyły. Jest ten Kędzierzyn bramą wpadową za Odrę, i potrzebny jest każdemu oddziałowi operującemu nad tą rzeką, jako stacja pancerek i punkt oparcia i wyjścia ataków, czy to na prawy czy lewy brzeg.

Prócz kolei żelaznych krzyżują się w Kędzierzynie i goścince, a po drugiej stronie leży Kozie, ze swoim portem rzeczonym. Okolicę całą kryją ogromne lasy — ułatwiające atak na miasto od polskiej strony. Dlatego też i obrona miasta jest trudna bardzo, bronili go jednak i Polacy i Niemcy bardzo zacięcie.

(Dokończenie nastąpi).

niezwinnie
2111
obecnie
3777
naprawdę
3777
naprawdę

Dziesiątki tysięcy zgłoszeń napływające z całej Polski skłoniły nas do znacznego powiększenia ilości nagród

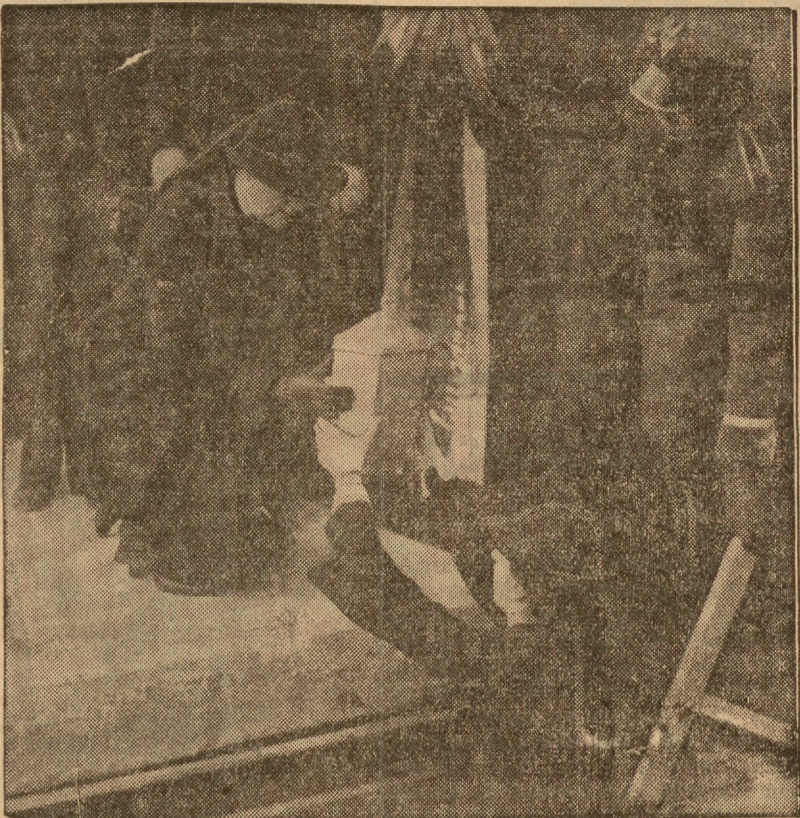
WIELKIEGO KONKURSU
Morwitan

Konkurs trwa do 2 czerwca 1936

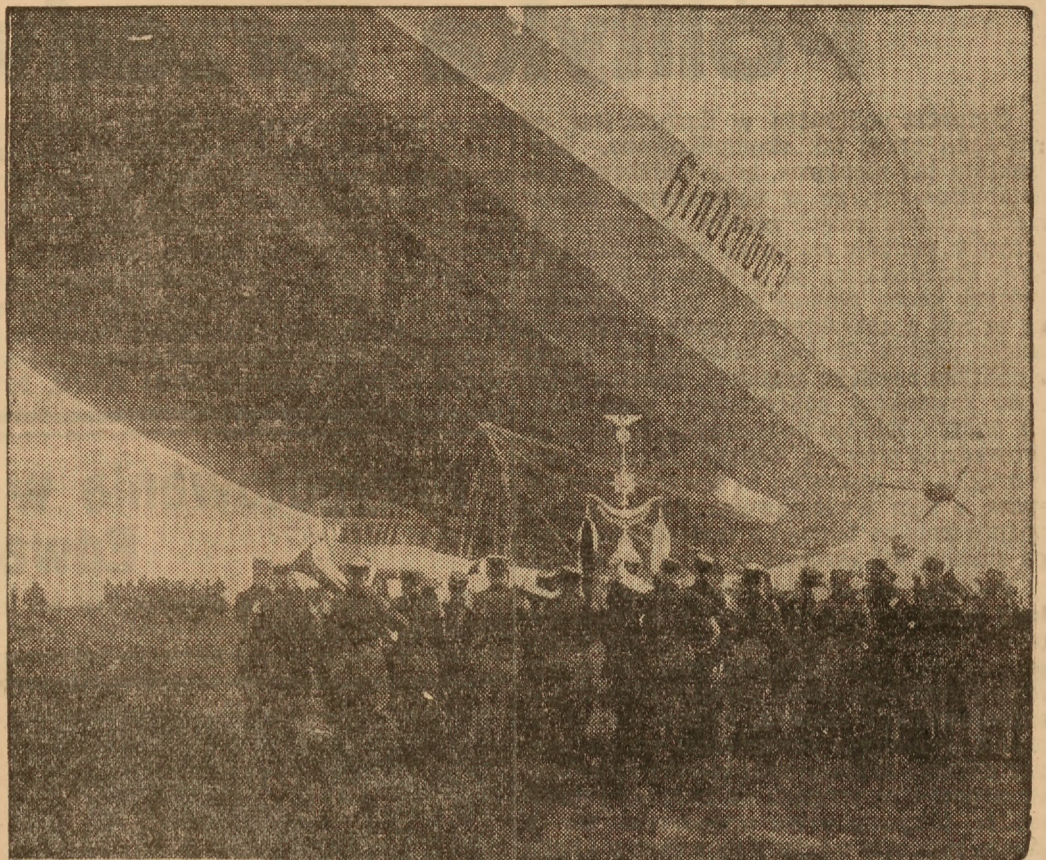
Dyplomata, za którym chodzi przygoda

Wjädomo, w jak ciężkim i niebezpiecznym położeniu znaleźli się cudzoziemcy w Addis Abebie po ucieczce Negusa, a wśród nich w pierwszym rzędzie posłowie obcych państw i dyplomaci, zmuszeni zamienić swe placówkę na fortece, by się obronić przed bandami rabusiów i morderców. W szczególności jednak wyjątkowej sytuacji znalazł się poseł Stanów Zjednoczonych, Cornelius V. Engert, zamjanowany na to stanowisko 27 stycznia br., nie mógł uzyskać audiencji u cesarza, żeby mu wręczyć swoje listy uwierzytelnijające, aż dopiero w dniu, który był ostatnim dniem pobytu Negusa w Addis Abebie, i w kilka godzin zaledwie od momentu, gdy znakomity dyplomata objął nareszcie oficjalnie swój posterunek — cesarz Haile Selassie zbiegł, pozostawiając swoją stolicę na pastwę losu.

Ta sytuacja nie zaskoczyła zresztą wcale p. Engerta, który miał sposobność przyzwyczajając się już do tych nagłych odmian fortuny. Jest on tym dyplomata, który przeszedł zapewne najwiecej rewolucyj i przewrotów. Był poprzednio posłem w Kairze, Teheranie, Damaszku i Pekinie i za każdym razem funkcje jego zakłócone zostały jaką rewolucją lub rozruchami. Tym razem jednak wyjątkowo szybko mu się „poszczęściło”, gdyż zaledwie objął swój posterunek, już go stracił, nie z własnej zresztą winy.

Pani Marszałkowa Piłsudska przekazuje Serce Męża swojej córce Wandzie, która złożyła Je u trumny Matki Marszałka w grobowcu na Rossie.

Sterowiec „Hindenburg“ wylądował w ub. czwartek na lotnisku Rhein-Mein pod Frankfurtem n/Menem, przebywając w rekordowym czasie 48 godzin trasę z Ameryki do Europy.

Tabela loterii

Z DNIA 15 MAJA

I i II ciągnięcie

Zł. 50.000 na nr.: 51066
 Po zł. 10.000 na nr.: 111112 114099 160803
 Po zł. 5000 na nr.: 19688 38084 50731 62626 69168
 Po zł. 2000 na nr.: 236 2232 8355 44510 65631 67106 67418 68622 74166 79897 110166 113945 130470 168260 179409 181007 183795
 Po zł. 1000 na nr.: 1493 1544 4998 13705 15105 17728 22163 31861 36026 57331 58447 61790 74802 84728 89436 90161 91528 106104 106431 108370 108444 117944 123030 124711 125796 133632 146767 151039 51804 154052 156728 157002 160506 165777 171257 178352 187634 191458 193194

Wygrane po 200 zł.

108 47 86 281 304 81 415 541 43 665
 720 40 860 908 10023 128 383 437 58 536
 52 93 805 20099 49 82 254 3553 435 503
 604 711 822 934 86 78 3131 71 347 95
 416 515 66 711 63 834 909 41 68 4137 74
 93 200 427 790 984 5031 80 85 216 86 363
 605 720 832 48 974 6000 41 115 436 544
 702 959 80 7478 89 538 45 63 616 29 787
 847 56 986 8057 121 39 611 743 803 81
 9004 32 86 221 53 390 98 480 625 83 826
 915 76
 10017 111 248 66 342 43 53 426 66 507
 732 895 987 11014 306 530 674 706 60
 12212 80 372 417 634 804 944 13022 79
 358 75 523 853 987 14017 97 625 60 843
 15090 139 75 82 86 546 645 70 700 14 887
 16135 76 201 555 664 71 707 29 73 93 815
 17 12223 28 398 503 11 81 92 619 63 821
 88
 18016 82 509 661 85 858 971 19023 51 79 155
 354 83 464 78 88 601 58 742 834 65
 20144 49 323 45 708 58 838 985 21095 130
 69 294 384 522 23 30 75 717 933 53 2201 154
 364 85 453 91 529 877 23008 170 267 86 330
 468 806 920 24 456 532 45 659 965
 25134 296 493 506 8 20 81 757 828 26014
 186 91 224 408 9 59 505 723 870 956 27028
 51 130 320 70 518 626 92 776 80 940 60
 28194 222 32 77 335 466 555 611 778 79
 89 92 29005 90 121 526 804 943
 30190 303 329 496 799 902 68 31026 101
 262 304 605 74 806 36 966 32160 71 76 267
 407 508 16 85 655 813 33014 57 76 89 177
 278 379 421 582 622 825 34168 238 68 324
 55 61 535 761 35076 177 84 458 78 502
 777 822 962 36030 125 204 68 339 423 584
 98 804 59 37066 177 214 358 479 609 866
 940 92
 89804 45 138 98 201 48 308 416 65 556 734 40
 85 855 39031 104 16 72 300 485 664 807 83
 40211 398 440 527 41 47 605 22 847 48 913
 41241 416 20 613 19 42014 102 56 272 532 57
 605 8 30 93 724 66 84 830 981 43209 483 87
 541 668 715 16 24 939 44296 305 47 84 453
 175 922 26 45001 14 67 306 62 501 90 615
 13 735 838 901 6 46007 134 73 245 82 361
 180 901 63 78 47122 287 302 16 96 879 700
 12 989 48388 568 77 80 620 92 720 891 927
 18098 187 300 657 768 827 54 74 86 918 52
 86 92
 50119 78 247 354 478 539 88 667 861 948
 78 51220 23 28 328 60 470 505 95 648 711
 13 48 905 64 52057 166 248 314 29 35 89
 410 507 646 86 713 930 33 79 53128 81 229
 898 458 61 75 576 616 20 97 54134 429 47
 94 624 890 920 53 86 55030 39 123 64 301
 168 92 516 41 614 88 768 879 894 56121 300
 29 82 443 58 574 653 80 88 705 83 877 914
 85 57061 90 165 468 612 19 31 724 971 58096
 158 242 67 309 50 95 423 28 57 809 59040
 85 133 83 207 16 346 415 624 52 706 96 827
 900 74
 60082 94 378 585 662 702 92 886 61008
 174 92 233 56 97 349 649 764 811 987 62330
 36 468 501 668 63088 150 266 554 711 30 54
 827 561 64163 266 317 96 403 755 89 849 909
 71 65073 76 252 431 511 621 753 70 88 66125
 45 530 58 659 81 808 67055 157 96 254 302
 91 407 70 574 98 551 919 67 68006 56 223
 446 82 628 34 95 764 814 69029 59 134 267
 577 681 803 16 977
 70020 116 66 88 313 90 450 512 16 801 33
 345 71081 139 512 659 76 735 872 72011 423
 704 49 834 73064 212 24 37 394 571 639 748
 85 820 44 74 91 550 74208 58 456 828 70 900
 50 75226 558 792 812 85
 70039 171 309 30 432 63 596 674 76 840
 307 53 71 77129 72 82253 67 337 91 454 508
 54 83 729 78271 451 679 769 804 964 79219
 80155 379 483 554 96 57 638 809 56
 81244 523 703 34 82023 113 219 409 55 637
 83 157 213 30 89 433 89 694 711 14 84075
 159 358 404 21 547 719 66 83 85089 293

III ciągnięcie

Wygrane po 100 zł.

333 451 546 650 731 68 934 86004 26 286 89
 306 46 695 708 800 15 969 87174 220 428
 73 78 618 765 905 88009 21 33 183 84 230
 70 400 47 73 795 994 69027 236 426 618 63
 71 824 31 935 86 72
 90284 342 458 771 983 91039 116 46 208
 20 314 550 56 613 73 936 92054 103 238
 363 414 40 776 970 93015 24 114 44 65 78
 212 345 417 503 643 80 711 87 808 70 932
 94006 35 211 466 639 45 932 95066 283 661
 83 729 30 853 957 96035 128 42 94 247 614
 918 932 89 97109 92 810 934 39 42 98138
 58 96 215 338 475 88 874 88 98 991 99135
 235 53 323 426 606 50 51 72 95 702 53
 100041 65 108 37 376 423 70 77 745 804
 944 101046 110 20 245 59 435 54 62 877
 102022 41 92 135 57 326 45 676 78 721 851
 902 103047 259 407 56 568 720 32 58 841
 104041 56 150 70 485 609 88 712 62 105033
 246 92 330 448 593 689 730 39 78 832 925
 31 61 67 106174 223 38 304 447 500 83 87
 608 758 88 893 107172 371 433 572 618
 871 995 108237 338 60 513 636 863 94 95
 950 109191 252 81 404 82 514 22 627 18
 95 770
 110031 37 95 154 208 11 405 11 43 650
 742 823 55 69 11002 32 124 226 60 71 75
 305 88 114 47 89 500 19 640 720 836 48 67
 78 112076 141 590 92 600 703 885 113032 170
 71 297 341 406 93 652 783
 114132 86 203 24 67 332 482 532 650 74
 867 909 34 97 115026 90 213 116083 130
 290 401 525 53 96 749 72 99 832 903 53 89
 117052 64 240 303 49 467 731 48 756 94
 820 34 51 982 118049 102 433 58 70 94 555
 744 807 119200 360 514 733 838 67 906 72
 73
 120600 234 97 373 423 67 530 35 746 81
 838 938 121022 42 50 347 472 811 42 78 83
 122035 265 342 532 62 742 962 123017 119
 42 59 84 707 933 124029 302 475 80 609 715
 838 53 97 125049 277 373 457 524 761 72
 819 92 972 125071 192 352 432 922 127228
 75 304 401 516 609 18 97 880 927 72 128034
 1252 318 56 491 556 624 129061 233 54 305
 459 75 536 798 886
 130130 253 56 423 57 685 862 131002 7
 158 305 65 580 667 920 51 88 130209 299
 238 331 96 451 521 66 849 964 78 133072
 135 260 308 23 67 420 31 83 87 511 731
 134060 106 91 360 88 621 30 745 135022
 501 69 634 98 712 16 843 938 136020 57
 110 16 39 92 287 331 85 455 509 75 629 53
 955 137006 41 62135 260 480 589 814 30 41
 982 138270 419 29 502 80 762 826 58 73
 903 24 81 96 139025 210 34 466 803 18 915
 140044 73 165 318 427 656 700 8 861 929
 89 141056 66 306 58 90 603 44 739
 142074 259 472 627 825 931 143011 244 399
 473 649 887 94 934 68 144054 168 376 551
 661 77 718 926 53 66 88 145232 378 83 86
 541 529 676 796 907 11 91 146080 116 496
 518 45 646 66 966 147026 210 217 328 31
 77 436 865 148007 58 128 36 211 314 670
 766 85 837 149231 69 361 570 706 866 927
 150210 31 455 572 611 13 17 810 11 43
 997 151120 205 54 57 91 701 869 96
 152038 216 305 554 694 735 36 49 837 40 153236
 48 362 77 425 41 828 904 13 154049 80 379 42
 719 570 948 49 76 155276 313 60 40 174 616 717
 34 909 13 15025 30 124 56 234 55 434 693 823
 68 908 16 85 157051 156 67 302 14 15 89 595
 807 955 158018 121 51 61 65 215 304 486 502 73
 870 702 8 928 52 159035 60 61 147 220 52 53
 305
 160013 45 126 396 99 451 510 664 712 911 63
 161013 254 326 74 405 502 823 48 917 162154
 315 26 424 577 829 163240 67 523 33 16 000 22
 799 977 164108 44 241 75 359 545 89 684 935 46
 71 165101 778 984 166123 203 40 372 541 46 702
 25 82 884 167137 48 258 62 91 598 620 732 87
 982 88 168051 119 248 333 37 58 665 69 979 87
 169151 255 477 593 605 813 17 910
 170040 70 126 244 437 571 612 784 876 920 36
 67 171050 84 178 289 311 414 504 800 8 172010
 33 102 52 57 58 232 91 424 597 636 57 713 21
 34 802 13 89 916 49 173058 80 138 78 226 351
 497 547 773 949 174081 189 213 17 80 84 653 723
 57 878 175151 95 303 690 768 89 842 176084 328
 34 97 483 513 57 954 177048 57 98 185 272 84
 340 438 705 957 178025 46 595 603 749 50
 179315 88 749 93
 180122 84 65 301 623 744 599 67 181052 61 140
 381 519 625 52 81 91 731 30 867 912 40 182059 182
 297 366 405 35 84 575 697 838 942 183097 321
 315 451 539 699 703 6 85 802 3 915 184548 613
 95 779 840 72 919 44 185058 160 68 203 473 512
 16 670 81 99 765 961 186062 218 311 538 59 637 737
 87 827 46 76 93 98 908 22 43 187210 26 530 95
 870 960 71 188084 224 717 941 98 189115 90 301
 83 423 47 534 89 727 802 963
 190113 212 347 95 419 509 54 613 22 53 73 756
 916 191193 236 320 555 98 603 36 94 738 37 829
 192044 144 79 249 72 260 725 886 25 980 193182
 402 88 614 25 54 66 87 713 41 855 73 967
 194242 397 403 13 41 589 614 17 25 785 905
 61

IV ciągnięcie

Stafa dzienna wygrana 30.000 zł. na Nr.

164148
 20.000 zł. na Nr. 14078
 10.000 zł. na Nr. 23416
 5.000 zł. na Nr. 46661 8149 41243 61093
 112252 137829

2.000 zł. na Nr. Nr. 3700 4845 11686 18674

25265 40377 43091 76136 85693 94952 105466
 114469 115819 121777 134889 155219 162224
 168209 168961
 1.000 zł. na Nr. Nr. 1426 4270 7660 18675
 26246 30220 35401 37314 37503 45540 50666
 53472 68375 78863 79994 84161 92925 107781
 115136 116283 119704 131182 132264 154561
 156267 156938 164514 168033 171614 176220
 191500 194938

Wygrane po 200 zł.

32 43 420 61 77 83 911 1150 2163 334 738 944
 3351 440 573 637 726 64 4545 722 5034 207 40
 79 954 60 76 6219 83 513 802 24 96 7072 527
 642 733 802 930 56 98 8120 225 511 653 74 705
 10 62 966 79 9047 203 486 622 767 79.
 10028 55 215 303 73 546 745 11144 68 546 823
 935 12059 141 91 532 617 726 891 13117 738 14112
 40 451 610 39 788 981 15522 16297 382 483 557
 604 862 17002 203 700 7 48 18146 19643.
 20119 299 325 64 458 628 79 837 59 913 31 21083
 92 526 22783 23203 12 342 452 640 731 935 83
 24038 126 313 78 461 551 700 909 25355 430 549
 836 26381 474 83 89 573 83 768 923 27000 394 400
 514 17 632 28155 347 83 677 751 29042 78 203 374
 591 740.
 30001 40 262 366 475 514 21 931 31135 551 88 686

Zawsze i wszędzie pamiętaj że szczęście sprzyja kolekturze
KAFKALA KATOWICE CHORZOW BIELSKO
 św. Jana 16 Wolności 26 Wzgórze 21

ze tam padają stale wielkie wygrane.
 W bieżącej loterii padły już u **KAFKALA** 3 wielkie wygrane:
 zł. 100.000,- na Nr. 183796 zł. 50.000,- na Nr. 122152
 zł. 50.000,- na Nr. 56737 i t. d.

90113 205 42 91156 235 370 411 581 618 74 822
 92604 835 93082 259 82 313 53 62 416 513 78
 760 856 94296 407 25 833 913 95410 54 759 958
 96493 789 97046 67 454 651 780 861 955 98123
 231 453 99055 64 271 320 872 952
 100072 319 523 38 746 847 101029 106 726
 102512 77 97 666 826 41 103339 474 550 84 607
 730 104045 506 88 696 849 925 84 105306 106 46
 227 81 323 70 899 106022 11 122 46 363 665 107105
 94 642 762 905 68 108358 529 859 925 39 109055
 155 64 353 72 449
 110077 91 197 241 358 545 715 895 11309 428
 56 534 623 965 112070 168 299 306 646 946 75
 113033 482 723 39
 114094 392 433 589 739 974 115074 313 73 599
 695 855 115006 147 724 51 72 834 948 117662 960
 118257 556 782 819 119689 992

120252 318 32 759 78 809 87 121373 926 91 92
 122040 113 21 515 20 834 58 948 123630 755 817
 12 124082 237 346 474 503 760 125475 554 843
 930 126325 462 902 122950 582 128343 426 67 975
 129241 315 438 60
 130144 313 60 489 538 770 870 131277 91 95
 537 61 70 132040 121 36 400 79

Ze śląskich kopalń i hut

Szybko rozrastająca się, wielka osada przemysłowa — Czechowice

Rzadko kto na Śląsku mówi o Czechowicach. Śląsk ma tyle miast i osad przemysłowych, że naprawdę trudno pamiętać o Czechowicach. Tembardziej, że Czechowice same zapomniały się przypominać i reklamować i nawet wielu Bielszczań ich nie zna, chociaż leżą na linii kolejowej, Bielsko — Dziedzice.

Czechowice mają jednak to do siebie, że się nie wyróżniają i ja sam dopiero kilka dni temu, dowiedziałem się bardzo ciekawych o nich szczegółów... Niktby nie podejrzewał naprzykład Czechowic, że liczą obecnie przeszło czternaście tysięcy mieszkańców, a 10 lat temu było zaledwie sześć. Niktby nie uwierzył, że Czechowice przy swoim malowniczym rozrzuconiu po górkach, dolinkach, nad stawkami i potoczkami mają dziś przeszło 1.200 domów, a dziesięć lat temu miały 600.

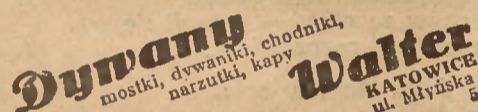
Rosną więc Czechowice znacznie szybciej niż Bielsko i Dziedzice i dlatego konieczne musi się na nie zwrócić uwagę, gdyż jest to wielki zbiornik

proletarjackiego, bezdomnego przede wszystkim żywiołu robotniczego.

Ten żywioł właśnie narasta tak szybko i dlatego należy się jak najszybciej zająć jego losom, by stamtąd nie czerpał soków żywotnych skrajny radykalizm, do czego Czechowice zawsze okazywały dużą skłonność. Tymczasem otwarcie twierdzę, że Czechowice są zapomniane, a sytuacja tu jest z wielu powodów poważna!

Czechowice są osadą fabryczną, a prawie wszystkie tutejsze wielkie zakłady przemysłowe są w rękach kapitału zagranicznego. Należy tu przede wszystkim wielka kopalnia węgla w Czechowicach „Silesia“, mająca cały szereg innych zakładów, jak elektrownię okręgową, tartak itd. Prócz tego robotnicy znajdują pracę w „Walcowni żelaza“ w sąsiednich Dziedzicach, w rafinerji nafty „Vacuum“, w fabryce zapalek oraz w fabrykach bielskich itd.

Tej pracy jednak jest za mało i Czechowice są wielkim zbiorem bezrobotnych.

nych, których liczba wynosi około półtora tysiąca. Jest to więc dużo, bardzo dużo, a w najbliższym czasie niema widoków na stałą poprawę.

Sytuację ratuje energiczna postawa p. burmistrza Franciszka Zieleznika, który już przeszło 11 lat kieruje losami gminy, i któremu mieszkańcy wiele zawdzięczają. Obecnie np. gmina buduje zaraz obok Dziedzic swój ratusz, przy którym kilkudziesięciu bezrobotnych znajdzie pracę, inni znajdą zajęcie przy budowie dróg gminnych, domów prywatnych, ale jeszcze większość bezrobotnych zostanie bez zajęcia, a głód jest złym doradcą.

Trzeba było więc na tym terenie ruszyć budowę szkół, a trzeba ich tu dużo. — Jest tu wobec rozległości gminy aż pięć szkół i pomimo to szkoły III, IV i V są tak przeludnione, że pracują mówiąc po śląsku, na trzy „szychty“! Dzieci przychodzą do szkoły jedne po drugich przez cały dzień, że nawet niema czasu klas wywietrzyć!

Niedolę Czechowic powiększa

bezwzględność obcego kapitału.

Kopalnia „Silesia“ odbiera robotnikom wszystko, nawet zbudowane dawniej szopy dla krów, kóz itd.

Warto zauważyć, że niektóre fabryki tłumacząc się kryzysem już od kilku lat nie płacą żadnego podatku dochodowego tak, że kiedy dochody gminy wynosiły w r. 1929 około pół miliona złotych, to obecnie wynoszą około 120 tysięcy. Fabryki stale wykazują deficyty bilansowe, i np. za przyjazd kontroli z Belgii liczą sobie aż 45 tysięcy złotych.

Czechowice mają też i inną bolączkę, a to brak ziemi! Inaczej czuli by się bezrobotni, gdyby był kawałek ziemi na ogródek działkowy! — Jest ziemia, jest tu folwark p. Marii Heinisch, a dzierżawi go p. Molenda. Nieraz gmina pragnęła wydzierżawić od niego 10—15 ha. ziemi, ale bez-

skutecznie, a szkoda! Nawet interwencja p. starosty Bocheńskiego nie przyniosła skutku. Ta ziemia zaś jest koniecznie potrzebna dla usunięcia skrajnej nędzy, a zatem i wszelkiego zła, które z nędzy wynikać może...

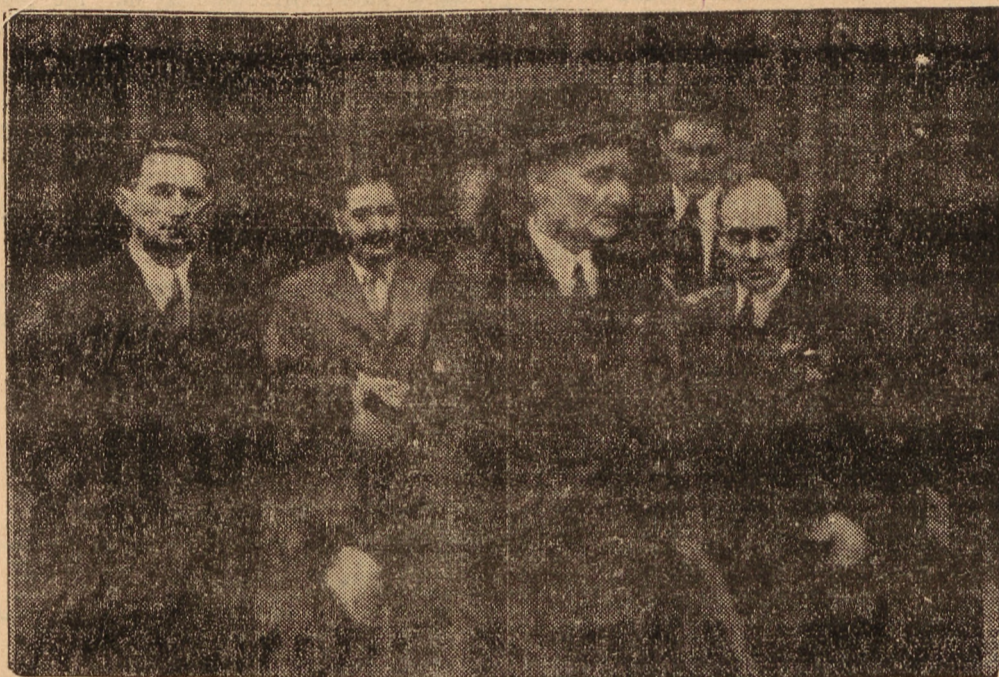
Również warto przemysleć inną sprawę. Oto wielu robotników domaga się zwolnienia z fabryk kobiet, a zajęcia bezrobotnych mężczyzn. Prawdziwą bolączką dla Czechowic jest brak ustawy o biurach pośrednictwa pracy, jak i na całym Śląsku Cieszyńskim.

To są właśnie te bolączki

szybko rozrastającej się, wielkiej osady przemysłowej,

która przy tem tempie rozrostu może ludnością przewyższyć Bielsko. Ze na tego rodzaju osadę musi się zwrócić baczną uwagę i otoczyć ją troskliwą opieką, nie trzeba nawet pisać. Warto by tu dlatego prócz szkół zbudować duży dom narodowy dla towarzystw polskich, dotąd bezdomnych.

Zygmunt Lubertowicz.

Wielką niespodzianką było opuszczenie przez delegata Włoch barona Aloisiego posiedzenia Rady Ligi Narodów, co nastąpiło na wyraźne polecenie Mussoliniego. Na zdjęciu baron Aloisi w chwili opuszczania pałacu Ligi Narodów.

Gimnastyka skazańców

Jednym z najbardziej ciekawych, bo oryginalnych więzień jest Bilibid w Manili. Więzieni to położone za miastem odwie dzają codziennie tłumy mieszkańców.

Więzienie w Bilibid, składa się z kompleksu wielkich niurowanych budynków. Przejścia pomiędzy temi budynkami są chronione żelaznymi kratami. Wnętrze więzienia w Bilibid robi wrażenie szeregu olbrzymich żelaznych klatek.

gongu. Na arenie zjawia się kapela. Wszyscy muzykanci są odziani w więzienne ubiory z jasnoniebieskiego drelchu. Pomie dzy nimi widać strażników więziennych, uzbrojonych w karabin i rewolwer.

Kapela ustawia się dokoła areny i gra hymn amerykański. Publiczność wstaje z miejsc i stojąc wysłuchuje hymnu. Przy ostatnim jego dźwięku występują na arenę więźniowie.

Przedstawienie jest właściwie dość monotonne. Muzyka gra rozmaite skoczne melodie, a w takt ich coraz to inne grupy więźniów gimnastykują się rytmicznie. Gimnastyka ta ma na celu dane więźniom minimum potrzebnego dla higieny ruchu.

Zdarza się, że któryś z więźniów raptem odmawia posłuszeństwa i nie chce się gimnastykować. Dozorca więzienni szybko umieją mu „wyperswadować“ (!) kaprys i niebawem gimnastykuje się posłusznie razem ze swymi towarzyszami.

Specjalną uwagę publiczności zwraca na siebie grupa więźniów, składająca się ze skazanych na śmierć.

Wśród publiczności padają ich nazwiska:

— Paul Leone, który zrabował bank w Manilli, Ramon Cambro, trzykrotny morderca... Jose Caleo, który zabił ojca!

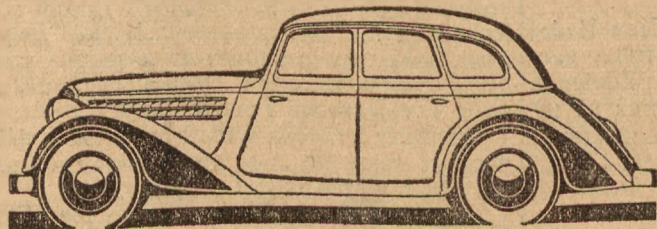
Patrzą na nich pięknie ubrane według ostatniej mody paryskiej kreolki i wytwórni panowie w białych flanelowych lub jedwabnych garniturach. Popisom gimnastycznym przyglądają się też więźniowie. Siedzą oni w osobnych zakratowanych celach, które nie mają między sobą komunikacji. Cele te przypominają klatki, w jakich trzy ma się drob.

W środku terenów więzienia mieści się okrągła, kopulasta budowla przypominająca cyrk. Istotnie wewnątrz tej budowli znajduje się coś w rodzaju areny i sceny.

Jest to cela gimnastyczna więźniów odśladujących kary w Bilibid. Zaczyna się popis. Obwieszcza to dźwięk

A D L E R

Przedstawicielstwo na G/Śl.

Mieczysław Studencki

Katowice, ul. Stawowa 5 — Telefon 333-13.

Niedosięgniętej sprawności i trwałości niemieckie samochody idealne na polskie drogi!

Przedni napęd — niezależne zawieszenie wszystkich kół — stalowe karoserje organicznie związane z podwoziem.

ADLER TRUMPF Junjor

4 cyl. 25 PP. rozst. osi 263 cm. zł. 6.800.—
4 osob. Cabrioletusina

ADLER TRUMPF

4 cyl. 38 PS. rozst. osi 293 cm. zł. 9.800.—
4—5 osobowa cztero-drzwiowa, karetka.

i cały szereg innych modeli.

Pijcie

specjalną
KAWĘ
zbożową
WANDA

aromatyczna, smaczna,
bez kofeiny!

Gościnność prezydenta U. S. A.

Prezydent Roosevelt cieszy się w Stanach zjednoczonych reputacją dobrego człowieka, co mu zjednało wielu przyjaciół. Ze tak jest w rzeczywistości, świadczy o tem przyjęcie, z jakim się spotkał w Waszyngtonie młody stypendysta, Francuz. — Wielki dziennik paryski „L'Intransigeant“ ofiarował przed kilku miesiącami większą sumę na stypendjum dla dwóch studentów, Francuza i Amerykanina. Stypendyści mieli się zobowiązać do odbycia podróży krajoznawczej, jeden po Francji, drugi po USA., zapoznania się z obyczajami i instytucjami danego kraju i opisanie wrażeń i obserwacji swoich z podróży. Stypendysta francuski, młody student Sorbony paryskiej, Robert Main de Bossiere, przybył do Nowego Jorku. Po dłuższym, kilkotygodniowym pobycie, oszołomiony jeszcze wrazeniami po zetknięciu się z potężnym miastem, udał się de Bossiere do Waszyngtonu. Tu czekała go niespodzianka: następnego dnia po przyjeździe otrzymał niezwykle formatu i wyglądu kopertę ze stemplem i godłem Białego Domu. Oto prezydent U. S. A. przesyłał mu zaproszenie na wieczorny lunch do siebie. Wizyta w Białym Domu była nieładą odznaczeniem dla młodego studenta, który został oczarowany dobrocią i uprzejmością Roosevelta.

Kolekcja królewskich fajek

Protokół dworskiej krepując swobodę króla w wielu dziedzinach nakłada na Edwarda VIII niejedno ograniczenie przez monarchę nieraz dotkliwie odczuwane. Do nich należy palenie tytoniu. Król, jeszcze jako książę Walji chętnie zaciągał się dymem papierosa, nie gardząc, jak każdy dobry Anglik również fajką. Pewnego razu, książę Walji bawiąc na Riwierze, tańczył w jednym z dancinków, uczęszczanych przez społeczeństwo międzynarodową przebywającą na jasnym Brzegu. Tancerka księcia zapytała go: „Czy wiesz, czy książęca wysokość pali fajkę?“ — „Od czasu do czasu“ — odrzekł książę Walji. Nazajutrz do hotelu przysłano mu kolekcję rzeźbionych fajek. Na cybuchu każdej fajki wyrzeźbiony był portret jednego z członków rodziny królewskiej. Kolekcja ta figuruje dziś na poczesnym miejscu w siedzibie królewskiej na zamku Windsor. „Najwięcej cieszy mnie to — oświadczał niejednokrotnie król Edward, że pykając fajkę z podobizną mego wuja księcia Connaught, mogę mu bezkarnie puszczać dym w nos, choć wuj tego strasznie nie lubił!“

Popieraj handel polski!

KOCYNDER

„Eintopfgericht“

Niemieckie związki na polskim Śląsku wezwały „Volksgenossów“, aby w niedzielę 10 maja br. ograniczyli się do obiadu tylko z jednego garnka, a zaoszczędzone przez to pieniądze ofiarowali dla „biednych i bezrobotnych rodaków“.

U państwa „sztajgrów“ Pradellów powstała z tego powodu „Iostuda“. On należy do „Volksbundu“, ona do „Frauenbundu“, składki opłacają punktualnie, na zebrania chodzą regularnie, bo kopalnia należy do magnata niemieckiego, który przez „szachtmajstra“ ma relację do których związków należy jego pracownicy. Dzieci naturalnie posyłała do „Minderheitki“.

„Steiger“ Pradella robi to dla miłego spokoju, ona natomiast z „przejęcia narodowego“! Z domu ma nazwisko „ur-deutsch“ — Kókot! Kiedy w tamtą sobotę wyczytała w „Oberschl. Kurierze“ apel na rodowy o ograniczenie się do jednego garnka, przeczytała mu to uroczyście i zapowiedziała, że w niedzielę będzie tylko „Eintopfgericht“.

Spojrzała na nią nieufnie i pyta:
— I cóż to ugotujesz na obiad?
— Fleischsuppe mit Kartoffeln.
— Jak to będziesz gotować? Przecież mięso trzeba osobno gotować, a kartofle też osobno.

— Jutro będzie się razem gotować. Tak nam radziła „Frau Vorsteherin“ na zebraniu.

— No to będzie z tego bryja karofliana, a nie zupa! — odrzekł Pradella po polsku, bo złość zaczęła go ogarniać, „a w takim wypadku to „pieroni!“ „po naszymu“ jak przy pracy.

— Aber, Hansi — zwraca się do niego ona — sei doch nicht boese und sprich doch deutsch, wir sind, doch auch Deutsche!

— Ja, ja, „Auchdeutsche“, a u Polaków „Auchpolen“ i potem zrobiła z człowieka „verrückter Oberschlesier“, jak nas nazwał ten dyrektor naszej kopalni, co dostał do „bry“ „Ruhegeld“ i odbił do Vaterlandu! Słuchaj, Hadwigo.

— Sprich doch zu mir: „Hedel“.

— Wszystko jedno, woła po staremu. Tóż skoro tak być musi, ja należa do Volksbundu, ty do Frauenbundu, opłócmy, co żądamy. Ale wiesz, porządnego łobiodu w niedzielę to mi już brać nie śmiem! To mi się należy po całym tygodniu roboty!

— Aber Hansi, das ist doch Führerbefehl!

— To niech Führer pości wiele chce, ja chcę mieć mój łobiod niedzielny!

Pamiętaj: zupa z nudlami, pieczonka, kluski śląskie, kapusta, kompot, no i lagierka żywa! Dość ech sie gazów natykoł na dole przez cały tydzień, to se choć w niedzielę chca dobrze pojeść!

— Aber Hansi! Jak my będziemy wyłazić wobec sąsiadów? Jest nakaz organizacyjny, by jedni drugich pilnowali!

— To niech Ulitz pilnuje Wiesnera, a Wiesner Ulitz, aby nie żyli „mit Schmau und Braus“! — jak sobie wzajemnie zarzucają. Jo żyją skromnie po bergmańsku!

— Aber Hansi! Wyobraź sobie, mnie wybrał delegatka na walny zjazd Frauenbundu, tam sama „Frau Gräfin Donners“ — narek będzie przewodniczyć, a może przyjedzie i „Ihre Durchlaucht, Fürstin von Pless“. Jak tak zapytają, czy „Eintopfgericht“ został należycie przeprowadzony? Jak ja tam wtedy będę wyglądać?

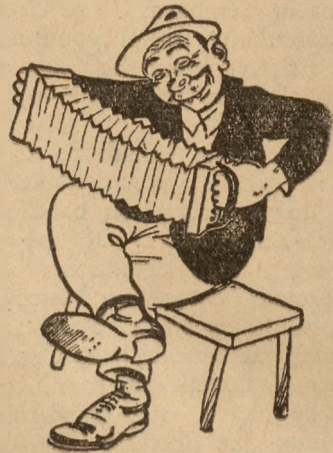
Psia sprawa

Z ulgą z uznaniem i z wdzięcznością przyjęli „dotknięci“ obywatele Katowic (ponoć i Bielska) wiadomość, że władze miejskie obniżyły podatek od psów z 40 na 25 zł. Wprawdzie psy nie stały się przez to grzeczniejsze, przeciwnie, sam widziałem, jak jakaś „wyrykowana“ panica w owym dniu dniu radosnym przystąpiła ze swoim szczeniakiem, pozwalając mu dowoli „wywnetrzać się“ w sam raz na zakręcie ruchliwych ulic, na mamym środku chodnika, ale ostatecznie w takich razach nie tyle psy winne ile ich właściciele i właścicielki którym wtedy śmiało i głośno należałoby wrzasnąć w ucho: „Widać, że tu góra stróż, a spodem gnój! To niekiedy pomaga; choć dotkliwszem byłoby oczywiście natychmiastowe wkroczenie przez władzę porządkową, lecz niestety o to bardzo trudno na zawołanie, trzeba by mieć chyba na podorędziu gwizdki policyjna,

i dość czasu, aby ścigać z nią, winowajców, o ile nie zniknęliby zawczasu w lada bramie lub taksówce.

Za to innym gminom, nawet wiejskim, jakoś nieskoro pójść za przykładem Katowic; z jakimś dziwnym uporem trzymają się swoich „statutów“, wedle których za psa, choćby kilkotygodniowego dopiero, płaci się jeszcze 40 zł i szlus; dozwolone są tylko ulgi. Rzecz inna, że za dużo psin, właśnie najmniej potrzebnych, nie płacą nic i „też żyją“. Czemu atoli w dziesiętych czasach ustawicznych włamań, napadów, grabieży i krwi rozlewu ma obywatel spokojny płacić jeszcze osobny wysoki podatek za swojego wiernego stróża i obrońcę władzom, które właściwie już za podatkami inne zapewnić mu winny bezpieczeństwo życia i mienia, to istotnie zagadka niełatwa.

Szary obywatel.

Chrobok europejski

Wzcion Italok Ad-Abbeba,
Weźmie jeszcze, co mu trzeba..

Liga nieco połonaczy,
Lecz nie oddo sie... rozpaczy,

Ze Negus i jego żona
Przy grobowcu Salamona.

Świat odetchnął już spokojny,
I że bydzie koniec wojny.

Lecz Europa, ta boroka,
Dycki swego mo chroboka;

Coś w niej wierto, coś sie kręci;
Wszysty patrzy, co sie świeci!

Co sie dzieje, co sie stanie,
Wyznej sie w tym bałaganie!

Bydźcie słuchać tyż łaskawi,
Co mi stary koleks prawi:

„Kiej w Europie chrobok gwizda,
Trzeba „zaloć“ tego gizda! Zeflić.

W moju — w goju...

Już minyli „zimni świeci“,
Już przeszła „zimno Zofio“,
Młodo sie po parku kręci,
Młodo za niom sie uwijo..

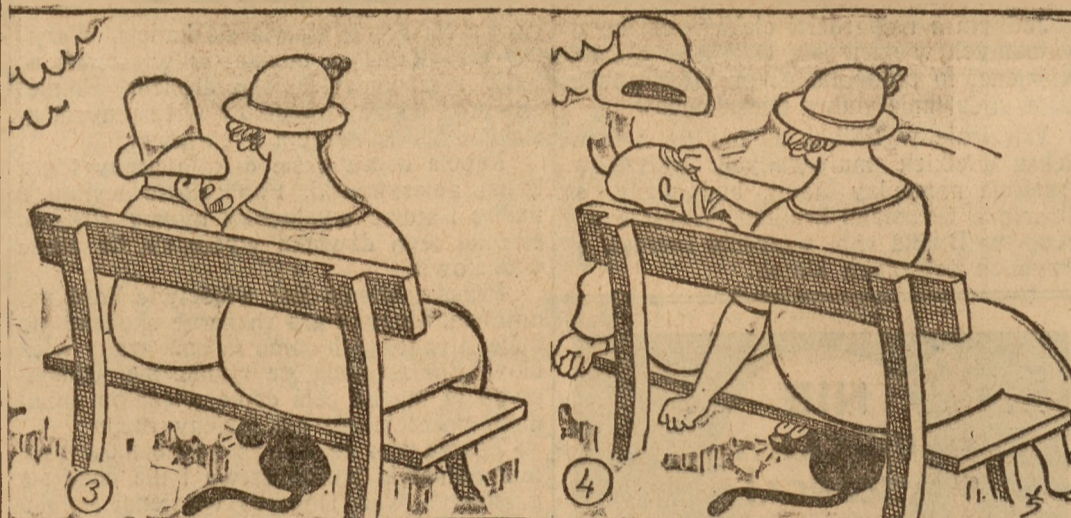
Idom, idom — spotkali się;
Łon przystanól, łona dalej..
Łon znów za niom — pozrali się —
„O moju“ se rozprawiali..

Idom dalej, idom w pole,
Idom dalej aż do lasu.
Zapomnieli swę niedole,
Niema krzyku i warwasu..

Jyny ptoszki im śpiewajom
W tym zielonym piyknym goju,
A młodzi cieżem godajom
O tym nowym dło nich moju.

Tóż i ty dziolęzko ma luba
Ciepniej troski, chodź do goju —
Idź tam symnom i dej dziuba,
Bo dobrze sie kochać w moju. —

Biedagrajek.

Siadł Fafuła se na gapę — i niewinnie dostał w pape..

— Wyglądej, jak chcesz, ale jo swój łobiod niedzielny mieć musza!

— Hansi, das kann ich nicht!

— No, to cie to bydzie drożej kosztować, bo puda na łobiod do restrajcje.

— Aber, Hansi! Das wirst du doch nicht machen! Ja wiesz, że ty to także zrozumiiesz..

— Jak se dobrze pojem, to mi potem możesz o tem godać!

Frau Steiger Hedel Pradella postawiła na swoim, zwłaszcza, że Frau Betriebsführer po mszy niemieckiej w niedzielę rano zebrała członkinie Frauenbundu i wzięła od nich osobiste przyrzeczenie, że każda zastosuje się do odezwy narodowej.

Sztajger Pradella po nabożeństwie poszedł do ogródka, skąd wrócił dopiero punktualnie na dwunasta. Po obiedzie wybierał się na mecz do Katowic.

Zasiada z dziećmi do stołu, Frau Hedel przynosi na stół jadalny jeden tylko garnek prosto z pieca kuchennego. Zdejmuje pokrywkę i kielnią nalewa każdemu na talerz zupy z mięsa wołowego z rozgotowanymi na bryje kartoflami, z kapustą i z kaszkami owięziny.

— Co to jest? — krzyknął Pradella.

— Eintopfgericht! — odrzekła uradowana Frau Hedel. Wird dir sicher smecken! Sztajger posmakował, wypluł to i zaklął po śląsku:

— Do sto jasnych pieronów, nie godo! Tych ci wyraźnie, że jo chca mieć mój łobiod

niedzielny! Jo przeca tego świniństwa żarł nie byda! Strzelił łyżką o stół, aż odskoczyła i synka Ericha uderzyła w zęby. Zrobił się krzyk, dzieci wystraszone uciekły do drugiego pokoju, a małżonkowie przeszli od słowa do słowa coraz ostrzej szego.

— Frecher Poel! — krzyknęła mu Hedla.

Wtedy Pradella wziął „Eintopfgericht“, strzelił tem o podłogę, „bryja“ rozlała się na cały „tepicł“, „zapieronił“ jeszcze „siar czystymi“, ubrał się i wyszedł z domu trzasnawszy drzwiami aż cały dom zadygotał.

Pojechał do Katowic pod „złota gwiazdę“, gdzie spotkał podobnych „Leidsgenossów“ z „Eintopfgerichtu“. Tam se dopiero pojedli „jak sie przynoleży w niedzielę“. Wypito przytem „na pocieszenie“ liter wyborowej i po dziesięć „szopów“. Potem pojedli na „mecz“, a ponieważ „nasi“ wygrali, uczczono to znowu dziesięcioma szopami. Zagrałi przytem „szkara“, potem kolacja w restauracji i znów „szopy“.

Sztajger Pradella wrócił do domu o północy ze śpiewem „my som chłopcy, co sie nie bojemy, zaś bajzel zrobimy“.

Na drugi dzień obliczył, że go ten „Eintopfgericht“ kosztował z górą trzydzieści złotych. „Frau Pradella“ przy obiedzie na drugi dzień też się przyznała ile ją kosztował ten „patriotyzm“.

Skoro tylko Pradella był w niedzielę z hukłem wyszedł z domu, zaczęli się scho-

dzić biedni „Volksgesossi“ po te pieniądze, które oszczędzili bogaci „Volksgenossi“ na „Eintopfgerichtie“. Przyszli zwłaszcza ci bezrobotni obalamuceni, którzy pod wpływem agitacji „Volksbundu“, wzięli z urzędu gminnego wnioski na zapisanie i przeniesienie swych dzieci do szkoły niemieckiej. Już im te wnioski agitatorzy wypisali, więc z temi „dowodami“ „niemieckości“ ruszyli do tych, których znali jako Niemców. Jeden z nich wyczytał w gazecie niemieckiej o „Eintopfgerichtie“ i przeznaczeniu oszczędności dla bezrobotnych Volksgenossów. Poinformował o tem drugich. Zrozumieli to tak, że te oszczędności powinni tamci wypłacić im zaraz bezpośrednio, a nie do kasy Volksbundu.

Ciągle dwonek się odzywał, drzwi się nie zamykały.

— Guten Tag! Armer arbeitsloser Volksgenosse bittet um „Eintopfgerichtersparniss“!

„Frau Pradella“ wydała na to z górą pięć złotych, ale jak spostrzegła, że ci sami zaczynają przychodzić poraz drugi, zatkała dzwonek papierem, drzwi zamknęła, a na pukanie nie otwarła już drzwi.

Przez resztę niedzieli wyplakała się, a na drugi dzień przyrzekła mężowi, że „so was“ już się nie powtórzy, że gdy zaś będzie niedziela „Eintopfgerichtu“, to zrobią „Ausflug“ do Murcek i tam se pojedza, „jak sie przynoleży w niedzielę“.

Kocynder.

Z zagadnień naukowych i literackich

Kazimierz Czachowski

O Stanisławie Brzozowskim

(w 15-tą rocznicę śmierci)

Niedawno upłynęło ćwierć wieku od śmierci Stanisława Brzozowskiego, który żył jak męczennik a umierał jak święty. Zmarł zaś Brzozowski ledwo w 33 roku swego pracowitego życia, dnia 30 kwietnia 1911 roku. W ciągu niespełna lat 10 samodzielnie przetrwał cały obszerny krąg nowoczesnej kultury europejskiej i w kilkunastu tomach swych pism filozoficznych, społecznych, krytyczno-literackich i beletrystycznych stworzył nowy świat myśli polskiej.

„Oczywista moja — rapsał Brzozowski w „Płomienjach” — jest wszędzie, gdzie jest myśl”. Własną zaś myślą Brzozowskiego jest socjalizm, ale pojęty jako zakon pracy. Brzozowskiego filozofia pracy stanowi dziś najbardziej atrakcyjną siłę jego oglądów i pism. W tym względzie Brzozowski najlepiej odpowiada obecnym prądom kulturalnym. Jest to też istotnie główna idea przewodnia całej jego twórczej działalności, w której jednak daremnie byłoby szukać ustalonego systemu. „Moją rzeczą — pisał Brzozowski — jest czytelnika tak zaskoczyć, usytuować, by, jeżeli chce on zgody z sobą i życiem, musiał myśleć i znaleźć mniej więcej te myśli, o które mu chodzi”. Dla niego samego pisma jego były ciąglem poszukiwaniem własnej prawdy, bezustanną walką z samym sobą i ze światem o prawo twórczej pracy człowieka. Wbrew niejakiemu pozorom, tania przekonań Brzozowskiego nie przedstawia najważniejszych odchyłań. Między jej punktem wyjścia a momentem, w którym wzywa ją przedwczesna śmierć myśliciela, niema różnic zasadniczych, aczkolwiek w szczegółach zachodzą nawet znaczne zmiany. W swej książce o Brzozowskim Bogdan Suchodolski słusznie wskazuje „prawdziwą aktualność Brzozowskiego — moralisty, który, walcząc z fetyszami myśli i wyobrażeń, uczył rzetelnej postawy wobec własnych przeżyć psychicznych i przekonanywał o istnieniu zasadniczego związku między etyką a myślą, sztuką i życiem codziennym”.

Brzozowski, już wcześniej nazwany „heroicznym publicystą” i „Mochmackim naszych czasów”, chciał być przede wszystkim wychowawcą społeczeństwa polskiego. On sam, gdy zetknął się bliżej z literaturą angielską, znalazł w niej atmosferę indywidualnego hartu i społecznego obowiązku, jaką przez swoją działalność szczepił na gruncie polskim, — w wyznaniach prywatnych stwierdzał, że w jego pismach wcześniejszych był ton kaznodziejski a nawet demagogiczny. Od tonu tego już po „Leczeniu Młodej Polski” wyzwała się. Lecz mimo to, jeszcze na kilka miesięcy przed śmiercią, notuje w „Pamiętniku”: „Mój Boże, mój Boże! dlaczego nie mogę pracować jakbym mógł, bo mógłbym. Zmieniłbym charakter polskiej literatury na całej pokolenia i byłbym szczęśliwy — ale muszę żyć w ciągłym braku książek i dręczyć się wyrzutami sumienia, gdy się kształcę zamiast pisać”.

Już w roku 1906, we „Współczesnej powieści polskiej”, w rozdziale o Bolesławie Prusie, którego przodownicze znaczenie badał on pierwszy należycie ocenił, pisał Brzozowski, iż „do brzozy byłoby, aby socjaliści polscy pojęli, że socjalizm jest to światopogląd praktyczny pracowników, że zrozumienie pracy, rozkochanie się w niej stanowi jego podstawę. U nas z koniecz-

ności wchodzi się w socjalizm przez politykę. I to jest to jednak naturalna droga”. Dla Brzozowskiego idea pracy była oparciem dla twórczej, pozytywnej postawy życia. Z całą stanowczością, wielokrotnie, w rozmaity sposób powtarzał, iż chodzi o to „nie, jak mam myśleć, ale jak mam żyć”. Socjalizm był więc dla Brzozowskiego przede wszystkim, jeśli nie wyłącznie,

JANINA ZABIERZEWSKA.

Las

Mieszka spójność i cisza w moim sercu żywym —
Me strzeliste ramiona kładę na błękit — zielenią.
W potoku złota płynnego — pachną, pachną igliwem
Nie deszcze mnie nie zmyją — ni dni wichrowe nie zmienią.

Dostojnie szumiąc gram życie — napozór niemy i cichy —
Choć godzą we mnie burze — wam jestem ukojeniem.
Stopy me chłodzi paproć i leśnych dzwonek kielichy,
Gdy chłonę gorącość słońca — ja — co sam jestem cieniem. —

P. Marszałkówna Piłsudska z córkami przed mauzoleum na Rossie.

BRONISŁAW OLSZEWSKI.

Temperament w obrazie

Posłuchajmy, jak ludzie wypowiadają takie zwykłe wrażenie jak: „Dzień dobry!” albo „Cóż za pogoda dzisiaj!”. Jeden tonem kwaśnym, rozlaźnym, — inny wybuchowo, jakby szrzelili, — znów inny z odcieniem wrodzonej wesołości; — różni najrozmaiciej. — A znowu: każdy matematyk, — tak twierdzą matematycy sami, — inaczej, z innym nastawieniem, z inną żywością bierze się do rozwiązywania zagadnień. Maszyna jednego inżyniera jest oschle praktyczna, innego ma jakby poryw, porównajmy n. p. dawne a nowe lokomotywy.

Każda praca ludzka, każdy postępek wynika z podłoża usposobienia osobistego i nosi jego techę.

Taksamo i obraz. Przypatrzymy się, jak się to na obrazie objawia.

Dwie rzeczy muszą jednak wprzód stwierdzić: Naprzód: słowo „temperament” używane jest potocznie w trzech odcieniach znaczeń: Mówi się o kimś, że „ma temperament” w znaczeniu albo 1) że jest szczególnie żywy, ruchliwy, wybuchowy, zawzięty, — albo 2) że jest kochliwy czy zmysłowy, — albo znów 3) mówimy w trzecim znaczeniu, że ktoś ma temperament taki czy owaki, a wtedy ma to znaczenie usposobienia, całokształtu skłonności np. temperament zimny, spokojny, wytrwały, powolny itp. Właściwie tamte znaczenia są w tem ostatnim zawarte, odróżnia się je w codziennym sposobie mówienia, zwyczajowo. I w tem to ostatnim znaczeniu, jako zespołu skłonności będziemy go używać i w niem właśnie jest druga rzecz do stwierdzenia, a to, że temperamentu nie można odłączyć od innych czynników duszy, a więc od myśli, uczuć, popędów. Mówiąc zatem o temperamencie trzeba go nieraz określić temi właśnie różnicami z nim czynnikami — choćby dlatego, że brakłoby wyrażenia na określenie najróżniejszych jego odcieni... jest ich tyle stopni i rodzajów może, co ludzi. Np. „bujny temperament” oznacza nie tylko jego wysoką ży-

woćność, ale i towarzyszący mu czynnik fantazji.

Więc malarz też wnosi swój temperament w dzieło: np. jeden wyrzuca je z siebie jak wulkan lawę lub dymy i popioły, — inny tworzy powoli, długo, uciążliwie; u jednego wychodzi wszystko zmysłowo, u drugiego abstrakcyjnie. Ten bierze się do tworzenia z podkładem temperamentu uczuciowego, nastrojowego, — tamten wyłania dzieło na zimno, spokojnie, programowo, racjonalnie, jakby zakładał księgę bilansów.

Przypatrzymy się kilku obrazom, jak się to w nich objawia: Temat „Wojny” pojętej przenośnie malowało wielu malarzy, — jakże odmiennie wychodzą w tem różne temperamenty! Np. u rosyjskiego malarza Wereszczagina przedstawia obraz Wojny: równinę zasypaną kośćmi aż po widnokrąg, wśród niej leży ogromny stos, cała piramida czaszek, a nad wszystkim krąży stada kruków. Na zimno to umyślone i na zimno wykonane, bo jest w tem niewiele więcej, niż umiejętnie wymalowane w plain-airze kości, czaszki, niebo i kruki.

Polem kości jest też tło „Wojny” u Jacka Malczewskiego. Ale dyskretniej podane, jakby cofnięte. Po niem idzie Chrystus w aureoli tęczowo-światlistego trójkąta Opatrzności. Wraz bólu w Jego twarzy. Otóż to pole jest jakby przysłonięte rozblaskiem tej tęczy Opatrznościowej — choć poprzez to przysłonięcie przebija smutny, szaro-gniły koloryt kości. Jego nastrój, a i ten bezbrzeżny żal twarzy Chrystusa i nadzieja świetlista trójkąta tęczy tworzą trójdzwienny akord uczuciowy, stworzony czynnikami malarzskimi, które wskazują rozterkę uczuć autora, temperament wielouczuciowy.

Fr. Stuck, malarz niemiecki, pojął Wojnę podobnie a inaczej. Znow ta bezkresna równina, ale zasnana nie kośćmi, tylko trupami. Po nich kroczy, depce je koń apokaliptyczny z jeźdźcem uzbrojonym w krwawy miecz, jakby dopiero zaprzestał rzezi. Nad nim zasnutą dynamą zgłiszczy, żywo-czerwona luna. Obraz pełen grozy i pełen mocy, pełny bezwzględności a bolesnego spełniania konieczności, gra akordem barw silnym choć jednostronnym ciemnego, zielono-brunatno-gniłego tonu pola i

tią z brunatno-żółtym jeźdźcem i gorącą luną. Twardy, jednocuciowy temperament.

I wreszcie „Wojna” Grotgera. Cały cykl z bolesnemi, upoetyzowanemi scenami. To klasycystyczne wyabstrahowanie scen i postaci, dla nas dziś może słodkawe, ale bezwzględnie wysoce szlachetne, zdradza temperament marzyński.

Spójrzmy znow na inne dzieła; weźmy 3 obrazy przedstawiające człowieka, jego ciało, wszystkie z krakowskiego Muzeum Narodowego. Więc Wojciecha Weissa „akt” kobiecy na tle jaskrawej chusty, — gorący, gorącemi barwami malowany, żywo z temperamentem rzucony; Wyczółkowskiego mały akt w Muzeum Czapskich, dzieło późniejszej jego twórczości, dzieło spokojnego temperamentu bacznego obserwatora i znawcy anatomii. Wreszcie dawniejszy obraz Szyndlera „Dziewczyna w kąpielu” malowana na zimno, jakby wyodrębniająca kształty osoby od osoby samej, dla ich piękna, podkreślająca je jakby rzeźbiarsko, — tak to piękno podnosząca, tak spokojnie je przedstawiająca, że obraz robi całkiem chłodne wrażenie. Mimo to...

Temperament malarza może się objawić w treści obrazu. Np. olbrzymi obraz w Krak. Muzeum Nar., Chełmońskiego „Czwórka”. Cóż tam za rozmach tych pędzących wprost na widza koni — aż się niektórzy widzowie przestraszą, chcą uskoczyć z drogi!! To temperament włożony przez artystę w treść. Innym razem rodzaj żywotności malarza może się objawić w zaaranżowaniu treści. Wspomniana przed chwilą „Kąpielą się” jest zainscenizowana tak chłodno, że niemal mdło, sennie... i co do treści podanej jaknajdyskretniej, i co do sposobu pojmowania: jest ono tak wystylizowane ku abstrakcyjnemu pięknu, wyestetyzowane, że jest niemal wieloimnym stylem klasycystyczno-akademickim. Mimo to... (zaraz powiem, co mimo to).

Nakoniec przejawia się temperament malarza w formie obrazu, w jego grze zewnętrznej: w linjach, sposobie kładzenia farby, w barwności obrazu. Porównajmy obraz czerwony a szary, albo obraz z linjami szarpanemi, tnąciami się a obraz o linjach spokojnych, obraz o płamach rzucanych a gładko kładzionych i t. p.

Najczęściej przejawia się temperament równo-

Aparat miniaturowy o niedościgłej precyzji. Najwyższa sprawność, idealna szybkość pracy. Bezpłatne katalogi na żądanie.

ERNST LEITZ - WETZLAR

General. Reprezentacja Warszawa Chmielna 47a.

zagadnieniem moralnym. A w swem dążeniu do krańcowych konsekwencji, Brzozowski pod pracą rozumiał tylko pracę fizyczną. „Pojawia się — pisał w „Stosach wśród nocy” — świadomej i dążącej do całkowitego wyzwolenia pracy klasy robotniczej jest czynnikiem, który potężnie zmienia warunki istnienia i życia, nade wszystko zaś sumiennego życia innych klas”.

Obok idei pracy, drugą najważniejszą sprawą Brzozowskiego była europejskość. Czemu się jest wobec świata pracy i jak się wygłaja na miarę cywilizacji europejskiej, oto były sprawy sądów krytycznych Brzozowskiego. Stosował je i do siebie. Zresztą wszystkie jego pisma są jakby pamiętnikiem nawskroś osobistym. Ten spowiedniczy charakter twórczości literackiej Brzozowskiego wiąże się najsilniej z atmosferą Młodej Polski, którą tem żarliwiej zwalczał, że był jej nieodrodnym synem. Fakt ów najwymowniej potwierdza własne jego wyznanie: „Literaturę polską kocham innością śmiertelną; wierzę w jej olbrzymie zadanie, w siły, które ona jedna u nas zorganizować może”. Było to — oczywiście — pisanie w dobie politycznej niewoli. W „Płomienjach” zaś ustawił swego bohatera Brzozowskiego złożył taki hołd językowi polskiemu: „Niechby ktokolwiek bądź i niechby cokolwiek bądź mówił, byle w naszej rozstłonecznionej, uśmiechniętej mowie”.

Pisma Brzozowskiego mają wciąż aktualne znaczenie i zachowują je jeszcze na długo, narzmią — mówiąc za Marjanem Dzieduchowskim — „pierwiastkiem życia, który odmładza starych a młodym podwaja siły”. Ta żywotność pism Brzozowskiego wpływa na nasycenie ich czujną myślą twórczą. Zasadnicze podstawy walki Brzozowskiego o światopogląd pracy kształtują się już wyraźnie w „Kulturze i życiu”, pierwszym tomie dojrzałych pism myśliciela. Tomem tym rozpoczęto właśnie zbiorowe wydanie Dzieł Stanisława Brzozowskiego, nakładem Instytutu Literackiego w Warszawie, pod redakcją Artura Górskiego i Stefana Kocalskiego. Była to od lat już paląca potrzeba, tem pilniejsza, że większość książek Brzozowskiego nie miała nowych wydań, chociaż w księgarniach były oddawna wyczerpane a wciąż poszukiwane. Podjęte więc nareszcie zbiorowe wydanie Dzieł Brzozowskiego, będąc najlepszym uczczeniem jego pamięci w 25 rocznicę śmierci, spełnia istotną potrzebę kulturalną. Pobudzi zaś powołało nowe pokolenie do nowej myśli twórczej.

miernie we wszystkim: i w treści i we formie.

To z jednej strony — od strony malarza. Ale i widz przychodzi ze swoim temperamentem przed obraz, a przeciw widzowie miewają najróżniejsze temperamenty. Następuje spotkanie dwóch temperamentów. I z tego spotkania wynikają różne kombinacje: albo widz pełen wrodzonej werwy przychodzi przed obraz, w którym pełno temperamentu. I wtedy z tego spotkania dwu podobnych usposobień wynika zachwyt widza obrazem, rozmiłowanie w nim. A może właśnie taki sangwinik (czy „choleryk”) wolałby obraz spokojny, łagodny — prawem kontrastu... albo chwilowego odpychu. Albo widzi zimny, beznamiętny staję przed tym gorącym obrazem i... różnie bywa: może się dać porwać mocy wcieloną w obraz — ale może i poczuć do niej niechęć słabszego względem silniejszego. A znow obraz taki z tych łagodnych może albo spodobać się, albo właśnie zrazić kogoś bardzo żywego, — i może ująć kogoś powolnego przez zgodę usposobień, — albo odepchnąć widza, który chciałby, aby obraz nań działał ożywczo.

Ciekawy przykład tych tak rozbieżnych możliwości odbił się fatalnie na wspomnianym już obrazie Szyndlera. Mimo, że obraz taki chłodny, spokojny, przyzwoity, niewinny stał się przed nie tak wielu laty pastwą jakiegoś braciśzka zakonowego, widocznie w gorącej wodzie kąpanego, w gorętszej niż obraz, bo go oblał w oburzeniu dziegiem — i zastała na pamiętkę tego spotkania dwóch różnych temperamentów plama w obrazie na wieki. Mimo umiejętn. oczyszczenia.

Jaki wzajemny stosunek uczuciowy wyniknie z takiego spotkania temperamentu, przewidzieć się nie da, tembardziej, że w dodatku nie temperament sam działa w nas przed obrazem; — prócz niego współdziała silnie nastrój chwilowy, modyfikując zasadniczy zespół skłonności. Np. silna żywotność, ale w odpywie — albo odwrotnie brak temperamentu, ale ożywiony podnieceniem. I to się też uważnemu oku widza zdradzi w obrazie.

Trzeba jeszcze zaznaczyć, że malarz tak, jak na ogół artyści, poeci i t. d. ma większą rozpiętość temperamentu, większą jego podatność: potrafi i wżyć się i wydobyć ze siebie i stany pełne werwy i stany chłodnego spokoju.

Wiadomości bieżące.

Niedziela

17
maja

Dziś: Paschalis w.
Jutro: Feliksa i Eryka
Wschód słońca: 3, 53
Zachód słońca: 19,26.

(—) Uroczystość żałobna w Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych.

W dniu żałoby narodowej odbyła się staraniem Koła Techników Drogowych przy Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych w Katowicach żałobna akademja, celem uczczenia pamięci śp. Marszałka. Na akademji obecni byli: dyrektor Zakładów inż. Bogdanowicz, kierownik wydziału inż. Machalski, grono panów profesorów i uczniowie Zakładów. Podniosłe przemówienie wygłosił p. Rajczyk, poczem nastąpiło umieszczenie rzeźby na specjalnym cokole, wykonanej przez p. Bułskiego na pamiątkę smutnej rocznicy. Trzem najbardziej, lecz najzdolniejszym uczniom, wręczono stypendjum im. Marszałka Piłsudskiego.

NA WIOSNĘ

najlepsze jakości materiałów damskich na płaszcze, kostjomy, suknie, komplety w najmodniejszych kolorach, kolorach i zachwycających deseniach po zadziwiająco niskich cenach i w olbrzymim wyborze znajdziesz tylko w firmie

Textyl

KATOWICE, Plac Marsz. Piłsudskiego 4 (Rynek).

(—) Dzień św. Florjana w Katowicach.

Onegdaj odbyła się w Katowicach - Zależu doroczna uroczystość św. Florjana, patrona Straży Pożarnej. W rannych godzinach zebrane oddziały przemarszerowały głównymi ulicami i udały się do kopalni Kleofas, a potem na uroczyste nabożeństwo, na którym chór kościelny pod batutą p. Smółki, odśpiewał okolicznościowe pieśni. Dalszy przebieg uroczystości odbył się w ogrodzie p. Świątły, gdzie zebrane oddziały powitał prezes p. St. Mielczarski. Następnie zabrał głos wiceprezydent miasta i prezes straży pożarnej p. St. Skudłnarz, poczem nastąpiła dekoracja zasłużonych strażaków, a na dalszy przebieg uroczystości składały się produkcje chóru męskiego „Chopin”, rozgrywki sportowe i zabawa taneczna.

Dancing-Bar „WOJKO”

Katowice, ul. Mickiewicza 8/1. Tel. 34420

ATRAKCYJNE WYSTĘPY

Zula KRASNOWIECKA, tańce fantastyczne oraz in Orkiestra pod kierownictwem PAWEŁA DYMARZA.
W sobotę, niedzielę i święta 5-ty O'Clock.
Lokal otwarty do godz. 5-ej rano.

(—) Walne Zebranie Powiatowej Federacji Polskich Zw. Obrony Ojczyzny

odbyło się onegdaj w Katowicach. Delegacji 14stu organizacji siederowanych dokonał wyboru nowego zarządu z prezydentem na czele, w składzie następującym: inspektor Jezorski, por. rez. — prezes. pp. Długiewicz ze Zw. Rezerwistów — I wiceprezes, Ryczkowski. II wiceprezes, Niżankowski por. rez. — sekretarz, Zagola ze Stow. Wet. Armji P. — skarbnik i Kapołka por. rez. — ref. ubezsp.

Do kruszonu!

Riesling austj. i Ober-Moseler
1/2 but. 3,90 przy 5 but. 3,70

EMIL MISERA 3597

Hurtownia delik. sów i win.

KATOWICE, ul. M. Piłsudskiego 6 na przeciw Otto.

(—) W piątek posiedzenie komisji administracyjnej Sejmu Śl.

Komisja administracyjno-samorządowa Sejmu Śląskiego zwołana została na piątek 22 bm, o godz. 11,30. Na porządku dziennym dalszy ciąg debaty nad projektem ustawy o gminach wiejskich.

(—) Kursy malarstwa artystycznego w Katowicach

otworzył znany i wybitny artysta malarz Bronisław Olszewski, zaszczytnie znany pedagog. Kursy te niezawodnie cieszyć się będą liczną frekwencją i zostaną przyjęte z prawdziwym uznaniem, bowiem wzbogacają dziedzinę życia artystycznego na Śląsku.

Zdrowo! Smacznie! Obficie! Tanio!

tylko
w Mleczarni „Zdrowia”
w KATOWICACH ulica Dworkowa nr. 13.
Kuchnia mleczna i jarska — Obiady w abonam.
po cenie niższej.

(—) Wpisy do Gimnazjum Krawieckiego i Szkoły Zawodowej.

Dyrekcja Prywatnej Szkoły Zawodowej Żeńskiej i Gimnazjum Krawieckiego Tow. Polek w Katowicach ul. Krasińskiego 1. 3. tel. 310-52, ogłosiła wpisy do: 1) 4-letniego gimnazjum kra-

Echa wspaniałej uroczystości 15-lecia III Powstania Śląskiego

Depesze nadesłane na ręce Pana Wojewody Grażyńskiego

W związku z 15-leciem III Powstania Śląskiego wpłynęła na ręce Pana Wojewody Śląskiego wielka ilość depesz z życzeniami i z wyrazami czci i hołdu dla Honorowego Prezesa Związku Powstańców Śl. Włodarza Ziemi Śląskiej, Wojewody dr Grażyńskiego. Między innymi wpłynęła depesza od Prezydenta m. st. Warszawy p. Stefana Starzyńskiego, który życzy dalszej owocnej pracy dla dobra Państwa imieniem własnym oraz Zarządu Miejskiego Stołecy. Depesze przysłał p. wicewojewoda biłostocki p. Zgrzebińsk, który ze względów służb, nie mógł wziąć udziału w uroczystościach. Z Torunia nadeszła depesza od dra Wojciecha Jacobsona imieniem Związku Powstańców Wielkopolskich. Wyrazy czci niezłomnym obojcom Górnego Śląska i drogiej całej naszej Ojczyzny przysłał na ręce Pana Wojewody generał Zamorski. Koło Polek z Warszawy prosiło P. Wojewodę o wyrażenie Kobietom śląskim serdecznego

pozdrowienia od dawnych towarzyszek walk o niepodległość. Hołd powstańcom górnośląskim za bohaterką i zwycięską walkę oraz obecną owocną pracę dla Polski przesała na ręce P. Wojewody Federacja z Jasła, Górale z Istebnej, Jaworzynki i Koniakowa oraz Związek Powstańców z Istebnej przesłał na ręce Włodarza Śląska wyrazy hołdu, ślubując wierne przechowanie bohaterkich tradycji powstańczych, oraz wierną straż na granicy.

Nadto nadeszła depesza od posiadaczy domów na kolonii Woj. Grażyńskiego w Bielsku, a to z okazji 10-lecia niezłomnego wódarstwa na ziemi śląskiej, a osobno wpłynęła na ręce Pana Wojewody z Wilna ze Zjazdu Okręgu Wileńskiego Związku Harcerstwa Polskiego depesza z wyrazami radości z powodu wysokiego odznaczenia Druha Przewodniczącego Zw. Harcerstwa Polskiego odznaką Srebrnego Wilka.

Dziś poranek regionalny w Teatrze

Staraniem Zarządu Sekcji Tow. Młodych Polek przy współudziale OMP, odbędzie się w niedzielę 17 maja o godz. 11 w południe w Teatrze Miejskim w Katowicach regionalny poranek pod nazwą: „Pieśń o Śląsku”. Na program złożą się: 1. Słowo wstępne — p. Gustaw Morcinek, 2. recytacja: „Pieśń o Śląsku” — E. Zegladowicza, 3. inscenizacja: „Śląsk śpiewa” — J. Tuwima; 4. inscenizacja: „Rzeczpospolita” — J. Zabierzewskiej, 5. tańce regionalne 6. odegranie fragmentu z „Wesela Śląskiego” prof. Li-gonia.

Kierownictwo spoczywa w rękach instruktora

ra Oświaty Pozaszkolnej p. Władysława Pawłowskiego przy współpracy pp. Konopki i Mużyka Zmudzkiego.

Ze względu że jest to pierwsza tego rodzaju impreza, spodziewamy się, że całe społeczeństwo katowickie poprze wysiłki młodzieży, zaznaczając temsamem, że interesuje się sprawami młodego pokolenia.

Cakowity dochód z tej imprezy przeznaczają się na obozy letnie dla bezrobotnych członków. Bilety w cenie od 3.— zł do 30 groszy do nabycia w Zarządzie Głównym Tow. Młodych Polek, Plebiscytowa 1. I. p. telefon 340-23.

Wybryk zbałamuconego przez germanizatorów

4 b. m. zgłosił się do Komisji wpisowej, która urzędowała w gmachu szkoły mniejszości w Pszczynie, Nyga Teodor, bezrobotny z Jankowic z zamiarem przepisania syna swego ze szkoły polskiej do niemieckiej. Wszedłszy do lokalu urzędowania komisji podniósł rękę na sposób hitlerowski, pozdrawiając obecnych hasłem „Volk heil”. Wobec bezczelnej prowokacji polscy członkowie komisji zawięzali policję, która prowokatora zaarrestowała.

W dniu 15 b. m. odbyła się w Starostwie rozprawa karno-administracyjna, w trakcie której oskarżony przyznał się do zarzuc-

nego mu czynu. Zapytany o powód przepisania dziecka do szkoły niemieckiej, oświadczył, że uczynił to na żądanie kierownictwa jednego z przedsiębiorstw na Śląsku niemieckim, gdzie obiecano zatrudnić go pod warunkiem przedłożenia zaświadczenia, że dzieci swoje posyła do szkoły mniejszości. Znamiennym jest fakt, że Volksbund udzielił Nyzde nie znającemu języka niemieckiego czynnej pomocy przy przepisywaniu dziecka. W wyniku rozprawy skazano oskarżonego za wykroczenie przeciwko art. 18 prawa o wykroczeniach na 7 dni bezwzględnej aresztu.

Dziki napad opryszków na kupca sosnowieckiego

Szopienice, 17 maja.

Mamy do zanotowania wypadek, świadczący o niebywałym zdżuczeniu szumownym podmiejskich i o niewesołych stosunkach bezpieczeństwa na terenie Szopienic. Oto w biały dzień, w godzinach popołudniowych ub. piątku, kupiec ze Sosnowca. Władysław Krzeszewski został napadnięty na ulicy Sosnowieckiej w Szopienicach.

Krzeszewski wracał do domu z walizką towarów tekstylnych. W pewnej chwili zastąpiło mu drogę pięciu drabów, z których jeden z miejsca uderzył kupca w twarz. — Było to sygnałem do napadu dla reszty opryszków; jeden z nich wyrwał Krzeszew-

skiemu walizkę i wysypał towar na ziemię, a inni zaczęli niszczyć materiały. Kiedy kupiec próbował wzywać pomocy, bandyci obili go dotkliwie, zrabowali niezniszczony towar i rzucili się do ucieczki.

Zaalarmowana policja wszczęła natychmiastowy pościg, uwieńczony sukcesem; przytrzymano sprawców dzikiego napadu, w osobach nast: opryszków: braci Frydolina i Erwina Halfarów, Józefa Jaromina, Józefa Kowalskiego i Edwarda Stadlera, pochodzących z Janowa. Bandyci zostali osadzeni w aresztach. Policja prowadzi dalsze dochodzenia, w wyniku których sprawcy staną przed sądem.

(—) Kolonia im. Prezydenta Mościckiego w żałobną rocznicę.

W dniu 12 bm bieżąca Kolonia uczciła godnie pamięć zmarłego Wodza Narodu, Staraniem „Rodziny Powstańczej” tej Kolonii, odbyła się w miejscowej szkole żałobna akademja. Okolicznościowe przemówienie wygłosił wiceprezes Zarządu Głównego Związku Powstańców Śląskich Jacek, zaś wziętki z pism Wodza odczytał prezes grupy miejscowej Zw. Powstańców Śląskich p. Wens W. Milczeniem przy żałobnym werblu uczczono również pamięć poległych powstańców powiatu gliwicko-toszeckiego.

Kursy Kierowców Samochodowych

M. Studencki, Katowice, Stawowa 5.

Telefon 333-13.

4270

Szkołą dobrze, tanio, opłaty ratami.

Wpisy do Gimnazjum Katolickiego im. św. Jacka w Katowicach.

Dyrekcja Prywatnego Gimnazjum Katolickiego im. św. Jacka (założonego przez J. E. ks. Biskupa Stanisława Adamskiego) przyjmuje wpisy do klas I, II i III. Wpisy odbywają się od godz. 11—13 i popołudniu (z wyjątkiem soboty) od godz. 16—17. Gimnazjum mieści się w Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych, ul. Krasińskiego 2, II p., telefon 326-22. (0)

Marja z Bilewiczów Piłsudska, Matka Marszałka J. Piłsudskiego.

(—) Wpisy do szkoły gospodarzeli.

Dyrekcja Szkoły Przystosowania w Gospodarstwie Rodzinnem Tow. Polek w Katowicach Francuska 12 tel. 328-74 ogłosiła wpisy do rocznej szkoły gospodarstwa domowego. Warunkiem przyjęcia: ukończenie conajmniej szkoły powszechnej bez względu na jej stopień organizacyjny i ukończenia 14 lat życia. Wpisy przyjmują i bliższych informacji udziela kancelaria szkoły w godz. 8—15.

KKO
KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI
POWIATU KATOWICKIEGO

W KLABOM OSZCZĘDNOŚCIOWYM
zapewniamy
BEZPIECZEŃSTWO OPROCENTOWANIE
KĄZDOCZESNĄ WYPŁATĘ
TAJEMNICE

KATOWICE, POZTOWA 5/Młynska 2 WŁASNY
GMACH

Walny zjazd Związku Górników Z. Z. Z.

Dnia 24 b. m. w Katowicach, w Sali Powstańców przy Placu Wolności, obradować będzie trzeci skolei walny zjazd Związku Górników ZZZ. Na zjeździe dokonany zostanie wybór nowych władz naczelnych Związku. Referat programowy wygłosi przedstawiciel Centralnego Wydziału ZZZ. Początek obrad o godz. 10 rano.

Z Katowickiego

(K) Rocznica śmierci Marszałka Piłsudskiego w oddziale ZS w Małej Dąbrówce.

Celem uczczenia smutnej rocznicy zgonu Wodza naszego Marszałka Józefa Piłsudskiego odbyła się w dniu 12 bm w świetlicy ZS w obecności licznie zebranych strzelców, orłat i członków Koła Przyjaciół akademja żałobna. Akademję rozpoczęto odśpiewaniem hymnu narodowego, poczem nastąpiła 3-minutowa chwila milczenia. Ref. Wych. Ob. Głos wygłosił przemówienie, poświęcone Zmarłemu, a następnie odczytał utryki z listów Marszałka Piłsudskiego. Dalszy program wypełniły deklamacje orłat.

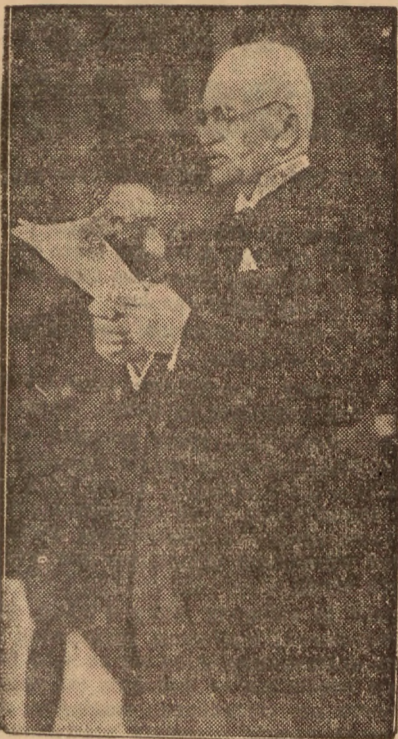
(K) „10 strzałów ku chwale Ojczyzny”.

Cheesz zdobyć Odznakę Strzelecką? Weź udział w powszechnych zawodach strzeleckich, które urządza Związek Strzelecki w Małej Dąbrówce. Zawody odbywają się na boisku KS 23 codziennie od dnia 17 — 27 maja od godz. 17—19. Otwarcie zawodów nastąpi 17 bm, o godzinie 12. Koszty strzelania za 10 strzałów — 3 próbną wynoszą tylko 50 gr. O odznakę bez względu na klasę, ubiegać się może bez różnicy na wiek każdy(a) obywatel(ka) polski. Na dowód przyznania prawa do odznaki otrzymuje posiadacz legitymację, w której zaznaczone jest każdorazowe spełnienie warunków strzelania o odznakę. Śpieszmy wszyscy do strzelnicy po Odznakę Strzelecką.

(K) Włamanie w Giszowcu.

W nocy na 15 bm, za pomocą podrobionego klucza włamano się do mieszkania Jana Musiała w Giszowcu, przy ul. Wojciecha Nr. 4, kłóremu skradziono pojedyncze części garderoby męskiej, kartę cyrkul, wystawioną przez Starostwo w Świętochłowicach, oraz aparat radiowy, marki „Lumofon” łącznej wartości 400 zł.

Przy bólach lub zawrotach głowy, szumie w uszach, bezsenności, złem samopoczuciu, podrażnieniu należy natychmiast zastosować wypróbowany przy tych dolegliwościach środek — wodę gorzką Franciszka - Józefa. — Zalecana przez lekarzy.

Prezydent Rzeczypospolitej, Prof. Ignacy Mościcki, przemawia na ośmiorce na Rossie.

Ziemia z boiska „Stadjonu” na Sowiniec

Na boisku klubu sportowego „Stadjon” odbyło się przy udziale władz państwowych, wojskowych i samorządowych uroczyste pobranie ziemi z boiska Miejskiego Komitetu W. F. i P. W., którą to ziemię zawiezie na Sowiniec sekcja lekkoatletyczna klubu sportowego. Sekcja ta weźmie udział w biegu sztafetowym z Wawelu na Sowiniec w niedzielę 17 bm. Na Sowiniec nastąpi złożenie ziemi. W uroczystości pobrania ziemi wzięli udział płk. Klaczyński, komendant Komitetu W. F. i P. W. kpt. Widło i inni.

Z Mysłowic

(M) Zwiększenie siły elektryczności. W bieżącym sezonie rozpoczęto ulepszenie i wzmacnianie sieci elektrycznej w rejonie myśłowickim w celu zwiększenia siły napięcia elektrycznego. Zatrudniono około 40 robotników.

(M) 1-go czerwca będą gotowe bloki mieszkalne. Z dniem 1 czerwca rb. zostaną oddane do użytku bloki mieszkalne na ul. Rymera, gdzie znajdzie pomieszczenie 131 rodzin. Mieszkania przydziału będzie miejska komisja mieszkaniowa, tym, którzy posiadają dochody nieprzekraczające dwustu złotych.

(M) Radio w Mysłowicach. Mysłowice posiadają 1430 abonentów radiowych, co jak na 24 tys. mieszkańców jest bardzo dużo. Przeciętnie audycji radiowych słucha dziennie przeszło 7 tys. osób.

Z Siemianowic

(S.) Konferencja wywiadowcza w gimnazjum. Dyrekcja Gimnazjum Państw. w Siemianowicach Śl. zawiadamia, że ostatnia w bieżącym szkolnym konferencja wywiadowcza dla rodziców odbędzie się we wtorek, 19 bm. od godz. 17 do 19.

Z Chorzowa

(=) Wypadek autobusowy. W piątek w południe autobus osobowy przejechał na ul. Ogrodowej Wilhelma Łukosza (ul. Ogrodowa 15), którego odstawiono do szpitala miejskiego. Rany Łukosza nie są groźne.

(=) Łopata w głowę. W piątek wieczór w mieszkaniu Marii Peikertowej przy ul. Lwowskiej 22 doszło do krwawej awantury. Njcl. Paweł Respondek na tle porachunków osobistych pobił łopatką do pieca Katarzynę Janis ewską, która silnie skrwawiona przewieziono do szpitala miejskiego.

Z Świętochłowickiego

(S) Podniosła uroczystość w szkole III w Brzozowicach - Kamieniu. Dnia 12 bm. w pierwszą rocznicę śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego odbyło się odsłonięcie tablicy pamiątkowej w szkole w Kamieniu, ufundowanej przez grono nauczycielskie i dziecię szkolną. Na płycie, wykonanej z czarnego granitu szwedzkiego, wyryta jest płaskorzeźba głowy Marszałka z napisem: „Pokolenia, które się tu przewiniecie, myście i czyńcie zawsze tak, jak On”. Po nabożeństwie żałobnym w kościele parafialnym odbyła się uroczystość odsłonięcia, której po przemówieniu kierownika szkoły p. Paszkiewicza dokonał starsza świętochłowicki p. Szaliński, poczem ks. prob. Kuczka poświęcił tablicę Okolicznościowe umieszczone w kościele parafialnym. Resztę programu uroczystości wypełniły: przemówienie ucznia, deklamacje itd. Końcowym efektem nastrojowym była defilada dzieci szkolnych przed reprezentantami władz. Uroczystość miała charakter czysto szkolny z udziałem przedstawicieli miejscowego samorządu i organizacji Iluminowana tablica była licznie odwiedzana przez miejscowe społeczeństwo.

Przymierze żydowsko-hitlerowskie w sprawie przemytu

Olbrzymia afera przemytnicza na Śląsku

Niebawem przed sądem okręgowym w Katowicach odbędzie się sensacyjny proces przemytniczy, będący epilogiem przypadkowego a zarówno rewelacyjnego odkrycia naszych władz. Przed trybunałem zasiądzie inż. architekt Jerzy Bohm, obywatel niemiecki z Bytomia, szofer Hubert Stiebler z Gliwic, Leonard Reingold z Łąbęd w pow. gliwickim, oraz dwaj obywatele polscy Frycerek Gross z Katowic i Hiller Ropszyc z Będzina. Sprawa Ropszyca będzie wyłączona, ponieważ przebywa on w Palestynie.

Akcja kredytowa banków w województwie Śląskiem

W „Śląskich Wiadomościach Statystycznych” ukazały się tablice, opracowane na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, obrazujące akcję kredytową Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowego Banku Rolnego oraz banków prywatnych w Woj. Śląskiem w latach 1932—1934.

Wśród instytucji finansowych zasilających życie gospodarcze Woj. Śląskiego, na pierwsze miejsce wysuwają się banki prywatne. Sumy pożyczek zaciągniętych w tych bankach według stanu z dnia 31. 10. wynosily: w roku 1932 — 160 milionów, w roku 1933 — 134 milj., w roku 1934 — 145 milj. złotych. W sumach tych są zawarte pożyczki udzielone przez spółdzielnie kredytowe oraz Komunalne Kasy Oszczędności, które nie były objęte ankietą Głównego Urzędu Statystycznego. Głównymi dłużnikami banków prywatnych, mających swą siedzibę w Woj. Śląskiem, są przedsiębiorstwa górnicze i hutnicze, których zadłużenie na dzień 31. 10. 1934 r. wynosiło 76 milj. złotych. Są to kredyty wyłącznie krótkoterminowe. Wogóle kredyty krótkoter-

minowe stanowią w bankach prywatnych 85% wszystkich kredytów. W dniu 31. 10. stan kredytów, udzielonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego wynosił w r. 1932 — 22 milj. zł. w roku 1933 — 23 milj., zaś w roku 1934 — 34 milj. złotych. W roku 1934 więc suma kredytów udzielonych przez B. G. K. była o 9 milj. wyższa aniżeli w roku poprzednim. Wzrost ten dotyczył zwłaszcza kredytów krótkoterminowych, które stanowią 64% wszystkich kredytów.

Wśród dłużników Banku Gospodarstwa Krajowego w roku 1934 wysuwają się na plan pierwszy przemysł hutniczy który otrzymał kredytów na sumę 14 milionów zł. Są to kredyty wyłącznie krótkoterminowe.

Suma kredytów udzielonych przez Państw. Bank Rolny wynosiła na dzień 31. 10. 1932 — 32 milj. złotych, 1933 r. — 27, 1934 r. — 29 milj. zł. Akcją kredytową Państw. Banku Rolnego są objęci przede wszystkim właściciele gospodarstw rolnych oraz spółdzielnie kredytowe. Kredyty Państw. Banku Rolnego udzielane rolnikom mają przeważnie charakter pożyczek długoterminowych, zaś udzielane spółdzielniom kredytowym — pożyczek krótkoterminowych. Jeżeli chodzi o liczbę dłużników, to było ich w dniu 31. 10. 1934 r. w bankach prywatnych 1839, w Banku Gospodarstwa Krajowego 704.

SOLEC-ZDROJ
Zbawienie dla reumatyków i artretyków 3762

Niespodziewany wyrok uwalniający w sprawie profanatorów kościoła biertułtowskiego

Rybnik, 17 maja. W ub. piątek przed sądem okr. w Rybniku toczył się proces przeciwko niemieckim profanatorom kościoła w Biertułtowach, rzeźnikowi Ludwikowi Adamczykowi, uczniowi gimn. niemieckiego Ferdynandowi Knapikowi i studentowi uniwersytetu Adolofowi Wypiórowi.

Wszyscy cyniczni prowokatorzy na rozprawie wyparli się winy, a nadto dostarczyli

świadków, którzy zeznając fałszywie, obronili oskarżonych. Sąd po naradzie wydał wyrok uwalniający. Wyrok ten zaskakuje polską opinię publiczną, która oczekiwała surowej kary na niepoctylnych profanatorów.

Jak się dowiadujemy prokurator ma wnieść apelację. Oskarżeni zostali nadal w areszcie śledczym, do czasu ogłoszenia motywów wyroku.

Jeśliś się zdecydował na kupno aparatu, to kup tylko u fachowca. Zademonstrujemy Ci każdy odbiornik. Posiadamy duży wybór. **ŚLĄSKIE ZAKŁADY RADJOTECHNICZNE „RADIUM” KATOWICE, ulica Kościuszki nr. 49 (4248)**

Szpiciel czeski przed sądem rybnickim

Przed Wydziałem Zamiejscowym Sądu Okręgowego w Rybniku odbywała się w ub. wtorek rozprawa przeciwko inspektorowi czeskiej policji politycznej Stanisławowi Kubiszowi z Zabłocia (Czechosłowacja), który w dniu 2 kwietnia br. przekroczył nielegalnie granicę polską na odcinku w Olzie.

Kawiarnia „APOLLO” Rybnik
obok poczty 4257
Śniadania wiedeńskie 80 gr — Obłady 1,30 zł

Kubisz na rozprawie nie przyznał się do winy; twierdził, że został siłą wciągnięty przez dwóch osobników pod groźbą zastrzelenia na stronę polską (?). Zaprzeczył temu świadek st. przodownik straży granicznej Zabierski, który zeznał, że krytycznego dnia otrzymał wiadomość, iż nad granicą wędzał się jakiś podejrzany człowiek; św. poszedł na miejsce i zatrzymał oskarżonego. Osk. Kubisz usiłował przekupić strażnika kwotą 200 Kc. Przytrzymany Czech zaczął grozić strażnikowi. Okazało

się, że przytrzymany Kubisz jest inspektorem policji politycznej w Czechach i do Polski przybył prawdopodobnie w celach szpiegowskich.

Sąd przerwał rozprawę w celu przesłuchania w drodze rek wizycji pewnego człowieka, który rzekomo miał widzieć jak Kubisz został gwałtem wciągnięty do Polski. Oczywiście jest to bezpodstawne kłamstwo jednak sąd nie odmówił wnioskowi obrony oskarżonego i zgodził się na przesłuchanie tego świadka.

Na sali obecny także był pomiędzy innymi przedstawiciel konsulatu czeskiego w Katowicach. Po rozprawie zaczęli naszedo sprawozdawcę wychodzącego z sali sądowej pewien osobnik, który ma krewnych po stronie czeskiej. Oświadczył on, że przytrzymany szpiciel czeski znany jest po stronie czeskiej jako zagorzały szowinista czeski. Kubisz właśnie jest tym, którego fałszywe doniesienia sprawiły, że więzienia czeskie wypełnione są niewinnymi Polakami.

(S) Repertuar kinoteatrów w świętochłowicach: Kino Apollo: „Monika” Hertha Thiele, Gustaw Djesel, „Samochód 99”
Kino Colosseum: „Niewidzialny promień” — Borys Karloff, „Dwie sieroty”.

(S) Uroczystość ku uczczeniu pamięci Marszałka Piłsudskiego w Chropaczowie. Zgodnie z ogólnym programem, Chropaczów uczcił pamięć Wodza Narodu nabożeństwem żałobnym i akademią, na której Orodzie P. Prezydenta R. P. odczytał p. nacz. Przybyła, a wyjątki z pism Marszałka recytował p. kierownik szkoły Moszner. Orkiestra górnicza odegrała Marsz żałobny Chopina. Po nabożeństwie odsłonięto tablicę „ulicy Marszałka Piłsudskiego” (orzemianowanej z ul. Bytomskiej). Płyta z po-

dobizną Marszałka, mieszcząca się na frontonie gmachu urzędu gin., przybrana była w zieleń, krepą i dekoracje świetlną. W oknach sklepowych widniały portrety Marszałka, przybrane żałobnie. Piękna dekoracja katafalku w kościele zajęły się SS. Boromeuszki, dekoracja sceny do akademii p. Smandzik Alfons z pp. Kosturam i Przelazkowskim. Na sali zainstalowano radiodżwoźnik do transmisji uroczystości wileńskich i innych Polskiego Radia, połączonych z Dniem żałoby. Tow. „Kasyno” pod przewodnictwem p. A. Smandzika dokonało 10 bm. w swym ogrodzie uroczystego odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci Marszałka Miejskowa kopalnia „Śląsk” wydelegowała na swój koszt 4 swych pracowników z pośród Peowiaków i Powstańców w mundurach górniczych, na urocz. w Wilnie.

Szczegóły tej afery są wprost sensacyjne. Oto, jak czytelnicy nasi pamiętają, w grudniu ub. r. ofiarą harców samochodowych przy ul. Piłsudskiego w Katowicach padła pewna starszka, mieszkanka Załęża, która poniosła śmierć. Sprawcą był szofer Hubert Stiebler, kierujący samochodem niemieckim, oznaczonym numerem rejestracyjnym LK 34.043. Stiebler wyrokiem sądu grodzkiego w Katowicach został skazany na 3 mies. aresztu, natomiast samochód został zajęty przez komornika dla zabezpieczenia pretensyj cywilnych rodziny zabitej. Przy bliższych oględzinach auta władze dokonały sensacyjnego odkrycia: okazało się, że wóz posiada pod stopniem umieszczone dwie obszerne skrytki, w których znaleziono 30 kg. sacharyny. Zawiadomione władze celne wszczęły natychmiast dochodzenia, zakończone rewizjami i aresztowaniami. Jak ze śledztwa przeprowadzonego przez Śląską Straż Graniczną wynika, samochód był narzędziem przemytu zorganizowanej szajki, na czele której stał inż. Bohm, zaś pomocnikiem jego był szofer Stiebler. Obaj pozostawali w kontakcie z Ropszycem od r. 1930 i przy pomocy reszty przemytników zdołali przewieźć nielegalnie od r. 1930 kilkaset kg. sacharyny oraz większą ilość skórek futrzanych, wartości kilkunastu tysięcy złotych. Przemycnicy towar ładowali w Gliwicach, przewozili go przez Katowice do Zawiercia, gdzie na jednej z odludnych szos nastąpiło wyładowanie przemytu. Na szosie tej samochód oczekiwały furmanki, które skolei rozwoziły przemyt klientom.

Jak wspomnieliśmy sprawa zapowiada się rewelacyjnie i będzie jedną z najbardziej interesujących rozpraw przemytniczych, odsłoni ciekawe kulisy przymierza żydowsko-hitlerowskiego w sprawach przemytu.

Prof. Bronisława Olszewskiego
Studjum Sztuk Plastycznych
Kursa Malarstwa i Rysunku Artystycznego
wszystkie działy
Informacje, zgłoszenia i wpisy
Katowice, ul. Moniuszki 12, m. 17
tel. 340-10
od godz. 10—11 i 4—5 prócz niedziel i świąt zarazem
Nauka rysunku, malowania i modelowania dla młodzieży i dzieci

(S) Teatr Polski z Katowic wystąpi w Lipinach. Dnia 19 bm. z przedstawieniem komedji p. t. „Rozkoszna dziewczyna”. Początek o godz. 20.

Z Pszczyńskiego

(P) Rocznicę śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego w Mikołowie.

Mikołów uczcił godnie pamięć Wielkiego Bohatera Narodu Marszałka Józefa Piłsudskiego. Miasto zostało bogato przystrojone flagami żałobnymi, a okna wystawowe i mieszkania prywatne udekorowano portretami Marszałka. Na rynku przed portretem Marszałka miejscowe związki wystawiły warte. O godzinie 9 odbyły się nabożeństwo w świątyniach wszystkich wyznań, na których obecni byli przedstawiciele władz, urzędów, szkół organizacje ze sztandarami i liczni parafianie. O godzinie 13 na sygnał radiowy odezwały się wszystkie dzwony w kościołach i syreny fabryk, zapowiadające 3-minutową chwilę milczenia. Na ulicach, w warsztatach i biurach usłucha wszelka praca. Ruch zamarł. — Wszyscy stawali tam, gdzie dźwięki dzwonów i głos syren ich zaskoczył; zdejmując nakrycie głowy, oddali hołd pamięci Wielkiego Zmarłego. O godzinie 19.30 odbyła się akademja żałobna w „Domu Polskim”, którą rozpoczęto odegraniem przez orkiestrę marsza żałobnego Chopina. Słowo wstępne wygłosił p. burmistrz i poseł Koj. Recytował p. prof. Pauczakiewicz. Nastąpiły deklamacje uczniów i uczennic szkoły powszechnej męskiej i żeńskiej i państw. gimnazjum. Połączone miejscowe chóry odśpiewały „Requiem”, szkoła powszechna męska wykonała modlitwę z opery Elis (Moniuszki) i marsza żałobnego (Meissnera).

(P) Powiatowy zjazd Z. S. W niedzielę, dnia 17 bm. odbędzie się w Pszczyźnie walny zjazd ZS powiatu pszczyńskiego. Zjazd zostanie poprzedzony uroczystym nabożeństwem, które o godzinie 10.30 zostanie odprawione w kościele św. Jadwigi. Po nabożeństwie odbędzie się na rynku uroczyste słubowanie oriat i junaków strzeleckich. Po południu odbędą się w Piasku zawody sportowe, połączone z festywnem.

Dotychczasowy minister spraw wewnętrznych i opieki społecznej w Hiszpanii, Cezares Quiroga, mianowany został premierem.

Piękny czyn obywatelski

W sobotę, pp. prof. St. Kruger, A. i K. Szankowicz i G. Turkowski dali koncert muzyczny wokalny na cele dobroczynne uczniów III, I w auli państw. gimnazjum w Katowicach. Program dorobowy i świetna gra stały na wysokości repertuarów doskonałych koncertów dla estetyków i znawców muzyki. Podziękowaniem za tak piękny i bezinteresowny czyn obywatelski były serdeczne słowa p. dyrektora gimnazjum, śliczne kwiaty i rzęsiste okłaski słuchaczy.

(P) Nowa szkoła w Czarkowie.

W ostatnim czasie została oddana do użytku nowowbudowana czteroklasowa szkoła powszechna w Czarkowie. Nowy gmach szkolny mieści w sobie cztery obszerne i jasne sale, salę robót ręcznych gimnastyczną, konferencyjną oraz specjalne ubikacje z natryskami. Budynek przedstawia się bardzo estetycznie i stanowi bezsprzecznie najpiękniejszy gmach szkolny w całej okolicy. Koszty budowy wyniosły przeszło 100 tysięcy złotych.

(P) Podniosła uroczystość rolnicza w Bieruniu Starym.

Dnia 16 bm obchodziło Kółko Rolnicze w Bieruniu Starym 40-letni jubileusz istnienia, poświęcony z poświęceniem sztandarowi. Na uroczystości przybyli starosta dr. Jarosz, poseł Koi, prezes Zarządu Głównego St. Związku Kółek Rolniczych Pisarek, sekretarz związku Reś i inni. O godzinie 10 zostało odprawione w miejscowym kościele parafialnym uroczyste nabożeństwo na intencję Kółka. Po nabożeństwie poświęcono sztandar, który prezesowi Kółka Rolniczego wręczył uroczystie prezes wojewódzki p. Pisarek. Do zebranych rolników prze mówili p. starosta dr. Jarosz, poseł Koi, prezes Pisarek i sekretarz Reś. Wieczorem odbyła się zabawa rolnicza. Z okazji uroczystości została wydana przez Kółko rolnicze jednodniówka, ilustrująca historię Kółka Rolniczego i jego dorobek organizacyjny.

Truskawiec-Zdrój

Pensjonat dietetyczny „ZACISZE” pod nadzorem lekarskim. Urządzenia lecznicze, komfort, własne ogrody, położenie centralne. — Telefony nr. 12 i 1782. — Zarząd chrześcijański. (4266a)

Z Rybnickiego

(R) Dyżur aptek i lekarzy w Rybniku.

W niedzielę dyżur pełni Apteka Marjańska; dyżurnym lekarzem jest p. dr. Miedniak.

(R) „Rozkoszna dziewczyna” w Knurowie.

Teatr Polski z Katowic wystawi dnia 25 bm, o godz. 20 w Knurowie komedię muzyczną pt: „Rozkoszna dziewczyna”.

(R) Repertuar kin w Rybniku:

Kino Apollo „Kochany łobuz” i „Potwór”
Kino Helios: „Ostatnia serenada” oraz „Dzień wielkiej przygody”
Kino Pałac: „Miłość w masce” i „Księżniczka O'Hara”.

(R) Poświęcenie sztandaru Tow. Polek w Popielowie.

Ostatnio Towarzystwo Polek w Popielowie poświęciło swój sztandar. Uroczystość ta wypadła imponująco. Wspaniałe było zwłaszcza pochod, w którym wzięły udział poza miejscowymi organizacjami, 22 delegacje Towarzystw, w tym 17 ze sztandarami. Podniosło kazanie patriotyczne wygłosił wobec zebranych, po brzegi wypełniających nowy kościół, ks. prob. Mieczka. Pierwszą drogę odbył poświęcony sztandar na grób Powstańca, gdzie złożyła wieniec. Na uroczystość tę przybyli p. wicestarosta Łukowiecki p. dyr. kopalni Szymańska, ks. prob. Mieczka, cały Zarząd Powiatowy Tow. Polek w komplecie i wielu gości. Piękne przemówienie na temat znaczenia sztandaru i roli Tow. Polek wygłosili p. wicestarosta Łukowiecki i p. Mazankowa.

Z Tarnogórskiego

(T) Przechowywała pieniądze... na ścianie.
Rzeźnik Horzela z Piekar Rudnych zgłosił w policji, że żona jego przez dłuższy czas przechowywała w sklepie rzeźnicznym w torebce na ścianie za zasłoną 2000 zł. Dnia 14 bm, stwierdziła brak 1400 zł. O kradzież tę podejrzewa Horzela ucznia swego, który przed trzema tygodniami zbiegł i dotychczas nie powrócił.

Strona estetyczna Wystawy Pamiątek z Powstań Śląskich

Każda wystawa może być dziełem sztuki „stosowanej”, jeżeli jest świadomie scharmonizowana w swym układzie ogólnym i w swych częściach.

W niedawnym okresie malarstwa, impresjonistycznym, były w modzie obrazy przedstawiające jarmark małomiejski. Jednak taki jarmark sam w sobie nie był utworem sztuki stosowanej, bo brakło mu właśnie tego czynnika harmonizującego go dla oka, choć nawet miał wprowadzony ład użytkowy. Dlaczegoż więc bywał tak ponętnym i lubianym motywem obrazu? Przedstawiał raczej zamęt, ale barwny, zwłaszcza w słońcu wesoły dla oka, radośnie — nastrojowy — a wtedy tego szukano. Dawał obraz żywy, migotliwy. I niewątpliwie było to słusne stanowisko estetyczne wobec zjawiska jarmarku, jednakże stanowisko jednostronne.

Dziś mamy na estetyczną stronę wystawy inne zapatrywanie, bo inny punkt wyjścia. Aby jakiś utwór użytkowy miał cechy estetyczne musi mieć ponad celowość użytkową — nadto harmonię form wewnętrzną i pewną miarę, pewien rodzaj fantazji. W zgodzie z dzisiejszym

poczuciem i dzisiejszymi wymaganiami musi mieć rytm, wykazywać dążenie do rytmu.

Otóż Wystawa Pamiątek z Powstań Śląskich ma ten rytm całości i rytm w poszczególnych częściach. I ma ten czynnik fantazji harmonizujący.

Ale ma coś nadto, co zbliża ją do dzieła sztuki czystej. Utwór literacki czy obraz, aby był dziełem sztuki, musi mieć treść wzruszeniową. Nowela opisująca np. kalosz, albo obraz przedstawiający miske

choćby w przewrotnej perspektywie

nie jest dziełem sztuki: pierwsza jest mimo to — nawet cudownej gry zdań i słów, chyba tylko ćwiczeniem literackim, obraz choćby jak pomyślowo i umiejętnie był malowany, mimo najpiękniejszej gry pól i plamek barwnych, jest tylko produktem zawodowo — malarskim, a nie obrazem.

Otóż to przeistoczenie treści wzruszeniowej w postać optyczną stanowi istotę dzieła malarzkiego. A tu to zachodzą Nie mógłbym więc odmówić Wystawie tej tytułu dzieła sztuki „czy-

stej”, choć jest niechybnie utworem sztuki stosowanej.

Bo ma ona ten czynnik emocjonalny i piękny i wysokiego rodzaju. Widz nie może się oprzeć wzruszeniu studiując szczegóły tych walk o odzyskanie naszej starej ziemi.

Czynnik fantazji skupionej jest we formie aranżowania wystawy.

Przypatrzymy się kolejno całości i działom właśnie pod względem jej formy, urządzenia jej.

Przedewszystkiem jasny przegląd materiału, jasne rozmieszczenie na działach wzrokowe, dział dla oka, dla spojrzenia. A one mają rytm — jakby skandowanie I co ciekawsze i ważniejsze: rytm zgodny z pojemnością uwagi, co jest też warunkiem nieodbitym we wszystkich dziełach sztuki.

Działy te stanowią jakby wielkie, grupowe pola wzrokowe, wzajemnie rozmiarami i położeniami dostosowane. Albo się ze sobą wiążą, albo się odcinają — podobnie jak jedne partie utworu np. muzycznego względem drugich. Pola te są naogół ogromnie prawidłowe, granicami, geometrycznymi, bo to leży w smaku estetycznym dzisiejszym. W duchu czasu, tak jak to widzimy w dzisiejszej architekturze. Ten styl jest konsekwentnie przeprowadzony przez wszystkie działy wystawy.

Poszczególne z nich wybijają się na pierwszy plan uwagi. Np. sala środkowa I piętra urządzona jako homagium (hołd) dla poległych, niby jako grobowiec niby jakiś stylizowany ołtarz. Sztandary jednak po obu bokach umieszczonym nachylone odwrotnie niż są, jakby skłaniające się przed tym ołtarzem; zachowałby się rytm ten sam, co jest, aleby do silnej i tak nastrojowości przybył czynnik nastrojowy wielkiej mocy. Nie można pominąć działania, nastrojowo — estetycznego, jakie wytwarza pusta przestrzeń sali, współgrająca z arrangement ścian, dziś doskonale odczuwane i rozumiane w t. zw. „sztuce przestrzeni” — i tu doskonale użyte.

Ten wpływ wrażliwość pustego miejsca również efektywnie występuje w sali niszczeń (destrukcji). Wrażenie szczególne, naprawdę nieodparte wyciągania uwagi na środek. Pusta a pełna; dzięki kompozycji ścian i treści na nich, pchających się w oczy, promieniujących ku widzowi. Ściany bardzo przejrzyste podzielenie na niewiele pól, uzgodnionych miarą względem siebie i względem warunków lokalnych t. zn. poprosu danych wymiarów i układu ścian; na polach jak najprostsze efekty, ale mówiące, narzucające się.

Do tych działań szczególnie wymownie a jasno przejrzyście, rytmicznie skomponowanych należą dalej: dział kadetów, harcerzy, broni, Czerwonego Krzyża, zresztą niemal wszystkie. Może za sztywny w rytmie jest dział kadetów.

Do wrażeń estetycznych, jakie daje wystawa należy też działanie poszczególnych obiektów. Więc np. między afiszami propagandowymi są artystyczne bardzo dobre. Wśród mnóstwa fotografii, które wchodziły w materiał wystawowy, znajdujemy wiele artystycznie bardzo wysoko stojących. Widzimy dobry obraz w działach kadetów.

Wszelkie napisy pod względem umieszczenia, rytmu, graficzności i doskonałe i nowoczesne i czysto pomysłowe.

Nazwisk autorów poszczególnych działań i dzieł nie mogę podać, bo jakoś trudno do nich dotrzeć.

Bronisław Olszewski.

Z Cieszyńskiego

(C) Dyżur niedzielny i nocny aptek w Cieszynie pełni od dnia 17 do 23 bm apteka pod „Aniołem” ul. Legionów.

(C) Z Tow. Teatru Polskiego w Cieszynie.

Na zakończenie sezonu teatralnego odegra w poniedziałek 18 bm, o godz. 20 doborowy zespół teatru katowickiego komedię Marii Jasnorzewskiej Pawlikowskiej pt: „Powrót Mamy” w teatrze polskim w Cieszynie.

(C) Dr. Misiaczek Roman w Cieszynie.

lekarz chorób wewnętrznych, specjalista chorób płuc przeprowadził się na ul. Niemiecką 1, telefon 1159 i ordynuje od godz. 15 do 16-ej.

(C) Pobór wojskowy rocznika 1915

odbedzie się na terenie powiatu cieszyńskiego w czasie od 18 do 30 bm, Komisja poborowa urzędować będzie w dniach 18 i 19 bm, w Wiśle, 20 i 22 bm, w Ustroniu, 23 i 25 bm, w Skoczowie, 26, 27, 28, 29 i 30 bm, w Cieszynie w „Domu Żołnierza”. Szczegóły są podane na afiszach.

(C) Nowy rozkład jazdy na kolejach

obowiązuje od dnia 15 bm, Z Cieszyna w kierunku Skoczowa idą pociągi: o godz. 4,55, 5,56 8,35 10,26 14,25 15,18 17,04 i 20,01. Przyjazd do Cieszyna: o godz. 7,02 9,48 12,30 15,13 16,05 18,18 20,48 i 22,51. Do Zabrzeź odjeżdżają: o godz. 5,28 10,55 14,40 i 21,00. Przyjazd o godz. 7,22 9,14 14,17 i 18,07.

(C) Tow. Ogródni, Pszczelarskie Koło Cieszyńskie

odbedzie się 17 bm, o godz. 14 zebranie w lokalu starej szkoły na Bobrku, na którym zostanie wygłoszone referaty: „Zapylanie drzew owocowych” i „Choroby, szkodniki w warzywnictwie”.

Ulgi w spłacie pożyczek

Z posiedzenia komisji budżetowej Sejmu Śląskiego.

Katowice, 17 maja.

Komisja Budżetowa Sejmu Śląskiego przyjęła w trzech czytaniach nowelę do ustawy o Śląskim Funduszu Gospodarczym, wniesioną przez Śląską Radę Wojewódzką. Nowela wprowadza pewne ulgi w spłacie pożyczek od nowopowstałych domów. Poza to projekt ustawy upoważnia Radę Wo-

jewódzką do uwolnienia od opłat na rzecz Funduszu Gospodarczego niektórych kas komunalnych. Następnie Komisja przyjęła bez zmian projekt ustawy o zmniejszeniu udziału Skarbu Śląskiego w przedsiębiorstwie osadniczym „Ślązak”. Oba projekty ustawy wejdą pod obrady plenum Sejmu Śląskiego.

Dwa włamania w ciągu jednej nocy

W nocy na ub. piątek na terenie Katowic zawodowi włamywacze dokonali dwóch śmiałych kradzieży, przyczem w obydwu wypadkach dostawali się do danych obiektów przez podkop z piwnicy.

Dotąd nieujęci kasiarze włamali się do piwnicy, a potem do biur i sklepu firmy „Kawcwicki Handel Żelaza” przy ulicy Młyńskiej 37. Złodzieje rozpruli „rakiem” żelazną szafę, przeznaczoną do przechowywania maszyn do pisania oraz ksiąg handlowych. W szafie tej, prócz maszyn, znajdowała się gotówka — około 50 zł.; włamywacze zadowali się pieniędzmi, zaś maszyny pozostawili i zbiegli przez nikogo niezauważeni.

Nieco później w analogicznych warun-

kach narazie nieznanymi przestępcy włamali się do sklepu z wyrobami tekstylnymi Teofila Kołodzieja w Zawodziu przy ul. Krakowskiej 39. Złodzieje spłodowali cały sklep w poszukiwaniu gotówki. Znaleźli 100 zł., a nadto załadowali do worków całe sterty towaru, wartości około 2.500 zł. Łupem włamywaczy padło 150 m. jedwabiu, większe ilości kompletów pościelowych, koców, bielizny jedwabnej i popelinowej, męskiej i damskiej, chustki, rękawiczki, pończochy i t. p. Złodzieje wszystko to zdołali wynieść niespostrzeżenie, lecz na miejscu pozostawili narzędzia: łom i ręczną wiertarkę.

Policja katowicka wszczęła energiczne dochodzenia i poszukiwania sprawców oby-

dwu bezcelnych kradzieży.

Zagadkowe wybuchy na terenie Chorzowa

Chorzów 17 maja.

We czwartek wieczorem w ogródku działkowym przy ulicy Niedurnej zostali ciężko okaleczeni wybuchem bliźniej nieznanego materiału wybuchowego dwaj chłopcy, kopiący ziemię. Ofiarami wybuchu są: 12-letni Kudski i 13-letni Skrzypek, obaj zamieszkałi przy ul. Polnej 10.

Podobny wypadek miał miejsce w dniu 12 maja popołudniu. Mianowicie w kamienicy

na wspomnianej ulicy Polnej 10, nastąpił wybuch w kominie mieszkania jednego z lokatorów. Okazało się, że materiał wybuchowy podłożono w przewodach kominowych w piwnicy. Policja w trakcie dochodzeń ustaliła, że jeden z mieszkańców odgrażał się pod adresem innych, że „puści ich z dymem”. Podejrzany o dokonanie tego zamachu jest górnik Józef Chlawenko, którego przytrzymał do ukończenia dochodzeń.

(T) Jak myśla i czynią członkowie J. D. P.

Członek Jungdeutsche Partei Jan Słaboń z Suche Góry dopuścił się występuk łżenia Państwa i narodu polskiego, Słaboniem zainteresował się prokurator.

Z Lublinieckiego

(L) Okradziony pociąg.

Onegdaj w nocy po odejściu pociągu towarowego ze stacji Herby Nowe w kierunku Tarn. Gór, obsługa pociągu zauważyła kilku osobników usiłujących wtargnąć do jednego wagonu. Wobec tego jeden z kolwojentów oddał trzy strzały, co odstraszyło nieproszonych pasażerów. W przejeździe przez stację Boronów zauważono „nowu tych samych osobników jadących na zderzakach. Pociąg zatrzymano na stacji Strzebiń, jednak tajemniczy pasażerowie zdołali zbiec. Za uciekającymi oddał konduktor 4 strzały, które jednak chybiły. Przy kontroli pociągu w Tarn. Górach stwierdzono, że złodzieje wyciągnęli w ścianie wagonu otwór i zdołali wyciągnąć 25 kg cukru.

Z Bielskiego

(B) Repetuar kin:

Kino Miejskie Biela: „Epizod”, Apollo: „Bura nad światem” Rialto: „Dom nr. 56” i „Nasi chłopcy marynarze”.

(B) Przyczynicie się do rozbudowy szkolnictwa polskiego w Bielsku.

Spełnijcie obowiązek obywatelski. Głóście i realizujcie wszędzie hasło: Polskie dziecko do polskiej szkoły. Zawiadamiamy, że wpisy szkolni dzieci nowowstępujących do szkoły (rocznik

1929) odbywać się będą dnia 24 bm, od godziny 8 do 13-ej i 25 maja br od godziny 8—13: od 15—18 w lokalu szkoły powszechnej nr. 1 (przy ul. M. Pierackiego w Bielsku). Polscy Rodzice Chwila wpisów szkolnych to chwila jedyna i sposobna, by uwolnić siebie i swe dzieci z pamiątek niewoli zaborczej, to jedyna chwila uświadomienia tych, którzy błądzą, zapisując nieświadomie nieraz dzieci do szkół obcych. Zwracając zewsząd dziecko polskie zbłądzone — ze szkoły niemieckiej do szkoły polskiej, Miłości Ojczyzny, przywiązana do niej, współzycia braterskiego ze swymi rodakami, może się polskie dziecko nauczyć tylko w szkole polskiej.

(B) Uszkodzony most nad Ilownicą.

Spowodu uszkodzenia mostu nad rzeką Ilownicą w Zabrzeżu na drodze powiatowej St. Bielsko — Wapienica — Międzyrzecze — Ligota — Zabrzeż w km 17,0 na granicy gm. Ligota — Zabrzeż, ogranicza się nośność tegoż mostu do 2000 kg.

(B) Doroczne Walne Zgromadzenie Koła Polskiej Rodziny Opiekunów

odbedzie się w niedzielę, 17 bm, o godz. 10 w sali Gimnazjum niemieckiego. Ze względu na omówienie dalszej wydatnej współpracy domu ze szkołą, rodzice proszeni są o pewne przybycie.

(B) Oszust w roli sekretarza banku.

Policja z Jasienicy przytrzymała i odstawiła do sądu grodzkiego w Bielsku, Eryka Józefa Weidę, lat 22, ostatnio zam. w Katowicach (ul. Opolska 5), który na szkodę Zuzanny Kolkowej, zamieszkałej w Bierach wyłudził podstępem kwotę zł 15. Oszust przedstawił się jako sekretarz banku z Katowic, powiadając Kolkową, że wygrała premię 1000 zł.

ZYCIE SPORTOWE I WYCHOWANIE FIZYCZNE.

Dziś Ruch walczy z Ł. K. S.

Drużyna ŁKS, która pokonała świętochłowski, przyjmie w niedzielę dzisiejszą mistrzowski Ruch na stadionie w Hajdukach. Goście zjeżdżają do Hajduk w swym najlepszym składzie. Ruch wystąpi w identycznym składzie jak przeciw Legii w Warszawie. Będzie to w maju ostatni ligowy mecz mistrzowskiego zespołu z uwagi na przesunięcie zawodów z 24 maja na 21 czerwca br. Początek zawodów o godzinie 16.45

W przedmeczowym spotkaniu drużyny szkolne KPW Śląsk Katowice i KS Ruch Drużyny te uchodzą za najlepsze zespoły na swym terenie. Rezerwowa drużyna Ruchu wraz z juniorami wyjeżdża do Goduli, gdzie rozegrane będą zawody mistrzowskie z KS Poniatowski.

Drużyna piłki ręcznej Ruchu wyjeżdża również do Siemianowic, gdzie spotka się z ATV.

Zarząd sekcji kolarskiej KS Ruch komunikuje tą drogą, że wszelką korespondencję w sprawach sportu kolarskiego należy kierować tylko pod adresem: KS Ruch, Wielkie Hajduki, skrytka pocztowa 17.

Niedziela na boiskach.

Program niedzielnych imprez sportowych przedstawia się następująco:

W Warszawie na boisku Warszawianki o godz. 16 mecz o mistrzostwo Ligi Warszawianka — Śląsk.

Pozatem odbędzie się doroczny marsz Sulejówek — Belweder, z udziałem 53-ch drużyn i licznych zawodników, startujących indywidualnie

W Łodzi zawody kolarskie o mistrzostwo klubów łódzkich na dystansie 100 km., szermiercze mistrzostwa Łodzi i otwarcie sezonu pływackiego

W Krakowie bieg sztafetowy Wawel-Sowiciec na dystansie ok. 7 km. i mecz o mistrzostwo Ligi Garbarnia — Wisła

W Poznaniu kolarski wyścig szosowy na 190 km i mecz o mistrzostwo Ligi Warta — Legia.

We Lwowie mecz ligowy Pogoni — Dąb.

W Wielkich Hajdukach mecz ligowy Ruch — Ł. K. S.

W Wiedniu zakończenie meczu tenisowego o puchar Davisa między Polska a Austria. W programie rewanżowe gry pojedyncze Hebda — Baworowski i Tłoczyński — Metaxa.

Nowiny z toru wyścigowego.

W niedzielę, 17 maja, w słódmym dniu wyścigów konnych z totalizatorem w Katowicach

Zawody o mistrzostwo w siatkówce męskiej.

W niedzielę, dnia 17 maja br. o godzinie 10 odbędzie się na stadionie Kolejowego PW w Katowicach przy ulicy Bankowej zawody w piłce siatkowej męskiej. W zawodach weźmie udział 5 drużyn siatkówki o mistrzostwo podokręgu przemysłowego

Szermiercze zawody olimpijskie.

Jak już podawaliśmy, na początku czerwca przyjeżdża do Warszawy węgierska drużyna szablistów M. C. A., która odbędzie wspólny z naszą reprezentacją olimpijską tygodniowy oboz treningowy. Podczas obozu w dniu 7 czerwca rozegrane zostanie spotkanie pomiędzy Węgrami i reprezentacją polską. Polskiej Związek Szermierczy projektuje następujący skład naszej reprezentacji: Segda, Sobik, Dobrowolski, Papee i Suski.

„Miesiąc Propagandy Z. S.“ na terenie powiatu świętochłowskiego od 17 maja do 21 czerwca.

Staraniem aZrządu i Komendy powiatu ZS. odbędzie się we wszystkich Oddziałach Z. S. pow. świętochłowskiego „Miesiąc Propagandy ZS“ od 17 maja do 21 czerwca 1936 roku. Na program „Miesiąca Propagandy Z. S.“ złożą się zawody we wszystkich konkurencjach lekkoatletycznych, biegi patrolowe, kolarskie, ogniska, zawody strzeleckie itp. Celem „Miesiąca Propagandy ZS“ jest zapoznanie społeczeństwa z ideologią i pracą ZS w powiecie, pozyskanie nowych członków do drużyn orlat, orlic, znaków i Kół Przyjaciół ZS.

Nowe kursy pływackie w Łaźni Miejskiej.

Z dniem 28 bm Okręgowy Ośrodek WF w Katowicach uruchamia 6-tygodniowy kurs pływacki dla pań i panów, początkujących i zaawansowanych. Lekcje kursu odbywać się będą dwa razy w tygodniu, i to: we wtorki i czwartki od godziny 18—19 dla panów, a od godziny 19—20 dla pań. Lekcje kursu prowadzone będą przez fachowe siły instruktorskie Okr. Ośrodka WF. Ze względu na pobieraną opłatę przez Magistrat za używanie basenu pływackiego, pobierana będzie przez Ośrodek W. F. jednorazowa opłata w wysokości 5 zł, od osoby. Zgłoszenia na kurs przyjmują Okr. Ośrodek WF w Katowicach, ulica Kilińskiego 23 — telefon 344 50, względnie na pierwszej lekcji w Łaźni Miejskiej.

na torze w Brynowie, rozegranych zostanie siedm gonitw: 2 z płotkami, 1 z przeszkodami i 4 płaskie. Najciekawiej zapowiadają się: płaska dla trzylatków o nagrodę honorową Gałowa — przy udziale 10 koni — oraz płaska 2,100 mtr. — 10 koni wśród których najtrudniej o faworyta. W pozostałych gonitwach liczny udział koni zapewniony. Początek gonitw o godzinie 15.30 — bez względu na pogodę.

W. K. S. Kraków — KS. Wyzwolenie.

KS „Wyzwolenie“ Łagiewniki sprowadza dziś do Łagiewnik Wojskowy Klub Sportowy 23 Dywizji z Krakowa Początek zawodów o godz. 17. Przedmecz drużyn młodszych.

Program poświęcenia boiska O. M. P. w Halembie.

W dzisiejszą niedzielę Oddział Młodzieży Powstańczej w Halembie urządza poświęcenie boiska sportowego. Program uroczystości jest następujący:

Godz. 10 nabożeństwo w kościele parafialnym. Godz. 13.30 wymarsz na boisko sportowe, gdzie zostanie dokonany akt poświęcenia

W rozgrywkach biorą udział 4 drużyny pozamiejscowe

Godz. 13.30 finał rozgrywek Zgoda Bielszowice I B — Wawel Nowa Wieś I B.

Godz. 16 mecz old-boyów OMP, Halemba — Wawel Nowa Wieś

Godz. 17 mecz propagandowy Wawel Nowa Wieś — OMP Halemba.

KS Wawel wystąpi w następującym składzie: Janota, Kandzior, Warzywoda, Rzeźniczek, Herisch, Fortun, Rzepus, Hadasik, Pietruszka, Cyganek, Sowa

Reprezentacja Polski przeciw Chelseai

Na stadionie Wojska Polskiego rozpoczęły się już prace, związane z powiększeniem ilości miejsc stojących i siedzących na mecz — Chelsea — reprezentacja Polski. Ze względu na spodziewany liczny napływ publiczności i szereg specjalnych pociągów popołudniowych — pojemność stadionu będzie prawdopodobnie zwiększona do 25 tysięcy widzów. Bilety są już w przedzporządady, należy się w nie szybko zapatrywać. Drużyna angielska przybędzie do Warszawy ze Szwecji już w czwartek wieczorem. Mecz rozpocznie się w sobotę o godzinie 17.15. Sędziować będzie prawdopodobnie dr. Lustgarten. Nazajutrz w niedzielę Anglij grać będą w Krakowie z Wisłą. Skład drużyny polskiej na mecz z reprezentacją Polski ustali w niedzielę nadchodząca wieczorem kapitan sportowy p. Kaluża. Prawdopodobnie skład ten wyglądać będzie następująco: Albański (Madejski), Martyna, Szczepaniak, Kotlarczyk II., Wasiełecz, Dytko, Plec, Matjas, Szerfke, Wilimowski, Wodarz.

Fantastyczny rozwój sportu w Japonii

Jak wiadomo, o organizację przyszłych Igrzysk Olimpijskich w roku 1940, walczą Finlandia i Japonia. Hr. Baillet - Latour, prezydent Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, po powrocie z podróży po Japonii, oświadczył przedstawicielowi niemieckiego biura informacyjnego, że u nas w Europie, ludzie nie potrafili sobie nawet wyobrazić fantastycznego rozwoju sportu w Japonii. W czasie podróży do Japonii hr. Baillet - Latour spotykał w najmniejszych wioskach i miasteczkach wspaniałe urządzenia sportowe. Do jakiego stopnia szerokie masy Japonii interesują się sprawą przyszłych Igrzysk Olimpijskich, świadczy fakt, że nawet w najdalszych zakątkach Japonii gdy tylko ludzie dowiedzieli się o celu przyjazdu hr. Baillet - Latour, zgłaszały się do niego liczne delegacje i tysiące sportowców z prośbami, aby interweniował za kandydaturą Japonii. Urządzenia sportowe Japonii przewyższają najsilniejsze wyobrażenia. W samej stolicy Japonii w Meiji - Parku, znajduje się właściwie całe miasto sportowe, składające się z licznych stadionów, pływań, urządzeń lekkoatletycznych, kortów tenisowych, placów do gier itd. Jedyną różnicą pomiędzy stadionami sportowymi w Japonii a europejskimi i amerykańskimi stanowi fakt, że zresztą bardzo charakterystyczny, zupełnego braku trybun dla publiczności. Ani pływalnie, ani boiska piłkarskie, ani sale dla boksu nie mają zupełnie trybun i miejsc dla widzów. Sport bo-

wiem ma przedewszystkiem w Japonii charakter wychowawczy, a nie widowiskowy. Oczywiście nie będzie trudnem, wybudowanie dla celów olimpijskich specjalnych trybun dla publiczności. Japonia zresztą, w razie powierzenia jej organizacji Igrzysk ma zamiar wybudować specjalna wieś olimpijską na wzór Los Angeles i Berlina.

Na zapytanie korespondenta, czy hr. Baillet - Latour jest pewny, że organizacja Igrzysk otrzyma Japonia, prezydent międzynarodowego komitetu olimpijskiego odpowiedział, że on oczywiście nie może przesądzić tej sprawy. Uważa jednak, że Japonia może się śmiało podjąć przeprowadzenia organizacji Igrzysk.

Co do kandydatury Finlandii, to hr. Baillet - Latour uda się w najbliższym czasie w podróż inspekcyjną do Helsingforsu i w tej sprawie odbędzie konferencje z miejscowymi decydującymi czynnikami. Gdyby Finlandia nie wycofała swej kandydatury, i gdyby międzynarodowy komitet olimpijski przyznał jej właśnie organizację Igrzysk w roku 1940, to hr. Baillet - Latour jest pewny, że Japonia w imię zasady fair-play w sporcie weźmie jednak udział w Igrzyskach w Helsingforsie.

W końcu swego wywiadu prezydent Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego zapewnił, że ze swej strony zrobi wszystko, aby zapewnić organizację Igrzysk Japonii.

O puchar Davisa

Polska — Austria 1:1.

W piątek po południu na kortach tenisowych Wiednia rozpoczął się mecz tenisowy Polska — Austria o puchar Davisa w drugiej rundzie.

Mecz wywołał bardzo duże zainteresowanie i szczerze wypełnił trybuny publicznością. Po pierwszym dniu stan meczu brzmi 1:1.

W pierwszym spotkaniu prowadzenie dla Polski zdobywa Hebda, bijąc Metaxę w trzech setach 6:4, 7:5, 6:4. W pierwszym secie prowadził początkowo Metaxa 2:0. Hebda jednak rozgrywał się szybko, bierze inicjatywę w swoje ręce i wygrywa seta bez trudu. Drugi set po mimo niezwykle ambitnej walki Austriaka również wygrywa Hebda po grze wyrównanej, wykazując wyższość taktyczną szeregami pięknych zagrań. W trzecim secie, wykorzystując zmęczenie Metaxy, Polak wygrywa bez trudu, demonstrując grę bardzo piękną, wszechstronną i opanowaną

Po krótkiej przerwie rozpoczął się drugi mecz Tłoczyński — Baworowski. Zwyciężył stosunkowo łatwo tenisista austriacki w stosunku 6:4, 6:4, 6:4. Tłoczyński nie wykazał swojej najlepszej formy i grał poniżej swojej klasy. Mecz rozpoczyna się w bardzo ostrem tempie, oba tenisisci atakują i często podchodzą do siatki. Przy siatce Baworowski umiejętnie wykorzystuje taktyczne błędy Polaka, który zresztą wiele efekt umieścił w siatce i wybił na aut.

Gra była ciekawa i obfitowała w wiele momentów efektywnych. Baworowski był przeciwnikiem dużej klasy i wykazał wiele ofensywnego temperamentu.

Niemcy — Węgry 2:0.

W piątek rozpoczął się w Duesseldorfie mecz tenisowy o puchar Davisa pomiędzy drużynami Niemiec i Węgier, w obecności 2 000 widzów. Po pierwszym dniu prowadzą Niemcy 2:0

W pierwszym spotkaniu Hunkel łatwo pokonał Dallosa 6:1, 6:1, 6:2, w drugim — von Cramm wygrał łatwo z Gaboryem 6:3, 6:2, 6:3.

Czechosłowacja — Jugosławia 1:1

W pierwszym dniu meczu tenisowego o puchar Davisa Czechosłowacja — Jugosławia obie drużyny zdobyły po jednym punkcie, tak, że stan meczu brzmi 1:1

Puncer pokonał Czecha Sibę 6:1, 6:3, 2:6, 6:0, a Hecht wygrał z Balladą 8:6, 6:1, 2:6, 6:2.

Belgia — Norwegia 3:1.

Mecz o puchar Davisa Belgia — Norwegia wygrała Belgia. W piątek Lacroix (Belgia) pokonał Jensena 7:5, 6:2, 6:4, tak, że Belgia prowadzi już 3:1. Brakuje jeszcze wyniku ostatniego singla, ale nie będzie miał on już wpływu na ogólny wynik meczu.

Szwajcaria — Danja 2:0.

W Montreux rozpoczął się w piątek mecz tenisowy o puchar Davisa Danja — Szwajcaria. Po pierwszym dniu prowadzi Szwajcaria 2:0.

Ellmer pokonał Pflugmana 6:1, 6:4, 6:1, a Fisher wygrał z Koernerem 6:0, 6:1, 6:0.

Irlandja — Szwecja 2:1.

W drugim dniu meczu tenisowego o puchar Davisa Irlandja — Szwecja para szwedzka Schröder — Oestberg pokonała parę irlandzką Rogers Mc Veigh 3:6, 6:3, 9:7, 7:5. W drugim dniu prowadzi Irlandja 2:1.

CIECHOCINEK - CIEPLICA

Największe zdrojowisko solankowo-borowinowe

Kąpiele i zabiegi lecznicze. Ciepłe baseny solankowe. Inhalatorja i emanatorium radowe. Plaża. Sport. Zabawy. W parku zdrojowym koncertuje orkiestra Filharmonji Warsz.

Zdrolow'sko otwarte od 1-go maja 4266

Treningi szczyplórnistów „Pogoni“

odbywała się w niedzielę, 17 maja, w godz. 17.00 na boisku Okręgowego Ośrodka WF i PW (dawniej boisko IFC). Obowiązkowy trening dla I. II drużyn odbywa się każdej środy.

Nowe władze K. S. „Orzeł“ w Mokrem.

Klub Sportowy „Orzeł“ w Mokrem SI, na swoim nadzwyczajnym walnym zgromadzeniu, przeprowadził wybory nowego zarządu, w skład którego weszli: Józef Oszywa — prezes, Adolf Szafranek — sekretarz, Emanuel Szczyrba — skarbnik. Korespondencję dla klubu należy kie-

rować pod adresem: Szafranek Adolf, sekretarz klubu, Mokre, ul. Mikołowska 5

Nowe rekordy świata.

Międzynarodowy Związek Lekkoatletyczny zatwierdził ostatnio następujące nowe rekordy świata:
Dysk — Schroeder 53,10 m
100 mtr. — 10,3 sek. Peacock i Berger.
110 mtr. płotki — 14,2 sek. Moreau (St. Zjednoczone)
20 km — 1:04,00,2 sek. Zabala,
25 mil — 2:26:10,8 sek. — Fanelli (Włochy)
15 km chód — 1:09:04, 8 sek. Schwab.
Oszczep — 76,66 mtr. Jaerwinen
Kula oburącz — 28,75 mtr. Zvezunt Heljasz.

Kominiarz przynosi szczęście.

tak ludzie mawiają: czy to prawda — niewiedomo, w każdym jednak razie jest on szczęściem dla fabrykantów mydła, żaden bowiem inny zawód nie zużywa tyle mydła co kominiarz. Gdyby zapytano żon kominiarzy, większość oświadczyłaby, że używają tylko mydła „Kollontay z pralką“, gdyż to słynne z dobroci mydło nietylko z łatwością rozpuszcza wszelki brud, lecz pielęgnuje zarazem skórę. Mydło „Kollontay z pralką“ zawiera wartościową glicerynę i posiada świeży przyjemny zapach; jest ono lepsze i dlatego też w użyciu tańsze, niż inne nieznanne środki do prania.

„Co kupuje cały kraj? ... Mydło z pralką Kollontay“

Mydło „Kollontay z pralką“ można otrzymać w każdym lepszym sklepie.

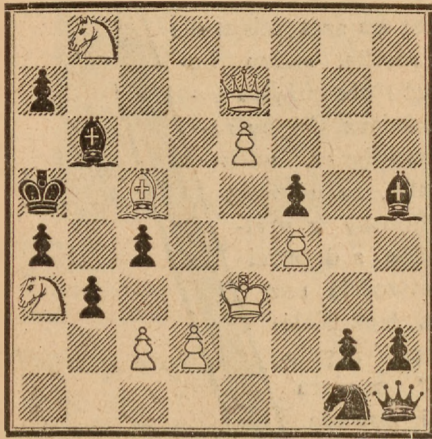
Dział szachowy

pod red. E. A.

Nr. 9.

81. A. Goldstein (Warszawa)

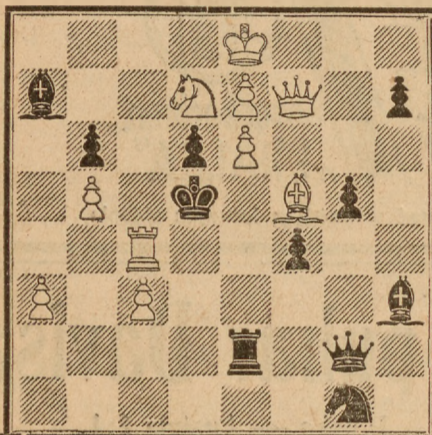
(I. nagroda w międz. konk. „Magasinet” 1934 r.)
Czarne: Ka5, Hb1, Gb5, h5, Sg1, p: a4, a7, b3, c4, f5, g2, h2 (12)

Białe: Kc3, He7, Gc5, sa3, b8, p: c2, d2, e6, f4 (9)
Mat w 3 posunięciach.

82. M. Wróbel (Warszawa)

(IV. nagroda w międz. konk. „Norsk Sjakkblad” 1934)
Czarne: Kd5, Hg2, We2, Ga7, h3, Sg1, p: b6, d6, f4, g5, h7 (11)

Białe: Ke8, Hf7, Wc4, Sd7, Gf5, p: a3, b5, d3, e6, e7 (10)

Partja Nr. 10

Mat w 3 posunięciach.

grała w II rundzie turnieju robotniczego w Moskwie, dnia 7. I. 1936 r.

BIAŁE: Rudakowsky. CZARNE: Nlmenow.

Gambit hetmański.

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	c7-c6
3. Sg1-f3	e7-e6
4. Sb1-c3	f7-f5

Czarne wybierają system obrony t. zw. stone wall. W tej pozycji jest to jednak przedwczesne, gdyż biały goniec „c1” nie został jeszcze zamknięty (przez e3).

5. Gc1-f4!	Gf8-d6
6. e2-e3!	Se8-f6
7. Gf1-d3	Sf6-e4

Białe budują partję na wzór Pillsburego. W partji Pillsbury — Showalter (Norymberga 1896 r.) czarne grały 7... 0-0 8... 0-0 Hc7 i uzyskały wymianę gońców (f4-d6) jednakże bez otwarcia linii „e”, gdyż nastąpiło 9. g3.

8. Sf3-e5	0-0
9. Gd3xe4	f5xe4
10. 0-0	Gd6-e7
11. f2-f3	e4xf3
12. Hd1-f3	Sb8-a7
13. Hf3-g3	Ge7-h4
14. Hg3-g4	ed7xe5
15. dxe5	

Posunięcie to jest silniejsze niż Gxe5.

15. Wf8-f5	
16. Gf4-h6!	g7-g6
17. e3-e4	d5xe4
18. Wa1-d1!	Hd8-b6+
19. Kgl-h1	Gh4-e7
20. Sc3xe4	Hb8xb2

Czarne są w sytuacji beznadziejnej, albowiem gońiec „c8” nie może dostać się do gry. W razie 20... Wxe5 to 21. c5! i białe wygrywają; jeżeli heman opuści diagonalę a5-d8, rozstrzyga Wd8+.

21. Se4-g3	Hbbxe5
22. Wf1-e1!	He5-f6
23. Sg3xf5	e6xf5

Konieczne, gdyż na 23. Hxf5 24. Wf1! Hxg4 25. Wd8+ Gxd8 26. Wxf8+ mat

24. Hg4-e2	Kg3-f7
25. Wd1-d8!	b7-b6
26. Wd8-h8!	g6-g5
27. He2-h5+	Hf6-g6
28. Wb8xb7+	Kf7-f6
29. Gb8xg5+	i czarne poddają się.

WIADOMOŚCI SZACHOWE.

MECZ EUWE — ALJECHIN. — Rewanżowy mecz o szachowe mistrzostwo świata pomiędzy mistrzem świata Dr. Euwe'em a ex-mistrzem Dr. Aljechinem, który miał odbyć się w br w Panhaus-Hotelu na Semmering został odłożony do przyszłego roku i rozegrany będzie podobnie jak mecz pierwszy w ojczyźnie Euwego — Holandji.

MOSKWA. — W wielkim, dwukołowym międzynarodowym turnieju, który rozpoczął się w dn. 5 maja br. uczestniczą: Botwinnik, Capablanca, Eliskases, Flohr, Kan, Dr. Lasker, Lilienthal, Löwenfisch, Ragozin i Rjumin.

BERLIN. — Mistrzostwo miasta zdobył K. Richter 10 p. przed Reilstab 9 i pół p., Elstnerem, Sämsischem i Wächterem 8 i pół p.

MONACHJUM. — Zarząd miasta ofiarował 200.000 Mk. na cele olimpiady szachowej, którą w tym roku w czasie urzędzają Niemcy. Na olimpiadę zgłosił już udział następujące państwa: Bułgaria, Danja, Włochy, Norwegja, Austria, Rumunja, Szwecja i Węgry.

NICEA. Match Kahn — Rometti zakończył się wynikiem remisowym 5:5.

LUCERNA. — W dniach 24 i 25 lipca br. odbędzie się tu walne zebranie F. I. D. E. (Federation Internationale des Echecs). Na porządku dziennym znajdują się sprawy uregulowania zagadnienia meczów o mistrzostwo świata. Niezwykle interesujący projekt rozwiązania tej kwestji przedstawił prezes F. I. D. E. dr. Rueb (Holandja).

Kacik rozrywkowy

Rozwiązania zadań

z n-ru z 26. IV. br.

Krzyżówka I.

Poziomo: 1 wandalizm, 4 remiza, 5 epoka, 7 do, 8 pozew, 9 bar, 12 na, 14 kurant, 16 biurko, 17 wynik, 18 as, 19 kuter, 20 korekta, 23 wiek, 24 zebry, 25 arm, 26 kontrasty, 29 ruder, 31 galera, 33 opera, 35 objad, 57 kalafiory, 39 kabel, 41 rywalizacja, 43 da, 44 on, 47 Irena, 48 rabat, 50 waice, 52 siano, 53 akcja, 56 taran, 59 symbol, 61 prymas, 63 junak, 66 akt, 67 Bazarabja, 69 dr., 70 bark, 72 wrak, 75 banknot, 76 stragan, 79 gr., 70 co (wsp.), 81 runda, 82 on, 83 do, 84 ławica, 85 luczniak, 89 kur, 90 ów, 91 delty, 92 kur, 93 er, 94 skarga, 95 armja, 96 druty, 98 areny.

Pionowo: 1 wizerunek, 2 autor, 3 mierniczy, 4 rewolwer, 6 akustyka, 8 parawan, 9 bb, 10 i-a (wsp.), 11 ty, 13 ka (wsp.), 14 ka, 15 termin (n)—arz, 16a klon, 19 krytyk, 20 ka, 21 or, 22 atrapa, 27 ora, 28 tło, 30 woa (l) (wsp.), 31 gdy, 32 ul, 34 pytanie, 36 artysta, 36a ca (wsp.), 38 onderwant, 39 kompas, 40 lustro, 42 lustracja, 45 re, 46 Ob, 49 scysja, 51 laska, 54 a.e, 55 śpi (i—j), 56 tender, 57 rada, 58 akr, 60 cbrok, 62 rampa, 64 Nil, 65 karoca, 68 zarozumiały, 71 Ksantypa, 72 wiadukty, 73

grand, 74 brawa, 77 twierdza, 78 nora, 79 gióg, 80 co (wsp.), 85 kk, 86 ul (wsp.), 87 za, 88 kr, 89 ks., 97 re.

Krzyżówka II.

Poziomo: 1 Syoklomla, 4 intencjonalna, 8 ta, 10 ad, 11 rr, 12 wu (wsp.), 14 czekan, 17 szarak, 20 kabel, 25 badył, 26 Czantorja, 27 testament, 30 polot, 32 worek, 34 szabla, 37 on, 38 kolec, 39 biedna, 40 ra, 42 skępowany, 44 armata, 45 Z. S., 46 epoka, 47 g.g, 49 om, 51 legat, 52 car, 53 nabiab, 54 ra, 55 reklamwy.

Pionowo: 1 strome, 2 kopiec 3 angora, 4 intruz, 5 rydwan, 6 nawias, 7 aukcja, 9 ar, 10 au, 13 pa, 14 cement, 15 ef, 16 ambona, 18 Zawrat, 19 kropka, 20 kurrik, 21 bo, 22 licencja, 23 botanika, 24 duma, 25 litera, 27 as, 29 cel, 30 portal, 31 taksator, 32 wie, 33 kra, 34 stygmaty, 35 lineal, 36 ad, 37 Ot, 41 aa, 42 sz, 43 ofiara, 48 gram, 49 wimo (wsp.), 50 mi.

Szarada

Jubileusz kacika rozrywkowego.

Przestawianka.

Morwa, gaza, asa, waza, waga, waabi, walet, trwa, traper, trasa, trapi, arbusz, koza, kownik, kosa, koper, koło, piecza, t. d.

Dnia 15 maja 1936 r. zmarł członek Rady Gminnej

ś. p. Teofil Jochemski

w wieku 61 lat.

W Zmarłym tracimy dobrego współpracownika dla dobra gminy, którego pamięć zachowamy na zawsze.

Zarząd Gminy i Rada Gminna

Wetno wlec

4303

Wiadomości z „Twentieth Century-Fox”

Elżbieta Bergner w komedji Szekspira.

W studio londyńskim, Elstree, rozpoczęły się prace do filmu „AS YOU LIKE IT”, arcydzieła Szekspira. Główną rolę gra Elżbieta Bergner, reżyseruje jej mąż, Paweł Czinnor. Elżbieta Bergner została wybrana do głównej roli po wielu poszukiwaniach wśród aktorek angielskich.

Reżyser jakkolwiek nawiązując do wielkich tradycji Szekspirowskich, stara się jednak utrzymać obraz w stylu nowoczesnym. „AS YOU LIKE IT” jest pierwszym dźwiękowym filmem z cyklu arcydzieł Szekspira, wyprodukowanym na ziemi angielskiej i zapowiada się

jako niezwykle ciekawy eksperyment artystyczny i filmowy.

„Król Burleski” — przebój komedjowo-muzyczny na r. 1936.

Film ten został już wykończony. Mimo, iż posiada on wiele komicznych sytuacji i dowcipnych dialogów, jest jednak w samej rzeczy głębokim-ludzkim dramatem, w którym widz, mimo pewnej dozy wesołości, muzyki i tańca, których nie brak w tym obrazie, spotyka wiele ze swoich własnych arcy-ludzkich przeżyć. Główne role kreują Alice Faye, Mona Barr-o, Warner Baxter i Jack Oakie. Reżyseruje Sidney Lanfield.

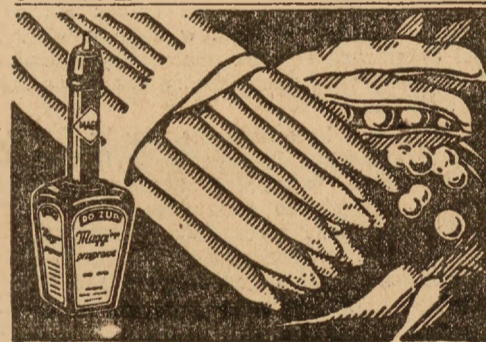
Kanadyjskie pięcioraczki już filmują.

W studio „20th Century-Fox” wykażą się najprzedźniejszemu film. Będzie to film w wielkich gwiazd i słynnych swi: decczek. Tytuł jego brzmi „WIEJSKI LEKARZ”. Z wielkich gwiazd zobaczymy ulubionych aktorów, jak Jean Hersholta, niezapomnianego portjera z filmu „Ludzie w hotelu” i Lewisa Stone, z maulukich — najmniejsze — kanadyjskie pięcioraczki. Reżyseruje Henry King. Za prawo sfilmowania tych „bezbów” wytwórnia wpłaciła na fundusz posagowy tych „aktorów” 50.000 dolarów. Jeżeli się zważy, że wolno je „nakrecać” nie więcej jak 2 minut dziennie, obliczając całkowity czas filmowania, honorarium wypłacając 90 dolarów za jedną minutę. Rekord w swoim rodzaju. Jean i reholit gra w tym obrazie słynnego już dziś lekarza Dafoe, który dopomógł dziewczątkom przysię na świat i do dnia dzisiejszego ma je w opiece, opłacając suto z prywatnej szkatuły króla Anglii.

„Pod dwiema flagami”.

Do największych filmów wyprodukowanych w ostatnich 2-3 latach na całym świecie należy będzie niezaprzeczenie obraz „POD DWIEMA FLAGAMI”. Wystąpią w nim w rolach gł. Ronald Colman, Simone Simon, znana w Polsce z filmu „Oczy czarne”, oraz Victor Mc Laglen. Doskonałą rolę trójki „uzupelnia” 3.000 studentów. Wielu zdjęć dokonano w stanie Arizona, dokąd, licząc osobie i personel techniczny, udato się około 4.000 osób i pozostało tam na zdjęciach prawie 4 tygodnie. Z Arizony wyjechała ekspedycja do słynnych Palm-Springs w Kalifornji, gdzie dokonano reszty zdjęć. W samym atelier w Hollywood sfilmowano niespełna 400 metrów scen. Batutę reżyserską nad tym filmem dźlerzy Frank Lloyd. (o)

SMAK JARZYN POLEPSZA

MAGGI^{eg} PRZYPRAWA

Komunikaty

Zarząd Stow. św. Zyty

prosi członkinie, ażeby wzięły liczny udział w nabożeństwie, które się odbędzie w Sierocińcu w niedzielę rano o godz. 8 z zmarłą członkinią Karoliną Mocha.

Podziękowanie.

Dnia 13 b. m. zmarł w 62 roku życia w Nowym Bytomiu członek filji Oddziału Górników ZZZ ś. p. Szczerba Mokra. Pogrzeb odbył się dnia 16 b. m. Rodzina ś. p. Mokroska składa wszystkim, którzy wzięli udział w żałobnym obrzędzie, serdeczne „Bóg zapłać”.

Odpowiedzi redakcji

Związek zaw. Robotn. Przem. Gór. w Polsce ZZZ w Nowym Bytomiu. Ogłoszenie o rozmiarach przez Pań-w podanych musiaby być płatne.

WP. Paweł Wacławski — Kol. Wujek. Szkół takich n.c.m.a. Jedyne w Warszawie istnieją kursa ceramiczno-ceglarskie. Jednakże jest to szkoła o poziomie średnich szkół zawodowych.

Wiadomości gospodarcze

Notowania warszawskiej giełdy pieniężnej z dnia 16 maja.

WARSAWA. Papiery państwowe: 5 proc. poz. konwersyjna 52.50, 6 proc. poz. dolarowa 84.50—84.00—84.25, 4 proc. poz. dolarowa 51.25—51.63, 7 proc. poz. stabilizacyjna 62.50, 65.00 drobno, 4.5 proc. L. Z. Ziemski Kred.

serja V 45.00—45.25, 4.5 proc. Złot. Pozn. Kred. serja K. 46.25—46.50, 4.5 proc. L. Z. Pozn. Ziemski Kred. serja L. 40.50—41.00, 3 proc. poz. inwestycyjna I em. serje 74.50, pojed. 68.50, II em. pojed. 68.50, serje 74.50.

AKCJE: Bank Polski 106—105, Kijowski za 1935 r. bez kuponu, Cukler 29.00—28.75, Wegiel za 1935 r. bez kuponu, Lilpop 11.75—11.00, Modrzejów 5.75, Norblin 50.00—51.50—50.25, Ostrowiec 31.75—32.00, Starachowice 35.00—34.50—34.75.

DEWIZY: Belgja 90.00 90.18 89.82, Berlin 213.45 213.98 212.92 Gdańsk 100.20 99.60, Holandia 859.20 859.92 858.48, Kopenhaga 117.80 118.09 117.51, Londyn 26.39 26.46 26.32, Nowy Jork czek 5.31,5/8 5.32,7/8 5.30,3/8, Nowy Jork kabel 3.21,7/5 5.33 5.30,5/8, Oslo 132.93 132.27, Paryż 35.04 35.08 34.94, Praga 22.03 22.07 21.99, Sztokholm 16.05 136.38 135.72, Szwajcaria 171.95 172.29 171.61, Wiedeń 100.00 93.60, Włochy 42.30 41.80, Helsinki 11.66 11.60, Hiszpanja 72.58 72.78 72.43.

WALUTY: Belgj belgijskie 90.18 89.75, Dolary St. Zjednoczonych 5.25 5.29, kanadyjskie 5.30 5.26, Florenzy holenderskie 359.92 358.20, Franki francuskie 35.08 34.92, szwajcarskie 172.29 171.45, Funtki angielskie 26.46 26.30, Guldeny gdańskie 100.20 99.85, Korony czeskie 19.20 19.10, duńskie 118.09 117.23, norweskie 132.93 132.27, Litry włoskie 36.00 34.00, Marki fińskie 11.66 11.45, niemieckie 166.00 136.00, Pesety hiszpańskie 63.50 62.50, Szylingi austriackie 99.00 98.00, Marki niemieckie srebrne 159.00 154.00.

Kantor Wymiany Agentura Dewizowa Władysław Kaftal

Katowice, św. Jana 16

Kupno i sprzedaż papierów państwowych, procentowych, akcji oraz zakup walut zagranicznych. Przyjmuje zlecenia na giełde warszawską.

RADJO KATOWICE

Niedziela 17 maja.

KATOWICE. Godz. 9.00 Sygnał czasu i pieśń. 9.08 „Gazetka rolnicza”. 9.15 Muzyka salonowa małej ork. P. R. 9.40 Dziennik poranny. 10.00 Płyty. 10.30 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.03 „Co się cucha na Śląsku”. 12.15 Henryk Opieński: „Syn marnotrawny” — oratorium. 13.10 Teatr Wyobraźni. 13.30 Koncert. 14.00 Nowela. 14.20 Płyty. 15.00 Obrazek z życia. 15.10 Płyty. 15.22 „Kącik Młodzieży Przysposobienia Rolniczego”. 15.35 Płyty. 15.45 „Z czego budować na wsi” — pogadanka. 16.00 Audycja dla dzieci starszych. 16.15 Koncert chóru rumuńskiego „Carmen” — z okazji Narodowego święta Rumunii. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.00 Muzyka taneczna. 17.40 „Migawka regionalna”. 17.00 Recital śpiewcowy. 18.30 Teatr Wyobraźni u obcych. 18.15 Wadomości sportowe. 19.15 Koncert reklamowy. 19.25 „Bery i bojkł śląskie” — wysł. Karlik z Kocyndra. 19.45 Nowości poetyckie. 20.00 Koncert orkiestry marynarki wojennej z Gdyni. 20.45 „O czytaniu pism Józefa Piłsudskiego”. 21.00 Dziennik wieczorny. 21.10 „Na wesołej lwowskiej fall”. 21.40 Wiadomości sportowe. 21.55 Trasmisja fragmentów dorocznego marszu strzeleckiego Sulejówek—Belweder. 22.15 Koncert muzyki tanecznej małej ork. P. R. 23.00 Wiadomości meteorologiczne. 23.05—23.30 Płyty.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

Niedziela 17 maja.

Godz. 6.00 Hamburg: Koncert portowy. 7.00 Praga: Koncert. 9.00 Kolonia: Muzyka w niedzielę rano. 9.20 Praga: Recital wiołoczelowy. 10.00 Paris P. T. T.: Koncert rozrywkowy. 11.00 Radio Paris: Koncert rozrywkowy. 11.45 Wiedeń: Koncert orkiestrowy. 12.00 Lipsk: Koncert. 12.20 Praga: Koncert popularny. 13.00 Monachjum: Koncert orkiestrowy. 15.30 Koszyce: Koncert niedzielny. 16.00 Sztuttgart: Muzyka do słuchu. 17.00 Lipsk: Wesoły koncert niedzielny. 17.15 Anglia (Reg. Progr.): Koncert radiopięciokreśl. 18.15 Budapeszt: Muzyka cygańska. 19.00 Wrocław: Muzyka kameralna. 19.30 Wiedeń: Muzyka popularna. 20.00 Hamburg: Koncert życzek. Kopenhaga: „Cygaperia” — opera. Berlin: Wesoła audycja majowa. 20.30 Paris P. T. T.: „Gdybym był królem” — opera. 20.35 Medjolen: „Stenterello” — operetka. Rzym: Koncert małego chóru. 21.05 Wiedeń: Wesoły wieczór. 21.15 Berlin: „Królwa Maja” — pastorałka Glucka. 21.40 Budapeszt: Koncert wieczorny. 22.35 Praga: Muzyka salonowa. 24.00 Sztuttgart: Kantata Plitznera.

Kronika radiowa

Chór rumuński „Carmen” w Polskim Radjo.

Dnia 17 maja z okazji narodowego święta Rumunii wystąpi przed mikrofonem warszawskim znany szeroko rumuński chór „Carmen”, który odśpiewa pieśni religijne i ludowe. Audycje poprzedzą hymny narodowe polski i rumuński.

Teatr i estrada

TEATR POLSKI w KATOWICACH.

REPERTUAR:

- Niedziela, dnia 17 maja: Poranek Młodych Polek o godz. 11.
- Niedziela, dnia 17 maja: „Rozkoszna dziewczyna” o godz. 15.30 dla kop. „Ferdynand”.
- Niedziela, dnia 17 maja: „Rozkoszna dziewczyna” o godz. 19 dla huty „Batory”.
- Poniedziałek, dnia 18 maja: „Intryga i miłość” o godz. 19 dla bezrobotnych.
- Wtorek, dnia 19 maja: Koncert Bronisława Hubermana o godz. 20.
- Środa, dnia 20 maja: „Rozkoszna dziewczyna” dla K. P. W. o godz. 20.

Niefortunny występ krakowskich organizatorów

płatkowego wieczoru „Karykatur” Zbigniewa Fronaszki skłania Dyr. Teatru do zakomunikowania Szan. P. T. Publiczności, iż Kasa Teatru otrzymała polecenie zwracania pieniędzy za zakupione bilety na wieczór 15 maja za okazaniem kuponu kontrolnego.

Dyr. Teatru wyjaśnia, że nie miała możliwość skontrolowania ani tekstu, ani karykatur, ponieważ dostarczone zostały one nakrótce przed przedstawieniem.

Bronisław Huberman w Katowicach.

Niebywałą sensację wywołała zapowiedź koncertu Bronisława Hubermana, genialnego skrzypka wirtuozu, bezspornie najwybitniejszej indywidualności artystycznej naszego stulecia, który wystąpi tylko jeden raz w Teatrze Polskim we wtorek 19 b. m. o godz. 20. Bilety do nabycia w kasie Teatru, Tel. 324.48.

W programie: Brahms: Sonata D-moll, Bach: Adagio i Fuga G-moll, Cesar Franck: Sonata, Szymanowski: Fontaine d'Arethuse, Chopin-Huberman: Mazurek i Walc. Przy fortepianie J. Gimpel.

Repertuar Teatru Domu Ludowego w Chorzowie.

W piątek, dnia 22 maja: Jociński występ Teatru Polskiego z Katowic „Szczasnolotka”, sztuka w 5 odstawach F. i A. Stuartów, przekład Teodory Drzewieckiej.

Cyrk Staniewskich i miasteczko liliputów

codziennie od godz. 14 w Katowicach przy placu Arm- dzieja.

Repertuar kinoteatrów w Katowicach

od dnia 15 maja:

- Kino CAPITOL: „Potopieniec”.
- Kino CASINO: „Jedna z tysiąca”.
- Kino COLOSSEUM: „EWA”.
- Kino RIALTO: „Kaprzy Markizy Pompadour”.
- Kino STYLOWY: „Brygada Śmiałych”.
- Kino UNION: „Angielskie wesele”.
- Kino DEBINA Dąb: I. Bohaterski Fort Douaumont, II. „Dobra wróżka”.

Repertuar kinoteatrów w Chorzowie

- Kino APOLLO: „Melodie z nad Dunaju”, „Niewidzialny promień”.
- Kino DELTA: „Jaśnie Pan Szofer”, „Roześmiane oczy”.
- Kino COLOSSEUM: „Grunt to forsa”, „Mleczna droga”.
- Kino ROXY: „Szalony porucznik”, „Dobra wróżba”.
- Kino ŚLĄSKIE Hajduki: I. „Książę Woronców”, II. „Wacusi”.

Repertuar kin w Mysłowicach.

Kino CASINO: „Orłow” i „Calient, miasto miłości”.

Repertuar kinoteatru w Piotrowicach

Kino METROPOL: 1. „Plekió”, 2. „Nadja”.

012/339

Persil i Henko

oto dwa środki,
bez których niema
prania!

Przyjmujemy

POZYCZKI PAŃSTWOWE

PO KURSIE NOMINALNYM
ZE 100 ZA 100

przy ratalnym nabywaniu radjoodbiorników najwyższej klasy—TELEFUNKEN: Ambassador, Special i Uniphon na prąd stały i zmienny. OKRES CZASU PRZYJMOWANIA POZYCZEK JEST OGRANICZONY. Szczegółowych informacji o przyjmowaniu Pożyczek Państw. udzielają upoważnione sklepy radjowe, oznaczone specjalnymi plakatami.

RADIO-TELEFUNKEN
MISTRZ TONU, PRECYZJI i FORMY

KLAWIOL 'AP. KOWALSKI' **ODCISKI** i ZGRUBIENIA
USUWA SKÓRY

Tylko dobre rzeczy przetrwają!

Od dziesiątek lat AMOL wyrabiany bywa w jednej i tej samej jakości. AMOL to znany środek domowy używany do masażu ciała. Do nabycia w aptekach i drogeriach. (4158)

Kupię dom

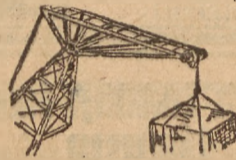
w Katowicach lub okolicy za około 18.000 zł. Oferty do Administracji Polski Zachodniej pod „Dom H. M.”.

Chrześcijańska Fabryka Obuwia

sprzedaje na sezon wiosenny każdemu damskie, męskie i dziecięce obuwie w najlepszym gatunku i po cenach najniższych

ANTONI STEIN

KATOWICE, ul. Drzymały 5 (boczni-
ca ul. Kopernika)
Filja ul. Dąbrowskiego 4, gdzie przy-
muje się również reperacje

Reklama jest dźwignią przedsiębiorstwa!

Dlatego ogłaszajcie się w największym i najskuteczniejszym organie ogłoszeniowym Ilustrowanym Dzienniku Śląskim

„Polsce Zachodniej“

Pełnie bezpłatnie!
Tylko Abdel-Han m jest fenomenalnym, najśawniejszym jedynym

wyróżniającym się na całym świecie jasnowidzem grafologiem, który od Boga posiada nadprzyrodzony dar jasnowidzenia i hipnotyzowania — wybierze Ci zupełnie bezpłatnie i bezinteresownie szczęśliwy Nr. Losu, który pod gwarancją zostanie wylosowany. Wskaże gdzie takowy można nabyć oraz na życzenie odgadnie Twą przyszłość, wprowadzi Cię na prawdziwy szczęśliwy Nowy Tor Życia, może dać Ci możliwość stałego zarobkowania. Zatem natychmiast w każdej sprawie zwróć się do niego. Nadesłaj datę urodzenia i 80 gr. znaczkami na koszty portycji. Adresować: JASNOWIDZ ABDEL-HANIM, Lwów 15, ul. Cerkiewna 18-3. (4281)

Tajemnica Wytwornej Kobiety

„Na czym polega tajemnica uroku i elegancji, z których słyną na całym świecie Paryżanki?“, spytałam znanego arbitra elegancji wytworzonego Paryża. Byliśmy na tańcu w hotelu „Niech Pani spojrz na nie“, odpowiedział. „Na co zwraca Pani przedewszystkiem uwagę? Nie na suknię lub kapelus, lecz na cerę. Tak bardzo wypielęgnowaną cerę — tak bardzo soignée. Każda kobieta ma delikatną „matową“ cerę, nawet w tej dusznej, przepelnionej sali. Niech Pani je obserwuje przedpołudniem w Łasku Bułońskim, lub popołudniem na wyścigach — zawsze zobaczy Pani taką samą cerę.“

Dlatego właśnie Matowy Puder Tokalon jest dziś najbardziej on vogue wśród eleganckich Paryżanek. Nadaje gładką cerę, niczem płatki różane, której wiatr ani deszcz lub pocenie się nie mogą zaszkodzić. Zapewnia fascynującą, dziewczęcą świeżość na cały dzień i co dzień. Wypróbuj sama Puder Tokalon, spreparowany według oryginalnego, francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Pudru Tokalon. Zmiana jaka ujrzyysz w lustro zdziwi Cię i zachwyci.

Gratis. Każda czytelniczka niniejszego pisma może otrzymać bezpłatnie Luksusową Kasetkę Piękności, zawierającą Krem Tokalon (różowy i biały) oraz rozmaite odcienie Pudru Tokalon. Należy przesać 50 groszy w znaczkach na zwrot przesyłki, opakowania i innych kosztów, do firmy Ontax, oddział 57-B Warszawa, Traugutta 3.

ZADAJCIE CHODNIKÓW „FALALEUM” 50 Gr. ZA 1 m

Dyrekcja Cei w Mysłowicach rozpisuje niniejszym publiczny

przetarg ofertowy

na dostawę materiałów mundurowych

dla urzędników i niższych funkcjonariuszów celnych a mianowicie:

około 1 500 m. materiału mundurowego (kam-garn) koloru ciemno zielonego.

45 m. sukna mundurowego koloru marengo.

Opis techniczny materiałów oraz szczegółowe warunki dostawy można otrzymać w gmachu Dyrekcji Cei w Mysłowicach ul. Krakowska 24 w godzinach urzędowych.

Oferty należy składać najpóźniej do dnia 25 maja rb. godz. 11-ta w gmachu Dyrekcji Cei w Mysłowicach, pokój nr 7, w zamkniętych i o-lakowanych kopertach z napisem „oferta na dostawę materiałów mundurowych“.

Do ofert należy dołączyć kwit na złożone w kasie urzędu cełowego w Katowicach wadium w wysokości 5 proc. oferowanej kwoty w gotówce lub papierach wartościowych wdg. rozporządzenia Ministerstwa Skarbu.

Złożeniem wadium niewolno dysponować ani go cedować na rzecz osób trzecich do czasu jego wypłaty przez Dyrekcję Cei.

W ofercie należy zapodać, że warunki przetargu są oferentowi dokładnie znane i że przyjmuje je bez jakichkolwiek zastrzeżeń.

Oferty złożone po ustalonym terminie lub nieodpowiadające szczegółowym warunkom przetargu nie będą rozpatrywane.

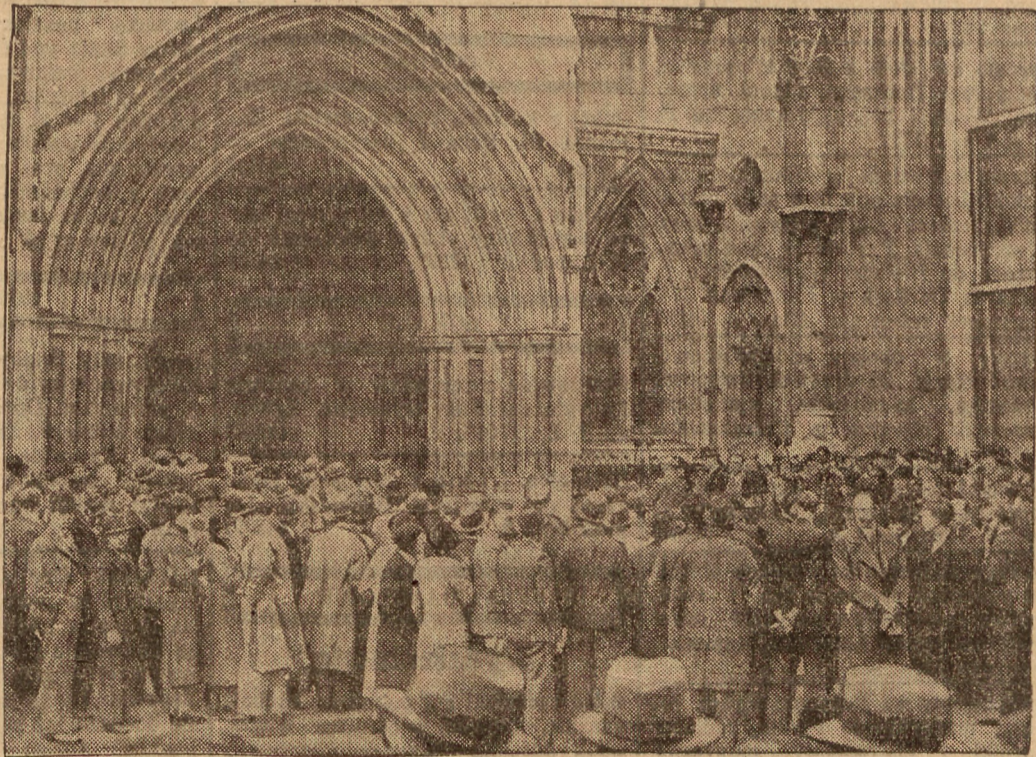
Otwarcie ofert nastąpi w dniu 27 maja 1936 r. o godz. 11.

Dyrekcja Cei zastrzega sobie wolny wybór oferenta oraz możliwość zwiększenia lub zmniejszenia wykazanej ilości materiałów jak i unieważnienia całego przetargu bez podania powodów, tudzież podziału dostawy pomiędzy 2 oferentów. (4268)

Za Dyrektora Cei

(—) Szonert, naczelnik Wydziału.

Otoczony lasem w najpiękniejszej golinie Dziecinki Pensjonat „Ślaczka“ K. Mączynskiej WISŁA Telefon Nr 66. Ceny przystępne.

Tłum ludzi oblega sąd w Londynie, w którym zeznaje syn angielskiego ministra kolonij Thomasa, oskarżony wraz z ojcem swym o niedyskrecję w związku z opracowywaniem budżetu państwa. Mianowicie minister Thomas i syn jego przedwzięnie ujawnili na giełdzie zamiar rządu podwyższenia podatków. Zainteresowani w ten sposób poinformowani niezwłocznie ubezpieczyli się w różnych towarzystwach przeciw podwyższeniu podatków. Akcja ta, przybierająca szerokie rozmiary i narażająca szereg poważnych towarzystw ubezpieczeniowych na znaczne straty, zmusiła odnośne władze do wszczęcia śledztwa, w wyniku którego stanęli na ławie oskarżonych minister Thomas i jego syn.

Wybierasz się w podróż?

Rzuć okiem na informacje o komunikacji lotniczej. — Podróż najwygodniejsza, najszybsza, tania.

Roztropna gospodyni

zamawia wszelkie **hafty** maszynowe (4294)
plisy od 1 m/m wzwyż
meretki w każdej szerokości
wykonane modnie i trwale **tylko** w firmie

„PLISOPOL“, Katowice, **Młyńska 3**
Tel. 305-24

Magistrat miasta Katowic Urząd Budownictwa
Naziemnego ogłasza

przetarg pisemny

na roboty malarskie przy budowie hali targowej w Katowicach przy ul. Piotra Cargi Bliższe szczegóły: patrz skrzynka na przetargi w domu biurowym przy ul. Młyńskiej 4. (4296)

(-) Inż. Sikorski,
Radca Budownictwa Miejskiego.

Modne zyrandole

własnego wyrobu po cenach najtańszych

Centrala Światła

Katowice, ul. św. Jana 4
Katowice, ul. 3-go Maja 6
Katowice, ul. Gliwicka 21/23
Chorzów I., ul. Wolności 33 (3211)

Zarząd miasta Cieszyna ogłasza niżej

przetarg nieograniczony

- na dostawę:
- 1. 3 zespołów pomp wirowych wysokotłoczających.
- 2. powietrznika na ciśnienie robocze 9 atm.
- 3. silnika Diesla o mocy 200KM, wraz z prądnicą trójfazową.
- 4. 2 transformatorów po 160 KVA i jednego 10 KVA.

z terminami dostawy: ad 1) 90 dni, ad 2) 60 dni, ad 3) 120 dni, ad 4) 60 dni.
Szczegółowe warunki dla dostaw i odpowiednie formularze są do nabycia w Kierownictwie Budowy Wodociągu dla miasta Cieszyna, Cieszyn, ul. Srebrna nr. 1. Zastrzega się do wolnego prawa wyboru oferenta, bez względu na wysokość oferty zmniejszenie lub powiększenie zamówienia lub też unieważnienie całego przetargu

Wymagane jest wadium w gotówce lub w papierach wartościowych w wysokości 5 proc. ceny ofertowej.

Rozpatrywane będą tylko oferty na formularzach urzędowych. Oferty z dołączonym poświadczeniem o złożeniu w Kasie Miejskiej miasta Cieszyna wadium, należy przedłożyć w zapieczętowanych kopertach z odpowiednim napisem do Komitetu Budowy Wodociągu dla miasta Cieszyna, Katowice, gmach Wojew., pokój 795. Termin złożenia ofert: 22 maja 1936 r. godzina 11. O godzinie 11,30 nastąpi publiczne otwarcie ofert, Cieszyn, dnia 6 maja 1936 r.

Wiceburmistrz:
Halfar Rudolf, wr. (4305)

WOLNE POSADY

Kierowniczką pierwszorzędna, dla mojego Oddziału w Katowicach poszukiwana Pisemne oferty kierować do Farbiarni Heymann, Chorzów I, Redena 4.

POSAD POSZUKUJĄ

Posady poszukuje była kierowniczką sklepu, znająca buchalterję, stenografię, pisząca biegle na maszynie. Łaskawe oferty do Adm. P. Z. pod „Kierowniczką“

SPRZEDAŻE

WAPNO

budowlane, pierwszego gatunku, palone w piecach kręgowych, tłuste o dużej wydajności Wapiennik „Brynica“ Czeladź. (3221)

Oficerowie Rezerwy! Mundury, czapki, pasy, dystynkcje: CENSOR, Kraków, Szewska 18. Żądać cenników. (4047)

Sprzedaje tanią na raty i za pożyczki rowery różnych fabryk, maszyny do szycia pisania, nowe okazjonalne. „Śląski Dom Maszyn“ Katowice, Kościuski 3. (4226)

Pianina i fortepiany od zł. 1000 Proszę żądać oferty. B. Sommerfeld, Fabryka Pianin, Katowice, ul. Kościuski 16. (4273)

Rowery, maszyny do pisania, liczenia, sprzedajemy najtaniej, dogodne warunki zapłaty. Przyjmujemy w pełnej wartości **Obligacje Pożyczki Narodowej i Inwestycyjnej**. Agentura Polskich Rowerów i Maszyn Inż. Ryszard Wiśniewski, Katowice, Mickiewicza 14. (4098)

Parcele ew dom z 3000 m² przy o. grodnictwie Hoffmana, Ligota, sprzedam Woda i las. Zgłoszenia do P. Z. pod nr. „1777“.

Parcele budowlane w Mikuszowicach Śl. koło Bielska położone obok restauracji „Gensera“ obok tramwaju, tani do sprzedania Parcele te będą przyłączone do Bielska Wiadomość u p. Bernarda Gertlera w Kamienicy 273, przystanek tramwaju „Staw“. (4297)

Parcele w okolicy uzdrowskiej ćwierci morgi. 20 drzewek owocowych, wodociąg, kanalizacja, sprzedam. Zgłoszenia pisemne p. Krzeszowice, skrzynka pocztowa 7.

Motocykl pięćsetka w bardzo dobrym stanie tani sprzedam „Maraton“ Katowice, Kościuski 3. (4304)

Rowery najlepsze za wszelkie obligacje pożyczek państwowych i świadectwa tymczasowe pożyczki inwestycyjnej poleca Składnica, Katowice, Mariacka 21.

Sprzedajemy za Pożyczki Państw. rowery, maszyny do szycia, radjodziurówki i instrumenty muzyczne. Ebeco, Katowice, 3 Maja 34, Chorzów Wolności 22, Bielsko, Zamkowa 2.

KWAS CYTRYNOWY

TANŹY OD CYTRYN
O DELIKATNYM SMAKU
NATURALNEGO KWASU Z CYTRYNY
ŻĄDAĆ W SKLEPACH KOLONIALNYCH I DROGERJACH.

SP. AKC. FABRYK CHEMICZNYCH „RADOCHA“ W SOSNOWCU

ULŹY SOBIE Meridiol
antys.-kosmet.
Najlepszy do nacierania ciała.

MUCHY ZAGRAŻAJĄ ZDROWIU

FLIT NISZCZY MUCHY

Należy wystrzegać się nasiladonictw i z-doc jedynie FLIT-u w złotych blaszankach z czarną opaską i żołnierzykiem

III. Km. 301/36.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Rybniku III rewiru Edward Nardelli, mający kancelarię w Rybniku, ul. Kościuski Nr. 11, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 22 maja 1936 r. o godz. 11-ej w Krywałdzie przed Kasynek p. Michałskiego odbędzie się licytacja ruchomości, składających się z:

- 1 bufetu jadalnego, 1 kredensu, 1 stołu rozsuwalnego, 6 krzesel wykładanych skóra, 1 sofy, 1 biblioteki szafy, oszacowanych na łączną sumę zł. 1350,—.
- Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 7 maja 1936 r.
(4292) NARDELLI, Komornik.

Przez drobne ogłoszenie wszystkich znajdziesz.

Restauracja Katolickiego Domu Związkowego
Chorzów I, Wolności 47

Polecam moją wykwintną kuchnię i obsługę pielęgnowane trunki i napoje po bardzo niskich cenach. Każdą sobotę i niedzielę **KONCERT orkiestry doborowej**

Rzetelna i solidna obsługa
Specjalność: **tanio i dobre obiady** cena 0,80 gr.
4245 **GOSPODARZ**

Sklepem bez wystawy

jest przedsiębiorstwo, które nie ogłasza się za pośrednictwem dzienników i czasopism.

DRUKARNIA ŚLĄSKA
Spółka z ogan. odpow.
KATOWICE, BATOREGO 2 I KOŚCIUSZKI 15
TELEFON 308-78 I 304-26

wykonuje wszelkiego rodzaju druki, jak bilety wizytowe, zawiadomienia ślubne, klepsydry, programy, afisze, prospekty handlowe, formularze, broszurki, książki, czasopisma, listy, pocztówki, koperty, i t. p. szybko, solidnie, po cenach umiarkowanych

30 CENT POSTE ITALIANE

Zmarł w tych dniach w Londynie w wieku 75 lat Z racji XVII. medjolańskich targów poczta włoska wypuściła specjalne znaczki.

Słowo wypowiedziane jest lotne — ale słowo w drobnych ogłoszeniach Polski Zachodniej utrwała się w pamięci dziesiątek tysięcy ludzi.

II. Km. 375/36. Obwieszczenie o licytacji nieruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Wodzisławiu Śl. rewiru II. Jan Klauszński, mający kancelarię w Wodzisławiu w Sądzie, pokój Nr. 53 na podstawie art. 675 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 26 czerwca 1936 o godz. 10.30 w Wodzisławiu w Sądzie odbędzie się sprzedaż w drodze publicznej przetargu należącej do dłużnika Franciszka Potysza, urzędnika pocztowego w Godowiu nieruchomości: Godów wykaz L. 176, składająca się z domu handlowo-mieszkalnego, szopy drewnianej, altanki w ogrodzie, drzew owocowych, studni na wodę, płotów i ogrodzeń oraz parceli o łącznym obszarze 0,15,01 ha. Księga wieczysta przechowywana w Sądzie Grodzkim w Wodzisławiu.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 14.726 gr. 65, cena zaś wywołania wynosi zł. 11.044 gr. 99.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmnię w wysokości zł. 1.472 gr. 66.

Rekojmnię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małych lat. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń. Jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od exekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie exekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś następująca exekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Wodzisławiu w Wodzisławiu, ul. Bogumińska Nr. 3 pokój Nr. 53.

Wodzisław, dnia 14 maja 1936 r.
Klauszński, Komornik Sądu Grodzkiego w Wodzisławiu, II. rewiru. (4297)

Jedynie przez

tanio, drobne ogłoszenia
kupisz lub sprzedasz korzystnie każdy przedmiot, poszukasz kapitału, mieszkanie, pokoje i t. d.

Przez **drobne ogłoszenia** oszczędzasz niepotrzebn. wydatki i czas, a wynik jest zapewniony.

Bon Nr. 5
Ważny od 15—31 maja 1936.

Za dwa złote - 15 słów
każde dalsze słowo 20 gr

Do listów pozamiejscowych dolicza się 50 gr. tytułem opłaty pocztowej.

Tekst ogłoszenia:

WOLNE POSADY

Kierowniczką pierwszorzędna, dla mojego Oddziału w Katowicach poszukiwana Pisemne oferty kierować do Farbiarni Heymann, Chorzów I, Redena 4.

POSAD POSZUKUJĄ

Posady poszukuje była kierowniczką sklepu, znająca buchalterję, stenografię, pisząca biegle na maszynie. Łaskawe oferty do Adm. P. Z. pod „Kierowniczką“

SPRZEDAŻE

WAPNO

budowlane, pierwszego gatunku, palone w piecach kręgowych, tłuste o dużej wydajności Wapiennik „Brynica“ Czeladź. (3221)

Oficerowie Rezerwy! Mundury, czapki, pasy, dystynkcje: CENSOR, Kraków, Szewska 18. Żądać cenników. (4047)

Sprzedaje tanią na raty i za pożyczki rowery różnych fabryk, maszyny do szycia pisania, nowe okazjonalne. „Śląski Dom Maszyn“ Katowice, Kościuski 3. (4226)

Pianina i fortepiany od zł. 1000 Proszę żądać oferty. B. Sommerfeld, Fabryka Pianin, Katowice, ul. Kościuski 16. (4273)

MIESZKANIA

Większa ilość mieszkań 1—4 pokojowych poszukuje Magistrat m. Katowic — Oddział IV. Czynnosc według umowy Zgłoszenia do 25 maja 1936 r.

POKOJE

Pokój z kuchnią, garażem, stajnią Katowice III, Beka 2, natychmiast do cbiecia. (4311)

Pokoju z wejściem z korytarza szuflka wypłacony. Łask. zgłoszenia do P. Z. pod nr. „1780“.

LOKALE

Składownia z remizami w centrum Katowic zaraz do wynajęcia. Zgłosz. do P. Z. „1764“.

Składnica, 1 biuro z telefonem, także garaż do wynajęcia. Bielski, Jagiellońska 8. (4299)

INTERESY HANDLOWE

Wydzierżawię

skład rzeźniaki z 2 pokojami, kuchnią rzeźnią, chlewem w ośrodku wiejskim, obok kościoła. Czynnosc dzierżawny według umowy. Zgłoszenia do P. Z. pod „Rz:żnia“.

UZDROWISKA

Ustroń. Przyjmuję na kurację za tanią opłatą ryczałtowa. A. Jamróz. Hotel Kuracyjny. (4164)

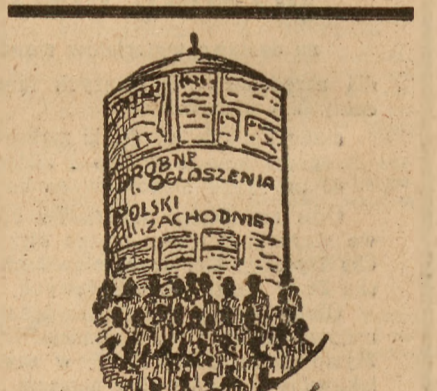
ROZNE

Leńsko - pensjonat w Zamku Pięskowa Skala pod Ojcowem, położony w pięknej malowniczej okolicy. Przyjmuję tuż letników. Cena utrzymania z pokojem 5,— zł, dziennie W willach pojedyncze pokoje z kuchnią 15,— zł. miesięcznie, oraz mieszkania 2-pokojowe z kuchnią. Na miejscu tenis, łódki i konna jazda. Poczta Suloszowa telefon nr. 4. Zarząd

Druki, listy firmowe, wszelkie księgi handlowe, wizytówki, specj. druki dla c przemysłu. Dostawy biurowe wykonuje solidnie i tanio Księgarnia Mikulski, Katowice, Mariacka 2 telef. 342-42. Naprawa wiecznych piór. Wielki wybór najnowszych systemów (4021)

UWAGA! Czy wiesz napewno, że wygrałeś na pożyczce inwestycyjnej. Na 10 lat za 1.50 zł, od jednej obligacji kontroluje i zawiadomia o każdej wygranej premii listem poleconym. Zapewn Twoje szczęście, przyłącz się do już zgłoszonych subskrybentów Adres: Zwiastun Szczęścia E. Kaluża, Tarn. Góry, PKO. 310823. Żądaj oferty (4290)

Koszule, pyjamy, szyje na miarę najtaniej „TATRA“ Katowice, Teatralna nr. 7, Firma chrześcijańska. (4298)

Tysięczne

zresze codziennie z wielkim zainteresowaniem czytają drobne ogłoszenia w największym i najskuteczniejszym organie ogłoszeniowym: Ilustrowanym Dzienniku Śląskim

„Polsce Zachodniej“

Zwiedzajcie Wystawę Pamiątek z powstań śląskich
w gmachu Województwa i Sejmu Śląskiego. — Wystawa trwa do końca maja b. r. — Wstępy minimalne